Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/21-127/35
Podgorica, 31. maj 2021. godine

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI I REVIZIJI PRAVILNOSTI POSLOVANJA ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE ZA 2020. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, maj 2021. godine

SADRŽAJ:

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
II OPŠTI DIO 22
2.1. Pravni osnov 22
2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije 22
2.3. Djelatnost subjekta revizije 22
2.4. Unutrašnja organizacija subjekta revizije 23
2.5 Organi subjekta revizije 25
2.6 Vrsta revizije 26
2.7. Predmet revizije 26
2.8 Cilj revizije 26
2.9 Kriterijumi za reviziju 27
2. 10 Metode vršenja revizije 29
2.11 Planirani segmenti revizije 29
2.12 Analitički postupci 29
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 30
3.1 Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola 30
3.2 Računovodstvene evidencije 32
3.3. Popis i evidentiranje stalne imovine 33
3.4 Hartije od vrijednosti 41
3.5 Potraživanja 42
3. 6 Depoziti na računima kod poslovnih banaka 45
3.7 Akreditivi 46
3.8 Blagajničko poslovanje 48
3.9 Planiranje i preusmjeravanje sredstava 49
3.10 Finansijski izvještaji 52
IV PRIHODI 57
V IZDACI 59
VI JAVNE NABAVKE 102
VII SUDSKI SPOROVI 106
VIII KANCELARIJSKO POSLOVANJE 107

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj (DRI broj 04-035/21-127/2 od 01.02.2021.godine) izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijske i druge radnje subjekata revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, br.02-7162 od 25.05.2021.godine, a shodno članu 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum u sastavu senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i Predsjednik Senata DRI dr Milan Dabović - član Kolegijuma, na sjednici održanoj dana 31.05.2021. godine usvojio je

KONAČNI IZVJEŠTAJ
O FINANSIJSKOJ REVIZIJI I REVIZIJI PRAVILNOSTI POSLOVANJA
ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE
ZA 2020. GODINU

a) Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu, nije u svim materijalno značajnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Revizijom je utvrđeno da Zavod za zapošljavanje Crne Gore u Izvještaju o neizmirenim obavezama (obrazac 5) nije iskazao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2019.godine po osnovu doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje na novčane naknade nezaposlenim licima za 12/2019.godine u iznosu od 54.255,60€, kao ni obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020.godine po osnovu subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom u iznosu od 10.140,55€. Takođe, isti je izvršio isplate izdataka po osnovu subvencija zarada lica sa invaliditetom u iznosu od 211.395,75€, učešća u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom u iznosu od 15.425,04€ i ugovorenih isplata izvođačima za realizaciju programa u iznosu od 18.854,53€ na osnovu nepotpune i neadekvatne dokumentacije, dok za isplate izdataka u iznosu od 18.117,45€ nije prezentirao dokumentaciju za pravdanje istih, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.

b) Revizijom pravilnosti utvrđeno je da Zavod za zapošljavanje Crne Gore nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa: Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o radu, Zakonom o javnim nabavkama, Zakonom o obligacionim odnosima, Zakonom o državnoj imovini, Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije, Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i

plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije, Uputstvom o radu Državnog trezora, Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja, Priručnikom o načinu realizacije programa osposobljavanja za samostalan rad, Priručnikom o načinu realizacije programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, Priručnikom o načinu realizacije programa javnog rada i Operativnim priručnikom za sprovođenje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje** na reviziju pravilnosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godnu.

Na izražavanje negativnog mišljenja na pravilnost poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu uticalo je sljedeće:

1. U postupku revizije je utvrđeno da Zavod nije sproveo sve aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola kako je to utvrđeno Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
Zavod je donio Plan rada za unaprjeđenje FMC-a u elektronskoj formi, ali isti nije sačinjen na propisanom obrascu shodno Pravilniku o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru.
Zavod nije u skladu sa članom 52 stav 3 Zakona odredio lice odgovorno za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu, kao ni dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama, što je bio u obavezi shodno članu 53 stav 1 Zakona.
Revizijom je utvrđeno da su interne procedure i pravila formalizovane kroz Knjigu FMC Zavoda za zapošljavanje, da su interne procedure i pravila na nivou Centralne službe, donešene 2015.godine, dok su interne procedure i pravila na nivou područnih jedinica sa pripadajućim biroima, donešene 2018.godine, te da iste nijesu usklađene sa izmjenama zakonskih i drugih propisa. Zavod je početkom 2021.godine, dostavio nacrte izmijenjenih procedura u skladu sa novim aktom o sistematizaciji, MOR-u (Međunarodnoj organizaciji rada), koja do okončanja terenskog rada revizije nije dala mišljenje na iste.
Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda utvrđeno je da je u okviru Službe za javne nabavke, sistematizovano radno mjesto Samostalni savjetnik I - Službenik za javne nabavke, u čijem opisu poslova je pored poslova vezanih za javne nabavke definisan i posao vođenja evidencije o imovini Zavoda i saradnja sa nadležnim organima u vezi sa imovinom, čime subjekt revizije nije u potpunosti izvršio razdvajanje dužnosti kojim se sprječava da je jedno lice istovremeno odgovorno za izvršenje, evidentiranje ili kontrolu, što nije u skladu sa odredbom člana 15. stav 3. tačka 1. Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

- **Subjekt revizije je dužan da sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju unutrašnjih kontrola shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kao i da uskladi interne procedure sa izmjenama zakonskih i podzakonskih akata.**

2. Zavod u postupku revizije nije prezentirao dokumentaciju na osnovu koje je u poslovnim knjigama evidentirao vrijednost 15 poslovnih prostora (objekata) u kojim obavlja svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore i to za poslovne prostore u: Podgorici, Danilovgradu, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Andrijevici, Plavu, Rožajama, Mojkovcu, Kolašinu, Pljevljima, Budvi, Herceg Novom i Tivtu (dva poslovna prostora), kao ni za dva objekta druge namjene (hangar u Kotoru i garaža za potrebe Centralne službe u Podgorici) i zemljište u Beranama i Bijelom Polju. Uvidom u List nepokretnosti 141-prepis od 10.05.2004.godine, utvrđeno je da, Zavod za zapošljavanje u Pljevljima, osim sa poslovnim prostorom, raspolaže sa dvorištem (zemljištem) površine 369m2 čija vrijednost nije evidentirana u poslovnim knjigama, a uvidom u raspoloživu dokumentaciju za poslovni prostor na Cetinju i tri poslovna prostora Centralne službe u Podgorici utvrđena je neusaglašenost u podacima koji se odnose na površinu poslovnog prostora (površina uknjižena u list nepokretnosti nije identična sa površinom iskazanom u ugovorima o kupoprodaji i slično).

- **Subjekt revizije je dužan da u poslovnim knjigama evidentira svu pokretnu i nepokretnu imovinu na osnovu potpune dokumentacije, shodno članu 44 i članu 48 Zakona o državnoj imovini.**

3. Zavod nije prezentirao posjedovne listove za poslovne prostore koje koristi u Baru, Budvi, Tivtu, u Kotoru (hangar) i zemljište u Bijelom Polju, kao dokaz upisa predmetnih objekata, odnosno građevinskog zemljišta u Registar nepokretnosti, a uvidom u posjedovni list za poslovni prostor u Andrijevici, utvrđeno je da je isti upisan sa teretom nedostatka dozvole. Za poslovni prostor u Nikšiću prezentirana je Odluka SO Nikšić od 13.11.1992.godine o prenosu prava korišćenja poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta sa opštine Nikšić na Osnovnu zajednicu za zapošljavanje Nikšić, koja nije sprovedena Katastar nepokretnosti (prezentiran je List nepokretnosti 807-prepis od 16.02.2021, po kojem je nosilac prava Crna Gora, raspolaganje-opština Nikšić u obimu prava 1/1, a nad predmetnim nepokretnostima upisana je zabilježba spora). Revizijom je utvrđeno da je sadašnja vrijednost poslovnog prostora u Nikšiću na dan 31.12.2020.godine evidentirana u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 56.372,76€.
Uvidom u prezentirane posjedovne listove, utvrđeno je da je kao titular prava svojine za veći broj poslovnih prostora upisan Zavod za zapošljavanje Crne Gore, u obimu prava 1/1, što nije u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini, kojim je utvrđeno da je vlasnik stvari u državnoj svojini Crna Gora. Takođe, utvrđeno je i da se sve hartije od vrijednosti (akcije) u posjedu Zavoda, vode na ime Zavoda kod CDA (Centralne Depozitarne Agencije).

- **Subjekt revizije treba da preduzme aktivnosti vezano za upis prava svojine na nepokretnostima čiji je vlasnik, kao i aktivnosti oko prenosa prava svojine državne imovine koja je upisana kao svojina Zavoda za zapošljavanje na državu Crnu Goru, shodno Zakonu o državnoj imovini.**

- **Subjekt revizije treba da preduzme aktivnosti u dijelu pribavljanja upotrebne dozvole za objekat upisan sa teretom nedostatka dozvole, shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata.**

4. Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da je Zavod u okviru ostale opreme evidentirao umjetničke slike, za koje je vršio obračun amortizacije primjenom amortizacione stope od 10%, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortzacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika i članom 13 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa nepokretnih i pokretnih stvari u državnoj svojini.

- **Subjekt revizije treba da evidenciju i popis umjetničkih slika vrši u skladu sa Uputstom o bližem načinu vršenja popisa nepokretnih i pokretnih stvari u državnoj svojini, odnosno Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortzacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.**

5. Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da veći dio prevoznih sredstava nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost, odnosno da su ista u potpunosti amortizovana. Takođe, utvrđeno je i da veći dio ostale imovine (građevinski objekti i drugo) Zavoda nema knjigovodstvenu sadašnju vrijednost.

- **Subjekt revizije treba da preispita korisni vijek upotrebe prevoznih sredstava koja su u potpunosti amortizovana i nemaju sadašnju vrijednost i da izvrši procjenu vrijednosti istih ukoliko su za dalju upotrebu, shodno odredbama člana 11 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši procjenu ostale imovine koja nema knjigovodstvenu sadašnju vrijednost, u cilju očuvanja vrijednosti iste.**

6. Revizijom je utvrđeno da Zavod nije na propisanim obrascima, organu uprave nadležnom za poslove imovine dostavio podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, iako je imovina sa kojom raspolaže početkom 2020.godine, kroz aplikaciju (migraciona dokumenta) exportovana nadležnom organu uprave za poslove imovine.

- **Subjekt revizije treba da, podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže dostavi nadležnom organu uprave za poslove imovine na propisanim obrascima, shodno članu 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.**

7. U postupku revizije je utvrđeno da Zavod u Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5) nije iskazao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2019.godine u iznosu od 54.255,60€ po osnovu doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje na novčane naknade nezaposlenim licima za 12/2019.godine, koje su izmirene u januaru 2020.godine, kao ni obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 10.140,55€ po osnovu subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom, što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Zavod, navedene obaveze nije evidentirao ni u Glavnoj knjizi, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

- **Subjekt revizije treba da evidentira sve obaveze u poslovnim knjigama i da iste iskaže u Izvještaju o neizmiranim obavezama (Obrazac 5), shodno važećim Pravilnicima.**

8. Revizijom je utvrđeno da Zavod nije shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, isplatio izdatke u iznosu od 4.454,61€ sa odgovarajućih pozicija, i to: sa pozicije 413-1 – Izdaci za administrativni materijal, po osnovu plaćanja usluga skladištenja, montaže i balansiranja guma za vozila u iznosu od 2.454,61€, a navedeni izdatak je trebalo evidentirati i platiti sa budžetske pozicije 415-3-Tekuće održavanje opreme i pozicije 414-9 – Ostale usluge, po osnovu plaćanja nabavki zaštitnih maski u iznosu od 2.000,00€, a navedeni izdatak je trebalo evidentirati i platiti sa budžetske pozicije 413-9-Ostali rashodi za materijal.

- **Subjekt revizije treba da budžetska sredstva koristi po dinamici, u granicama i za namjene kako je to utvrđeno članom 40 stav 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i da plaćanje izdataka vrši sa odgovarajućih pozicija shodno važećem Pravilniku.**

9. Revizijom je utvrđeno da je Zavod u okviru pozicije 4318 – Ostali transferi pojedincima (program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju) planirao sredstva na ime isplate subvencija poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom, koja su tokom 2020.godine izvršena u iznosu od 9.496.610,46€. Imajući u vidu da se radi o značajnom iznosu isplaćenih sredstava po ovom osnovu, a da važećim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština nije predviđena budžetska pozicija za navedene subvencije, to je potrebno inicirati izmjene i dopune istog.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština u dijelu bužetskih pozicija koje se odnose na subvencije, na način što će predvidjeti poziciju za ostale subvencije, koja bi obuhvatila i subvencije poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom, a sve u cilju transparentnijeg izvještavanja o planiranju i trošenju budžetskih sredstava.**

10. Revizijom je utvrđeno da je Zavod na ime uvećanja zarada po osnovu prekovremenog rada tokom 2020. godine izvršio isplate u neto iznosu od 17.409,39€, shodno rješenjima Direktora, za 95 zaposlenih, pri čemu isti nije donosio odluke o uvođenju prekovremenog rada i nije obavještavao inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o radu, kojim je, između ostalog utvrđeno, da se prekovremeni rad uvodi pisanom odlukom poslodavaca prije početka tog rada, kao i da je poslodavac dužan da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

- **Subjekt revizije treba da organizuje prekovremeni rad na način propisan odredbama člana 64 Zakona o radu i da isplate po osnovu istog vrši na osnovu potpune dokumentacije.**

11. Uvidom u prezentirane ugovore o dopunskom radu, kojim su isplaćene zarade u neto iznosu od 13.450,00€ za 27 zaposlenih, utvrđeno da u istim nije preciziran period za koji se ugovor zaključuje, ne sadrže podatke o radnom vremenu, a prestanak ugovora je definisan danom isplate sredstava, što nije u skladu sa odredbama člana 202 Zakona o radu kojim je, između ostalog, utvrđeno da ugovor o dopunskom radu sadrži: period na koji se ugovor zaključuje, podatke o radnom vremenu, rokove za isplatu naknade, kao i da ugovor prestaje da važi nakon isteka ugovorenog roka ili otkazom ugovora jedne od ugovornih strana.

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o dopunskom radu koji sadrže sve elemente propisane odredbama člana 202 Zakona o radu.**

12. Revizijom je utvrđeno da je Zavod tokom 2020.godine angažovao izvršioce po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti (unos podataka u elektronsku bazu podataka, unos i obrada podataka vezanih za subvencije zapošljavanja lica sa invaliditetom, poslovi sređivanja, slaganja i arhiviranja dokumentacije poslovnih jedinica Zavoda i drugi poslovi). Uvidom u ugovore je utvrđeno da je 8 od 10 ugovora zaključio na period od 12 mjeseci (što ukazuje na stalnu potrebu angažovanja, a ne na povremeni i privremeni karakter ugovorenih poslova), sa izvršiocima koji su angažovani za vršenje poslova koji spadaju u osnovnu djelatnost poslodavca, odnosno sadržani su u opisu poslova određenih sistematizovanih radnih mjesta, a i zahtijevaju određena posebna znanja i stručnost, što nije u skladu sa odredbama člana 200 Zakona o radu (odnosno člana 163 ranije važećeg Zakona), kojim je, između ostalog, utvrđeno da poslodavac može, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini (privremeni i povremeni poslovi), sa određenim licem koje se nalazi na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje, da zaključi ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova.
Takođe, revizijom je utvrđeno da je Zavod zaključivao i Ugovore o djelu sa izvršiocima za vršenje istih ili sličnih poslova iz osnovne djelatnosti, za koje je

angažovao izvršioce po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i to za period od po 12 mjeseci, što nije u skladu sa odredbama člana 669 Zakona o obligacionim odnosima, kojim je, između ostalog, utvrđeno da se ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje da obavi određeni posao (izrada ili opravka određene stvari ili izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključuje u skladu sa odredbama člana 200 Zakona o radu, a ugovore o djelu u skladu sa odredbama člana 669 Zakona o obligacionim odnosima.**

13. Revizijom je utvrđeno da je Zavod sačinjavao, ali nije shodno odredbama člana 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno, obračun poreza i doprinosa podnosio nadležnom poreskom organu na Obrascu "Izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima" (IOPPD), do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), već je IOPPD obrasce za period januar – decembar 2020. godine dostavio, tj. uvezao na portal PU CG u vremenskom intervalu 19.02. – 23.02.2021. godine.

- **Subjekt revizije je dužan da Izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (IOPPD) dostavlja nadležnom organu u propisanom roku, shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

14. Uvidom u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje isplata subvencija zarada lica sa invaliditetom utvrđeno je, da za isplate u iznosu od 211.395,75€ nije prezentiran dovoljan ili adekvatan dokaz na osnovu kojeg je izvršena isplata subvencije (nedostajao dokaz o isplati neto zarade ili dokaz o uplati doprinosa za socijalno osiguranje lica sa invaliditetom, ili su isti pravdani neadekvatnom dokumentacijom: obračunima zarada, potvrdama poslodavca da je isplaćena zarada, samo IOPPD obrascima i sl.), pa se konstatuje da su izdaci u navedenom iznosu nedovoljno ili neadekvatno dokumentovani, dok za izdatke u iznosu od 18.117,45€ nije prezentirana dokumentacija za pravdanje istih (samo nalog isplate), te se konstatuje da su isti nedokumentovani.
Uvidom u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje izdataka koji se odnose na učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom utvrđeno je da za isplate u iznosu od 15.425,04€ nijesu prezentirani Izvješaji o angažovanosti asistenta u radu, kao dokazi o vremenu provedenom na radu asistenta (pomagača u radu), a u određenom broju slučajeva utvrđeno je da poslodavci kasne sa podnošenjem zahtjeva za isplatu sredstava, kao i da se subvencije isplaćuju odjednom za više mjeseci što nije u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije i ugovorom o dodjeli sredstava na ime ličnih troškova asistenta zaključenog između Zavoda i poslodavca kao korisnika sredstava.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju programa aktivne politike zapošljavanja (javni rad, osposobljavanje za rad kod poslodavca i osposobljavanje za samostalan rad), utvrđeno je da određeni broj izvođača nije prezentirao polisu osiguranja, kao ni bančin izvod koji je dokaz o uplaćenom osiguranju za slučaj povrede učesnika na radu, dok se kod pojedinih izvođača programa osposobljavanja za rad kod poslodavca nije moglo utvrditi ko su osiguranici, a kod pojedinih izvođača programa osposobljavanjeza rad kod poslodavca i osposobljavanje za samostalan rad period osiguranja ne poklapa sa periodom programa. Određeni broj izvođača programa osposobljavanja za rad kod poslodavca za isplate u ukupnom iznosu od 18.854,53€ nije dostavio adekvatne dokaze (bančine izvode) da su isplaćene zarade učesnika i pripadajući porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, kao i prirez na porez.
Određeni izvođači programa javnog rada nijesu dostavljali, uz izvještaje o napretku, dokaze o ostvarenom napretku u realizaciji programskih aktivnosti, iako je Priručnikom to definisano.

- **Subjekt revizije treba da sve ugovorene isplate izvođačima angažovanim za realizaciju programa, kao i isplate po osnovu subvencija vrši na osnovu potpune i adekvatne dokumentacije u skladu sa odredbama Uputstva o radu državnog trezora (tačka 25) i važećim pravilnicima, odnosno priručnicima i drugim internim aktima.**

15. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su kod određenog broja izvođača projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom (grant šeme) osoblju isplaćivane naknade u fiksnom ugovorenom iznosu ili unaprijed, bez obzira na popunjenu satnicu, iako je Priručnikom, utvrđeno da se obračun zarada vrši na osnovu stvarnih troškova rada angažovanih lica na realizaciji aktivnosti projekta. Određeni izvođači su sa žiro računa podizali gotovinu na ime isplate naknada osoblju, naknada licima podugovaračima i na ime isplata novčanih pomoći licima sa invaliditetom, ali nisu prezentirani dokazi o preuzimanju od lica kojima je ista isplaćena. Pojedini izvođači ne uplaćuju poreske obaveze istovremeno sa naknadom, iako je to uslov za pravdanje troškova osoblja shodno Priručniku, dok su određeni izvođači obračun poreskih obaveza na ugovorene naknade vršili kao da se radi o zaposlenim licima, a nijesu prezentirali potvrde o radnopravnom statusu angažovanih lica.

- **Subjekt revizije treba da, od izvođača projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom (grant šeme), zahtjeva dostavljanje potvrde o radnopravnom statusu angažovanih lica radi pravilnog obračuna poreskih obaveza na isplaćene naknade, da obračun naknada osoblja vrši na osnovu stvarnih troškova rada angažovanih lica, kao i da isplatu naknada i poreskih obaveza na naknade vrši nakon izvršenog posla, odnosno po isteku mjeseca kako je to predviđeno ugovorima o djelu.**

- **Subjekt revizije treba da, kod gotovinskih isplata ugovorenih naknada i novčanih pomoći, od izvođača zahtjeva dokaze o preuzimanju gotovinskih sredstava od strane lica kojima je ista isplaćena.**

16. Revizijom je utvrđeno da važećim Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije nije utvrđena procedura ostvarivanja prava od trenutka podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava do trenutka priznavanja prava na bespovratna sredstva po osnovu prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom, nije utvrđeno pitanje visine iznosa bespovratnih sredstava koji se može odobriti poslodavcu, niti koji su to troškovi koji se smatraju troškovima prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada, već o navedenim pitanjima, na osnovu mišljenja Izvođača profesionalne rehabilitacije, odlučuje Savjet Fonda. Takođe, utvrđeno je da ugovorima o dodjeli sredstava nije utvrđen rok u kojem je poslodavac dužan da dostavi dokumentaciju za pravdanje troškova nastalih prilagođavanjem radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene postojećeg Pravilnika u dijelu preciziranja procedure ostvarivanja prava na bespovratna sredstva po osnovu prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom, maksimalnog iznosa sredstava koji se po ovom osnovu može isplatiti i specifikacije troškova koji se mogu smatrati prihvatljim troškovima prilagođavanja radnog mjesta, vodeći računa o kategorijama lica sa invaliditetom i potrebama istih.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da Ugovorom o dodjeli sredstava utvrdi rok u kojem je poslodavac dužan da dostavi dokumentaciju za pravdanje troškova nastalih prilagođavanjem radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom.**

17. U postupku revizije je utvrđeno da su pojedini poslodavci ostvarivali subvencije zarada lica sa invaliditetom u iznosima na mjesečnom nivou za jedno lice i do 2.500,00€, a uvidom u dokumentaciju za pojedine visoke isplate subvencija po licu, utvrđeno je da su pojedina lica ostvarivala visoke bruto zarade kod poslodavca, iako su pokrivala radna mjesta sa SSS. Nakon ukazane nelogičnosti u vezi sa istim, odgovorno lice Fonda je prezentiralo obavještenje Zavoda upućeno Upravi za inspekcijske poslove, koja je postupila po istom. Zavodu je ukazano da sve uočene vidove nelogičnosti u isplati subvencija i dalje redovno prijavljuje nadležnim organima radi sprovođenja kontrole istih.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene važećeg Pravilnika u dijelu utvrđivanja maksimalnog iznosa subvencija zarada koju po licu poslodavac može ostvariti.**

18. Revizijom je utvrđeno da određeni broj revidiranih izvođača programa javnog rada, osposobljavanja za rad kod poslodavca i programa osposobljavanja za samostalan rad, nije sačinjavao izvještaje o napretku i završni izvještaj u skladu sa važećim priručnicima.
Takođe, uvidom u izvještaje o napretku sačinjene od strane članova komisija na osnovu izvještaja izvođača projekata po pozivima za dodjelu bespovratnih sredstava - granta i dostavljene prateće dokumentacije, utvrđeno je da izvještaji sadrže narativni i finansijski dio, da narativni dio izvještaja sadrži uglavnom kratke i okvirne opise projektnih aktivnosti sprovedenih u izvještajnom periodu, dok finansijski dio izvještaja sadrži troškove po vrsti i u ukupnom iznosu. Na osnovu pregleda pojedinih troškova (ostali troškovi, troškovi podugovarača) ne može se utvrditi za koje namjene su sredstva utrošena.
Takođe, revizijom je utvrđeno da programski partneri za Program "Stop sivoj ekonomiji" nijesu dostavljali Zavodu narativne mjesečne izvještaje o stanju i napretku programa, već završni izvještaj o realizaciji programa i mjesečne izvještaje koji su sadržali samo podatke potrebne za obračun i isplatu zarada učesnicima programa.

- **Subjekt revizije treba da utvrdi formu mjesečnog i završnog izvjestaja u cilju pravilnog i jednoobraznog izvještavanja o realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja, kao i formu Izvještaja o napretku na osnovu kojeg se vrši plaćanje izvođačima projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom (grant šeme), tako da isti sadrži detaljniji opis realizovanih aktivnosti, detaljniju specifikaciju nastalih troškova kao i specifikaciju dokumentacije za pravdanje nastalih troškova, a u cilju bolje kontrole praćenja realizacije projekata kao i troškova nastalih po tom osnovu.**

19. Revizijom je utvrđeno da je znatan broj izvođača dostavljao operativni plan aktivnosti biroima rada samo na uvid iz razloga što je piručnicima o načinu realizacije programa osposobljavanja za rad kod poslodavca i o načinu realizacije programa osposobljavanja za samostalan rad utvrđeno da izvođači sačinjavaju operativni plan aktivnosti, pri čemu nije utvrđena obaveza da isti dostavljaju birioma rada u cilju kontrole da li se aktivnosti na realizaciji projekta sprovode u skladu sa operativnim planom. Takođe, utvrđeno je da je jedan od revidiranih izvođača programa osposobljavanja za samostalan rad, započeo program nakon 53 dana od potpisivanja ugovora, iako je Priručnikom predviđeno da izvođač započne sa implementacijom programa u roku od 15 dana od potpisivanja ugovora.

- **Preporučuje se subjektu revizije da važećim priručnicima utvrdi obavezu izvođača da operativni plan dostavlja nadležnim biroima rada, kako bi isti vršili kontrolu da li se aktivnosti na realizaciji projekta sprovode u skladu sa operativnim planom, kao i da utvrdi adekvatan rok u kojem izvođači treba da započnu sa realizacijom programa nakon potpisivanja ugovora.**

20. Uvidom u dokumentaciju izvođača projekata kojim su dodijeljena bespovratna sredstava - granta iz 2019. i 2020. godine, utvrđeno je da su isti, shodno Operativnom priručniku za sprovođenje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom, angažovali lica u realizaciji projektnih aktivnosti, kao i lica po ugovoru o djelu za pružanje usluga predavača na psihomotivacionoj radionici, saradnika na pružanju psihosocijalne podrške, predavača na obuci, predavača na javnim tribinama, mentora, trenera koji obučavaju lica sa invaliditetom, za koja nijesu prezentirani dokazi o iskustvu u realizaciji projekata i pružanju specifičnih usluga, na osnovu kojeg su lica angažovana.

- **Subjekt revizije treba da Internim pravilom/priručnikom utvrdi obavezu izvođača, da dostavlja dokaze koji potvrđuju iskustvo lica u realizaciji projektnih aktivnosti i pružanju ostalih specifičnih usluga na osnovu kojeg su lica angažovana za vršenje navedenih poslova.**

21. Uvidom u prezentiranu dokumantaciju u vezi praćenja realizacije projekata od strane Komisije za praćenje realizacije projekata, obrazovane shodno Pravilniku o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema, utvrđeno je da se praćenje realizacije projekata vrši na način što svaki od članova Komisije dobije po određen broj izvođača čiju realizaciju projekata prati, pri čemu nijesu propisani kriterijumi za odabir članova komisije, kao ni na koji način se vrši raspodjela projekata članovima Komisije. Na zasijedanjima komisija se ne izrađuju zapisnici, iako je isto utvrđeno Poslovnikom o radu Komisije. Pregledom prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se, u slučaju jednog izvođača, finansijski dio izvještaja o napretku člana komisije i izvještaja o napretku podnijetog od strane samog izvođača, razlikuje u dijelu iskazanih troškova, a shodno obrazloženju ovlašćenog lica Zavoda navedene razlike su rezultat tehničkih propusta i kasnije su ispravljene, pri čemu postupanje subjekta revizije u takvim situacijama nije regulisano internim aktom. Takođe, utvrđeno je da se dokumentacija izvođača na osnovu koje članovi komisija sačinjavaju izvještaje o napretku nalazi kod člana komisije, da u istu ima uvid samo član Komisije nadležan za praćenje tog projekta i da se dalji vid kontrole te dokumentacije ne sprovodi i nije regulisan internim aktima Zavoda.

- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi kriterijume za odabir članova Komisije za praćenje realizacije projekata, procedure rada iste u dijelu kontrole izvještaja o napretku i završnih izvještaja sačinjenih od strane članova Komisije, način postupanja i izvještavanja u slučaju utvrđenih nepravilnosti u podnijetim izvještajima i pratećoj dokumentaciji izvođača, a sve u cilju efikasne kontrole finansiranja i realizacije projekata dodijeljenih u skladu sa važećim Pravilnikom.**

22. Revizijom je utvrđeno da Zavod nije donio Interni akt kojim je propisana cjelokupna procedura dodjele kredita po Inoviranom programu samozapošljavanja, vršenja kontrole i nadzora investicija i namjenskog utroška sredstava, kao ni rad Centralne komisije, iako se u praksi primjenjuju određene procedure. Takođe, internim aktom nijesu propisani kriterijumi za izbor članova Komisija, a Pravilnik o radu regionalnih komisija ne sadrži pojašnjenje kriterijuma o ocjeni podnijetih zahtjeva za kredit, iako se u praksi primjenjuju određena pojašnjenja.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da određena pravna lica kojim je dodijeljen kredit shodno odlukama Upravnog odbora, nijesu dostavila sve potrebne dokaze o ispunjavanju uslova za za dodjelu kreditnih sredstava shodno Konkursu.

- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi kriterijume za izbor članova Komisije (regionalnih i centralne), kao i proceduru dodjele kredita i vršenja kontrole i nadzora investicija i namjenskog utroška sredstava. Takođe, subjekt revizije treba da propiše sve potrebne obrasce koje sačinjava regionalna komisija i dostavlja centralnoj komisiji.**

- **Regionalne komisije, imenovane od strane subjekta revizije treba da razmatraju zahtjeve za dodjelu kredita samo onih pravnih lica koji ispunjavaju sve uslove za dodjelu kreditnih sredstava shodno Konkursu.**

23. Revizijom je utvrđeno da je Zavod iz sredstava opredijeljenih za projekat "Podrška programu za samozapošljavanje" izvršio nenamjensko plaćanje izdataka po osnovu konsultantskih usluga u iznosu od 9.880,42€, na ime indirektnih troškova, iako isti Ugovorom vezanim za navedeni program (CFCU/MNE/086), nijesu prihvatljivi za plaćanje u okviru indirektnih troškova.
Takođe, Zavod je na ime pružanja konsultantskih usluga Centralnoj sluzbi u sprovođenju "Programa grantova za samozapošljavanje" i korisnicima granta koji su aplicirali na prvi javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstva, izvršio isplate naknada angažovanim licima u iznosu od 13.735,85€ iako je, shodno Ugovoru (Ugovor CFCU/MNE/083), prezentiranom u postupku revizije, na raspolaganje imao ekspertsku pomoć iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada", koji se finansira iz IPA II, a čiji je cilj da poboljša kapacitete Zavoda za implementaciju Programa samozapošljavanja.

- **Subjekt revizije treba da sredstva opredijeljena za projekat "Podrška programu za samozapošljavanje" koristi u skladu sa uslovima utvrđenim Ugovorom vezanim za navedeni program (CFCU/MNE/086), a da za implemetaciju navedenog programa koristi raspoložive mogućnosti iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada".**

24. Revizijom je utvrđeno da je Zavod, shodno ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava, zaključenim dana 28.02.2020. godine sa korisnicima, odnosno aplikantima, istim izvršio prenos u visini od 80% bespovratinih sredstava (avans) dana 09. i 10.04.2020. godine, iako je članom 5 ugovora utvrđeno da se prenos navedenih sredstava vrši u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora.

Zavod je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze o preduzetim aktivnostima, kako bi se ispoštovao rok za prenos sredstava aplikantima, a što nije bilo moguće do sprovođenja Zaključka Vlade CG o preusmjeravanju sredstava za navedene namjene, koji je donijet dana 02.aprila 2020.godine, pa se konstatuje da nadležno Ministarstvo, nije u roku stvorilo tehničke uslove za implementaciju projekta „Podrška programu za samozapošljavanje".

- **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja treba da preduzima aktivnosti na stvaranju tehničkih uslova za implementaciju projekta „Podrška programu za samozapošljavanje" u skladu sa godišnjim Zakonom o budžetu, kako bi se prenos bespovratnih sredstava aplikantima vršio u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorima.**

25. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za pravdanje izdataka isplaćenih izvođačima profesionalne rehabilitacije, utvrđeno je da neke područne jedinice, uz zahtjev za plaćanje izvođaču, na osnovu kojeg se vrši obračun isplate, nijesu Fondu dostavljale izvještaje o realizovanim aktivnostima za svakog učesnika, a koje su izvođači shodno važećem Pravilniku dužni da sačinjavaju i shodno ugovorima potpisanim sa Zavodom u obavezi da dostavljaju Zavodu.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za pravdanje isplata novčanih pomoći polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije i njihovim pratiocima, utvrđeno je da neke područne jedinice nijesu, uz zahtjev za plaćanje dostavljale i dnevne evidencije prisutnosti potpisane od strane učesnika mjera profesionalne reahabilitacije kao dokaz prisutnosti sprovođenju mjera, a koje je izvođač profesionalne rehabilitacije u obavezi da dostavlja Zavodu, shodno Ugovoru zaključenim sa Zavodom, već su dostavljale samo sumarne evidencije prisutnosti učesnika po danima, izrađene od strane izvođača. Subjekt revizije je u vezi sa navedenim dao obrazloženje, da se isto dostavlja područnim jedinicama.

- **Subjekt revizije treba da zahtjeva od područnih jedinica-biroa rada, da prilikom dostavljanja zahtjeva za plaćanje izvođaču profesionalne rehabilitacije i novčanih pomoći polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije i njihovim pratiocima, dostavljaju informaciju Fondu da li su ispunjeni uslovi neophodni za isplatu, odnosno da li je izvođač profesionalne rehabilitacije, uz zahtjev za plaćanje dostavio i svu prateću dokumentaciju shodno obavezama i rokovima utvrđenim ugovorom i važećim Pravilnikom.**

26. U postupku revizije utvrđeno je da Zavod evidenciju ugovora zaključenih sa izvođačima za realizaciju programa i sve evidencije o pravima koja se ostvaruju shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i obračune isplata istih, obezbjeđuje u excel tabelama. Budući da se radi o velikom broju izvođača po programima, velikom broju poslodavaca i lica koja ostvaruju prava shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i značajnom iznosu sredstava koji se isplaćuje na mjesečnom nivou u vezi sa navedenim, to oslanjanje na excel evidencije subjekta revizije povećava rizik od mogućnosti nastanka greške.

- **Subjekt revizije treba da kroz softversko rješenje objedini evidenciju zaključenih ugovora sa izvođačima za realizaciju programa i sve evidencije o pravima koja se ostvaruju shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i isplate po tom osnovu, imajuću u vidu veliki broj programa, veliki broj izvođača za realizaciju istih, kao i iznos sredstva koji se isplaćuje po tom osnovu, a u cilju efikasnog, bržeg i tačnog izvještavanja o korisnicama i isplatama istim.**

27. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za plaćanje izvođača profesionalne rehabilitacije i pravdanje isplata subvencija zarada lica sa invaliditetom, utvrđeno je da su, uz zahtjeve za plaćanje priloženi nalozi da se isplate novčana sredstva, potpisani od strane ovlašćenih lica Sektora za profesionalnu rehabilitaciju-Fond, a da se sva ostala prateća dokumentacija za pravdanje naloga nalazi u Sektoru za profesionalnu rehabilitaciju.
Takođe, utvrđeno je da je subjekt revizije za iznos od 8.944,88€ izvršio dupla plaćanja subvencija poslodavcima, koja su, shodno Izjavi ovlašćenog lica subjekta revizije, korigovana narednim uplatama.
Revizijom je utvrđeno i da se plaćanje izdataka izvođačima programa aktivne politike zapošljavanja vrši na osnovu naloga za isplatu Sektora za mjere aktivne politike zapošljavanja i izvještaja o realizaciji programa dostavljenih od strane biroa rada, dok se sva ostala prateća dokumentacija na osnovu koje je izrađen izvještaj o realizaciji programa nalazi kod biroa rada.

- **Subjekt revizije treba da pojača kontrolnu funkciju, odnosno da obezbijedi bolju koordinaciju i redovno usaglašavanje evidencija između Sektora za isplate, Službe računovodstva i ostalih sektora kod kojih je arhivirana dokumentacija o nastanku izdataka, kao i u dijelu dokumentacije koju izvođači dostavljaju biroima rada, kako ne bi dolazilo do eventualnih propusta.**

28. U postupku revizije utvrđeno je da Zavod ne posjeduje evidencije o licima zapošljenim nakon projekta po pozivu 2019. godine za dodjelu bespovratnih sredstava-granta za zapošljavanje lica sa invaliditetom. Nakon podnošenja Završnog izvještaja ne vrši se dalja kontrola kod izvođača da li su ta lica u radnom odnosu kod izvođača, a nakon sprovedenog projekta po pozivu iz 2019. godine Zavod nije sprovodio analizu javnog poziva za dodjelu sredstava granta u smislu utvrđivanja njegove efikasnosti, utvrđivanja nedostataka u postupku sprovođenja i davanja preporuka za poboljšanje.

- **Subjekt revizije treba da uspostavi kontrolnu funkciju u dijelu monitoringa lica sa invaliditetom za koja je navedeno u Završnom izvještaju da su zapošljena kod izvođača nakon završenog projekta, u cilju provjere da li su izvođači ispoštovali sve obaveze preuzete Projektom za koja su im dodijeljena sredstva za sprovođenje istog.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da redovno sprovodi analizu javnih poziva za dodjelu sredstava granta radi vođenja evidencija o licima zapošljenim u projektima, utvrđivanja efikasnosti sprovedenog javnog poziva, uočavanja nedostataka istog i poboljšanja realizacije u narednim javnim pozivima.**

29. Uvidom u blagajničku dokumentaciju Centrale Zavoda i područnih jedinica, utvrđeno je da se uz putne naloge za pravdanje službenih putovanja u zemlji ne podnose Izvještaji sa službenog puta, da za troškove prevoza u ukupnom iznosu od 1.732,25€, nijesu prilagani odgovarajući dokazi o visini troškova prevoza, da se putni nalozi ne podnose u utvrđenom roku radi obračuna putnih troškova, a dio naloga za službeno putovanje nije ovjeren od strane ovlašćenog lica, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, Zavod je na ime upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe, vršio isplate na osnovu putnih naloga, bez pisane saglasnosti ovlašćenog lica o korišćenju sopstvenog automobila u službene svrhe i obračuna naknade troškova, što nije u skladu sa članom 25 važeće Uredbe.

- **Subjekt revizije je dužan da izdatke za službena putovanja obračunava i isplaćuje u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Subjekt revizije treba da isplatu troškova po osnovu upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe vrši na osnovu pisane saglasnosti ovlašćenog lica o korišćenju sopstvenog automobila u službene svrhe**

30. Revizijom je utvrđeno da Zavod u evidencijama malih nabavki (obrazac 2) nije evidentirao male nabavke koje se odnose na obuke zaposlenih, usluge korišćenja bilborda, emitovanja emisija, izradu investicionog marketing plana, nabavku zaštitnih maski i ostalog materijala, usluge održavanja i slično, kao ni jednostavne nabavke u evidenciji o jednostavnim nabavkama, koje se odnose na obuke zaposlenima i korisnicima kredita, ugostiteljske usluge, usluge održavanja vozila, usluge štampanja i fotokopiranja, nabavku opreme i druge nabavke. Navedene nabavke nijesu iskazane ni u Izvještajima o sprovedenim javnim nabavkama.

- **Subjekt revizije treba da u Evidencijama o jednostavnim nabavkama kao i u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke iskaže sve jednostavne nabavke u skladu sa članom 182 novog Zakona o javnim nabavkama.**

31. Revizijom je utvrđeno da su izdaci u iznosu od 1.764,48€ isplaćeni po osnovu postignutih usmenih vansudskih sporazuma, na osnovu kojih su tužioci (nezaposlena lica) povukli tužbe protiv Zavoda, a za iste nijesu prezentirani ugovori o vansudskom poravnanju, što nije u skladu sa članom 1192 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Subjekt revizije treba da izdatke po osnovu vansudskih poravnanja pravda ugovorima o vansudskom poravnanju zaključenim u skladu sa članom 1192 Zakona o obligacionim odnosima.**

32. Revizijom je utvrđeno da je Zavod, shodno ugovorima o zakupu poslovnih prostora, vršio isplate izdataka za zakup poslovnih prostora za potrebe područnih jedinica u opštinama Gusinje, Plužine i Šavnik. Na osnovu prezentiranih ugovora, utvrđeno je da isti nijesu ovjereni od strane nadležnog organa, kako je to propisano odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima, dok je za ugovor o zakupu poslovnog prostora u opštini Šavnik istekao period važenja.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora ovjeri kod nadležnog organa shodno odrebama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da za korišćenje poslovnog prostora u opštini Šavnik obnovi ugovor o zakupu poslovnog prostora, zbog isteka postojećeg, ukoliko postoji potreba za korišćenjem istog.**

33. Revizijom je utvrđeno da je Zavod vršio plaćanje dijela troškova po osnovu zajedničkog korišćenja poslovnih prostorija Biroa rada u Rožajama i Centra za socijalni rad, na osnovu mjesečnih faktura Centra za socijalni rad i Ugovora iz 1989. godine, kojim je utvrđena podjela režijskih troškove i troškova čišćenja.

- **Preporučuje se subjektu revizije da akta koja datiraju iz ranijih godina, a na osnovu kojih se vrše plaćanja izdataka, ažurira i uskladi sa sada važećim zakonskim propisima.**

34. Revizijom je utvrđeno da je Zavod tokom 2020.godine vršio plaćanja po osnovu troškova reprezentacije i goriva, a nije internim aktom utvrdio ko ostvaruje pravo na korišćenje istih i limit.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktima utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje reprezentacije i goriva na teret sredstava Zavoda, kao i da utvrdi limit za navedene izdatke.**

35. U toku postupka revizije, Zavod nije prezentirao akta o određivanju lica odgovornih za vršenje blagajničkih poslova po područnim jedinicama tokom 2020.godine, osim ovlašćenja za podizanje gotovine za PJ Bijelo Polje, a uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda utvrđeno je da istim nije definisana bliža razrada poslova koji se odnose na gotovinske

transakcije i plaćanja posredstvom posebnih računa akreditiva kod poslovnih banaka.

- **Preporučuje se subjektu revizije da inicira donošenje internih akata od strane rukovodilaca područnih jedinica o određivanju lica odgovornih za vršenje blagajničkih poslova po područnim jedinicama.**

36. Zavod u postupku revizije nije prezentirao dokumentaciju u vezi otvaranja računa kod poslovnih banaka. Shodno Izjavi odgovornog lica Zavoda, istu nije bilo moguće obezbijediti iz razloga što je arhivirana van prostorija Zavoda, u prostorijama subjekta kod kojeg Zavod skladišti dokumentaciju, a koja se nije mogla pronaći zbog neusaglašenih arhivskih oznaka skladištene dokumentacije između Zavoda i navedenog subjekta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da prilikom odlaganja arhivske građe na skladištenje i čuvanje van svojih prostorija izvrši usaglašavanje arhivskih oznaka sa subjektom kojem istu predaje na skladištenje i čuvanje u cilju blagovremene dostupnosti potrebne dokumentacije.**

37. U postupku revizije utvrđeno je da Zavod ne vrši klasifikaciju predmeta i razvrstavanje podnesaka odnosno akata prema sadržini materije onako kako je to propisano članom 4 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja i shodno prilogu navedenog Uputstva.
Uvidom u djelovodnik Zavoda za 2020. godinu utvrđeno je da prilikom evidentiranja akata u djelovodnik, svaki naredni akt istog predmeta ne dobija broj tog predmeta i novi podbroj prema redosljedu kojim je evidentiran u djelovodniku, već dobija broj kao da je u pitanju novi predmet, što nije u skladu sa članom 31 važećeg Uputstva.
Takođe je utvrđeno da su u određenim slučajevima u djelovodnicima i upisniku vršene ispravke prilikom upisivanja pojedinih akata (korektorom ili ispravka hemijskom olovkom) što nije u skladu sa članom 53 važećeg Uputstva kojim je propisan način vršenja ispravke u evidencijama.
Djelovodnik i upisnici Zavoda su na kraju 2020. godine zaključeni ovjerom od strane službenika koji vodi evidencije, stavljanjem otiska službenog pečata i datuma zaključivanja evidencija ali nije stavljena službena zabilješka o ukupnom broju upisanih predmeta ispod posljednjeg rednog broja, niti su iste ovjerene od strane neposrednog rukovodioca kako je to propisano članom 54 Uputstva.

- **Subjekt revizije treba da način vršenja kancelarijskog poslovanja u potpunosti uskladi sa Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja.**

Zbog izraženog negativnog mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, nadležni Kolegijum za vršenje predmetne revizije, se saglasio da se konačni Izvještaj o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu, dostavi Ministarstvu ekonomskog razvoja, kao nadležnom ministarstvu i Odboru za rad, zdravstvo i socijalno staranje, na upoznavanje.

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI DIO

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2021.godinu, DRI br. 06-035/20-292 od 17.12.2020.godine i izmjeni Godišnjeg plana revizije Državne revizorske institucije za 2021.godinu, DRI br. 06-035/21-3 od 25.01.2021.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br.04-035/21-127/2 od 01.02.2021.godine

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja i revizija pravilnosti poslovanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije

Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod) je pravno lice koje ima status državnog fonda. Organi Zavoda su Upravni odbor i direktor.
Naziv i sjedište Zavoda, djelatnost, osnove i načela za unutrašnju organizaciju, način rada, ovlašćenja i odgovornosti direktora i Upravnog odbora, kao i druga pitanja od značaja za rad Zavoda, bliže se uređuju Statutom Zavoda. Statut donosi Upravni odbor Zavoda, a saglasnost na isti daje Vlada Crne Gore.
Skraćeni naziv Zavoda je: ZZZCG.
Sjedište Zavoda je u Podgorici, Bulevar revolucije broj 5.
Direktor Zavoda tokom 2020.godine je bio g-din Suljo Mustafić, koji je rukovodio radom Zavoda.

2.3. Djelatnost subjekta revizije

Djelatnost Zavoda za zapošljavanje Crne Gore uređena je Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, drugim propisima i Statutom Zavoda.

Shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zavod obavlja sledeće poslove: pripremu za zapošljavanje; posredovanje pri zapošljavanju; sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja; druge aktivnosti usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, u skladu sa Zakonom i drugim propisima;

prati, analizira i istražuje ekonomska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost, kao i njihove međusobne uticaje na osnovu čega predlaže mjere za povećanje zaposlenosti; prati i analizira podatke o nezaposlenim strancima, koji se nalaze u evidenciji nezaposlenih lica, i o zaposlenim strancima u Crnoj Gori, na osnovu podataka dobijenih od nadležnih organa; prati i ocjenjuje efekte sprovođenja programa aktivne politike zapošljavanja, radi unaprjeđenja postojećih i kreiranja novih programa; vodi evidencije u oblasti zapošljavanja; sarađuje sa poslodavcima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim ili fizičkim licima u sprovođenju poslova u vezi sa zapošljavanjem; sprovodi međunarodne ugovore o zapošljavanju; sarađuje u oblasti zapošljavanja na međunarodnom planu; rješava o pravima za vrijeme nezaposlenosti u skladu sa zakonom i druge poslove u oblasti zapošljavanja, u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

2.4. Unutrašnja organizacija subjekta revizije

U Zavodu je na funkcionalnom i teritorijalnom principu obrazovana jedinstvena stručna služba, koju čine Centrala Zavoda u Podgorici i područne jedinice sa biroima rada, a koje su utvrđene aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda.

Centrala Zavoda funkcioniše u okviru sljedećih organizacionih jedinica:

- Sektor za evidencije i istraživanja u oblasti zapošljavanja,
- Sektor za posredovanje pri zapošljavanju i EURES,
- Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja,
- Sektor za prava za vrijeme nezaposlenosti i pravne poslove,
- Sektor za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom – Fond,
- Sektor za projekte,
- Sektor za isplatu iz oblasti zapošljavanja,
- Odjeljenje za unutrašnju reviziju,
- Služba za kadrovske i opšte poslove,
- Služba za finansijske poslove,
- Služba za javne nabavke i
- Služba za informacioni sistem.

Rad sektora organizuju i njima rukovode pomoćnici direktora.

U Centrali Zavoda se: obezbjeđuje jedinstvena primjena propisa koji se odnose na poslove u vezi sa zapošljavanjem i ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti; pripremaju uputstva radi uspostavljanja i unaprjeđenja jedinstvene metodologije rada u područnim jedinicama; priprema program rada i finansijski plan; priprema izvještaj o radu i finansijski izvještaj; pripremaju uputstva za vođenje evidencija u oblasti zapošljavanja; istražuju kretanja na tržištu rada i priprema analitičko - informativna osnova za utvrđivanje politike zapošljavanja; obezbjeđuju podaci za statistička istraživanja i jedinstveni informacioni sistem u oblasti zapošljavanja; ostvaruje koordinacija rada područnih jedinica; obavljaju stručni poslovi koji

se odnose na slobodu kretanja radnika; pruža stručna pomoć područnim jedinicama u vezi sa primjenom propisa koji se odnose na ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti; sprovode međunarodni ugovori o socijalnom osiguranju, u dijelu koji se odnosi na osiguranje od nezaposlenosti; prate propisi, pripremaju opšti i drugi akti, i ugovori; obavljaju poslovi pravnog zastupanja Zavoda; pripremaju i sprovode međunarodni projekti; planira, obezbjeđuje i vodi finansijska politika Zavoda; obezbjeđuje jedinstvena primjena propisa koji se odnose na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom; rješava u prvostepenom postupku o pravu na subvencije, kao i finansiranju grant šema, u skladu sa propisima o zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji lica sa invaliditetom; obavljaju poslovi unutrašnje revizije; obezbjeđuju uslovi za rad organa Zavoda; vodi matična evidencija zaposlenih u Zavodu; obavljaju finansijski poslovi, u skladu sa zakonom; obezbjeđuje zakonitost sprovođenja postupka javnih nabavki;obezbjeđuje funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zapošljavanja; obavljaju poslovi informisanja; obavljaju i drugi poslovi u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim aktima Zavoda.

U okviru devet područnih jedinica Zavoda (Bar, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Plav, Pljevlja, Podgorica, Rožaje i Herceg Novi) organizovani se biroi rada za 23 opštine i 2 gradske opštine. Rad biroa rada organizuju i njima rukovode direktori biroa rada.

Područne jedinice i biroi rada: obavljaju stručno-operativne poslove koji se odnose na evidencije u oblasti zapošljavanja, u skladu sa Zakonom; pružaju usluge za tržište rada koje se odnose na pripremu za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju; obavljaju stručno-operativne poslove koji se odnose na uključivanje nezaposlenih lica u programe aktivne politike zapošljavanja; obavljaju poslove praćenja realizacije programa aktivne politike zapošljavanja; obavljaju poslove koji se odnose na rješavanje u prvostepenom postupku za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti; obavljaju poslove koji se odnose na rješavanje u prvostepenom postupku o utvrđivanju procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja, kao i o pravu na profesionalnu rehabilitaciju, u skladu sa propisima o zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji lica sa invaliditetom;
obavljaju poslove koji se odnose na uključivanje lica sa invaliditetom u programe profesionalne rehabilitacije, u skladu sa propisima o zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji lica sa invaliditetom; obavljaju i druge poslove u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim aktima Zavoda.

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

U okviru Zavoda je, shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, formirana posebna organizaciona jedinica - Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.
Zakonom je utvrđeno da se sredstva Fonda obezbjedjuju iz posebnog doprinosa koji uplaćuju poslodavci koji, zavisno od ukupnog broja zaposlenih, nijesu ispunili propisanu kvotu za zapošljavanje lica sa invaliditetom, budžeta

Crne Gore, budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji lice sa invaliditetom ima prebivalište, donacija i pomoći od strane domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, kao i drugih izvora u skladu sa zakonom.
Shodno Zakonu, sredstva Fonda se mogu koristiti, za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije poslodavcima koji zapošljavaju lica sa invaliditetom, finansiranje grant šema, novčane pomoći za učesnike programa za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i drugo.
Takođe, istim je propisano, da u cilju praćenja realizacije mjera i aktivnosti koje su u funkciji unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i namjenskog korišćenja sredstava Fonda, Zavod obrazuje Savjet Fonda, koji ima pet članova, od kojih dva predlažu udruženja koja predstavljaju lica sa invaliditetom, a po jednog nadležno Ministarstvo, reprezentativno udruženje poslodavaca Crne Gore i reprezentativna organizacija sindikata na nivou Crne Gore.
Godišnji izvještaj o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja lica sa invaliditetiom i korišćenju sredstava Fonda, Zavod podnosi nadležnom Ministarstvu za poslove rada i zapošljavanja.

2.5. Organi subjekta revizije

Organi Zavoda su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor upravlja radom Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Upravni odbor Zavoda ima pet članova i formiran je na tripartitnom principu. U Upravnom odboru participiraju predstavnici: Vlade Crne Gore, zaposlenih i poslodavaca. Predsjednika i članove Upravnog odbora Zavoda imenuje i razrješava Vlada. Mandat Upravnog odbora traje četiri godine.
Upravni odbor: donosi statut; donosi godišnji program rada i finansijski plan; podnosi izvještaj o radu i finansijski izvještaj Vladi; donosi opšta akta Zavoda; imenuje i razrješava direktora Zavoda; donosi nacrt budžeta Zavoda za narednu fiskalnu godinu, sa procjenom potrebnih budžetskih sredstava za naredne dvije godine; odlučuje o korišćenju sredstava Zavoda; donosi programe aktivne politike zapošljavanja; odlučuje o obimu učešća Zavoda u realizaciji projekata vezanih za funkcionisanje i razvoj tržišta rada, kao i projekata međunarodnih organizacija i asocijacija u oblasti zapošljavanja i zaposlenosti, uz saglasnost Vlade i obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Zavoda.

Direktor rukovodi radom Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Direktora Zavoda imenuje Upravni odbor, na pet godina, na osnovu javnog konkursa. Ovlašćenja i odgovornosti direktora regulisani su Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i Statutom Zavoda. Direktor Zavoda je samostalan u vršenju svoje dužnosti, a za svoj rad je odgovoran Vladi Crne Gore.
Direktor Zavoda: predstavlja, rukovodi i organizuje rad u Zavodu; odgovara za zakonitost i kvalitet rada Zavoda; predlaže statut, program rada i finansijski plan, izvještaj o radu i finansijski izvještaj, kao i druge odluke

Upravnom odboru; izvršava odluke Upravnog odbora; upravlja ljudskim i finansijskim resursima; utvrđuje unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Zavodu; stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Zavoda; obrazuje stručne komisije i radna tijela Zavoda i vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Zavoda.

2.5.1. Aktivnosti Upravnog odbora u 2020.godini

Uvidom u prezentovanu dokumentaciju sa sjednica Upravnog odbora ZZZCG utvrđeno je da su tokom 2020. godine održane 13 sjednica, od kojih su 7 sjednica održane elektronski.
Upravni odbor je shodno svojim nadležnostima u 2020. godini usvojio sljedeće akte: Plan javnih nabavki za 2020.godinu i druga akta vezana za sprovođenje postupaka javnih nabavki, Izvještaj o radu Zavoda za 2019.godinu, Izvještaj o finansijskom poslovanju Zavoda za 2019.godinu, Program rada Zavoda za 2020.godinu, Izvještaj o radu Zavoda za prvo polugodište 2020.godine, nacrt Bužeta Zavoda za 2021.godinu, kao i druga akta vezana za donošenje programa aktivne politike zapošljavanja.

2.6. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja iste sa zakonskom i drugom regulativom.

2.7. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

2.8. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su:

- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja;
- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.9. Kriterijumi za reviziju

Za **finansijsku reviziju** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- MRS za javni sektor;
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br.020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2020.godinu (“Sl. list CG”, br.074/19, 061/20);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 023/14, 071/19);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG“, br.072/16, 106/20).

Za **reviziju pravilnosti** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“, br. 024/19);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. list CG", br. 049/08, 073/10, 039/11, 055/16);
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl.list CG“, br.020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2020.godinu (“Sl. list CG”, br.074/19, 061/20);
- Zakon o državnoj upravi (“Sl. list CG“, br.078/18);
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima (“Sl. list CG“, br.002/18, 034/19);
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG, br.016/16... 042/18, 034/19);
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 ... 004/18, 074/19);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br.042/11, 057/14, 028/15, 042/17);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 074/19);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG“, br.021/09, 040/11);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list CG“, br.075/18);
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br.050/12, 007/17, 070/19);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br.013/10);

- Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore („Sl. list CG“, br.021/10,...,011/15);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 023/14, 071/19);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG“, br.072/16, 106/20);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”,br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20);
- Pravilnik o načinu ostvarivanja novčane pomoći i naknade troškova prevoza za nezaposlena lica ("Sl. list Crne Gore", br. 058/19);
- Pravilnik o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova za nezaposleno lice ("Sl. list Crne Gore", br. 021/20);
- Pravilnik o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema ("Sl. list Crne Gore", br. 028/14, 016/16, 021/19);
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava izvodjač profesionalne rehabilitacije, radni centar, zaštitna radionica i zaštitni pogon ("Sl. list Crne Gore", br. 058/11);
- Pravilnik u uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije ("Sl. list Crne Gore", br. 039/12, 046/14);
- Pravilnik o sastavu i načinu rada Komisija za profesionalnu rehabilitaciju ("Sl. list Crne Gore", br. 051/17, 013/20);
- Uputstvo o radu Državnog trezora („Sl. list CG“, br.053/14, 072/15, 069/19);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br.047/11);
- Odluka o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada („Sl. list CG“, br.026/12, 034/12, 027/13);
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji subjekta revizije;
- Statut Zavoda za zapošljavanje Crne Gore („Sl. list CG“, br.039/19;
- Opšti kolektivni ugovor („Sl. list CG“, br.014/14, 040/18, 037/19, 074/19);
- Granski kolektivni ugovor za oblast uprave i pravosuđa („Sl. list CG“, br. 018/15);
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.10. Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekata revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, proučena je pravna regulativa, interni akti, kao i dokumentacija o poslovanju Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. U postupku revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je primjena zakonske i druge regulative, s ciljem utvrđivanja da li je poslovanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u skladu sa važećom regulativom.

Materijalnost je za finansijsku reviziju, utvrđena u iznosu od 177.532,30€ tj. 0,45% ukupnih izdataka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore koji iznose 39.346.697,42€.

Materijalnost predstavlja iznos do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

Revizijom su utvrđene greške koje se mogu kvantifikovati u odnosu na prag materijalnosti, kao i greške koje se odnose na neadekvatnu primjenu zakonskih i drugih propisa.

2.11. Planirani segmenti revizije

Nakon upoznavanja sa subjektom revizije, identifikovanja rizika revizije, određivanja praga materijalnosti i uzorka planirani su sljedeći segmenti revizije i to: sistem unutrašnjih finansijskih kontrola; planiranje, izvještavanje i računovodstvene evidencije; prihodi; izdaci; depoziti na računima kod poslovnih banaka; blagajničko poslovanje; akreditivi dati područnim jedinicama; imovina; obaveze i potraživanja; javne nabavke; zapošljavanje; sudski sporovi; kancelarijsko poslovanje; programske aktivnosti ZZZ CG i aktivnosti organa upravljanja u dijelu finansijkog poslovanja.

2.12. Analitički postupci

Analitički postupci u fazi planiranja revizije, sprovedeni su u cilju identifikovanja pojedinih područja ili pozicija većeg rizika. Analitički postupci su sprovedeni upoređivanjem podataka iz računovodstvenih evidencija, finansijskih izvještaja i druge dokumentacije. Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno moguće otkriti greške ili nepravilnosti.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1 Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru odredio lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola. Zavod je donio Plan rada za unapređenje FMC-a u elektronskoj formi, ali isti nije sačinjen na propisanom obrascu shodno Pravilniku o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

Takođe, Zavod je izvršio identifikaciju i procjenu rizika u odnosu na značajnije poslovne procese i aktivnosti, odnosno uspostavio Registar rizika i odredio lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.
Zavod je u propisanom roku dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja - Direktoratu za centralnu harmonizaciju Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola za 2020.godinu.
Revizijom je utvrđeno da Zavod nije u skladu sa članom 52 stav 3 Zakona odredio lice odgovorno za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu, kao ni dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama, što je bio u obavezi shodno članu 53 stav 1 Zakona.
Zavod je donio set internih procedura i pravila koja su formalizovana kroz Knjigu FMC procedura na nivou Centralne službe (po sektorima i odjeljenjima i na nivou posebnog Programa: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom) i na nivou područnih jedinica sa pripadajućim biroima.

Revizijom je utvrđeno da su interne procedure i pravila na nivou Centralne službe, donešene 2015.godine i odnose se na finansijsko – računovodstvene i poslove javnih nabavki, kadrovske i opšte poslove, informacioni sistem, proces upravljanja ljudskim resursima i praćenje procesa rada, način uspostavljanja odnosa sa javnošću, međunarodnu saradnju, sprovođenje programskih aktivnosti Zavoda po oblastima i projekata EU, postupak finansiranja grant šema i ostalo, dok su interne procedure i pravila na nivou područnih jedinica sa pripadajućim biroima, donešene 2018.godine i odnose se na evidencije u oblasti zapošljavanja, oglašavanje slobodnih radnih mjesta, saradnju sa poslodavcima i drugim pravnim ili fizičkim licima u sprovođenju poslova u vezi sa zapošljavanjem, sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i druge aktivnosti na nivou područnih jedinica sa pripadajućim biroima.

Revizijom je utvrđeno da su interne procedure i pravila formalizovane kroz Knjigu FMC Zavoda, donešene 2015. i 2018. godine, te da iste nijesu usklađene sa izmjenama zakonskih i drugih propisa. U vezi sa navedenim, subjekt revizije je prezentirao Obrazloženje, u kojem je, između ostalog, naveo da je donošenjem novog Akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore 2019. godine, pokrenut proces

usaglašavanja procedura sa novim Aktom, te da su urađeni su nacrti 63 procedure, nastale usaglašavanjem starih procedura sa novim Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacij Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koje se još uvijek nalaze u fazi izrade zbog objektivnih okolnosti (epidemije Covid-19 i kadrovskih promjena u organizacionim jedinicama), ukazujući i da je Fond za dobro upravljanje (GGF), dio Ministarstva za inostrane poslove, Komonvelt i razvoj Ujedinjenog Kraljevstva (FCDO) povjerio Međunarodnoj organizaciji rada (MOR) realizaciju projekta "Ublažavanje uticaja Covid-19 na svijet rada u Crnoj Gori". Jedna od ključnih institucija uključena u realizaciju ovog projekta je Zavod za zapošljavanje Crne Gore i MOR ima zadatak da analizira interne procedure i eksterne zahtjeve kako bi korisnicima usluga poboljšao pristup i efikasnost usluga tokom pandemije. Zavod je dana 10.02.2021. godine, dostavio nacrte procedura MOR-u, koja do okončanja terenskog rada revizije nije dala mišljenje na iste.

Vezano za djelokrug poslovanja Zavoda, utvrđeno je da se u Sektoru Zavoda za zapošljavanje Crne Gore-Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, vrši ručno pripremanje naloga za isplatu subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom, koji se prosljeđuju Službi za finansijske poslove u cilju evidentiranja obaveza i plaćanja istih. S tim u vezi, a imajući u vidu značajan broj navedenih naloga za isplatu, to je u cilju uspostavljanja i razvoja adekvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrola potrebno obezbijediti softversko rješenje, kako bi se sistemski uvezala izrada naloga za isplatu po ovom osnovu sa Glavnom knjigom Zavoda.
U postupku revizije, subjekt revizije je prezentirao i Plan integriteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za period maj 2019.godine-maj 2021.godine, Program rada za 2020.godinu, Izvještaj o radu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu, koji je usvojen Odlukom Upravnog odbora i dostavljen Ministarstvu ekonomskog razvoja dana 02.03.2021.godine, kao i Godišnji izvještaj o sprovedenim obukama zaposlenih u 2020.godini kao sastavni dio Izvještaja o radu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu.

U toku 2020.godine zaposleni su pohađali sledeće teme obuka: Izvještavanje o upravljanju i kontrolama, Zakon o upravnom postupku,Timski rad, Kancelarijsko poslovanje, Javne nabavke, Od ideje do uspješne realizacije projekta i ostalo.

U Zavodu za zapošljavanje Crne Gore personalno su odvojeno funkcije službenika za odobravanje (Suljo Mustafić, direktor i Svetlana Krgović, pomoćnica direktora Sektora za isplatu za vrijeme nezaposlenosti) i funkcije službenika za ovjeravanje (Branka Vukašinović, Načelnica Službe za finansijske poslove shodno potpisima na specimenu potpisa).

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda utvrđeno je da je u okviru Službe za javne nabavke, sistematizovano radno mjesto Samostalni savjetnik I - Službenik za javne nabavke, u čijem opisu poslova je pored poslova vezanih za javne nabavke definisan i posao vođenja evidencije o imovini Zavoda i saradnja sa nadležnim organima u vezi sa imovinom, što ukazuje da subjekt revizije nije u potpunosti izvršio razdvajanje dužnosti kojim se sprječava da je jedno lice istovremeno odgovorno za

izvršenje, evidentiranje ili kontrolu, što nije nije u skladu sa odredbom člana 15 stav 3 tačka 1 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Shodno navedenom se konstatuje da subjekt revizije nije sproveo sve aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola kako je to utvrđeno Zakonom.

- **Subjekt revizije je dužan da sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju unutrašnjih kontrola shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kao i da uskladi interne procedure sa izmjenama zakonskih i podzakonskih akata.**

Takođe, uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda utvrđeno je da su u Odjeljenju za unutrašnju reviziju sistematizovana tri radna mjesta sa po jednim izvršiocem, od kojih su popunjenja dva radna mjesta. Revizijom je utvrđeno, da izvršioci raspoređeni na poslovima Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju i Viši unutrašnji revizor ispunjavaju uslove za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta.
Od strane subjekta revizije, prezentirana je Povelja unutrašnje revizije (br.12-5454 od 25.05.2017.godine) kojom se uređuju svrha i cilj unutrašnje revizije, djelokrug rada, nezavisnost i objektivnost, osnovni principi interne revizije, ovlaščenja i odgovornosti rukovodioca Odjeljenja za unutrašnju reviziju i direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u pogledu unutrašnje revizije u Zavodu, Godišnji plan rada unutrašnje revizije za 2020.godinu, kojim su planirane tri revizije, kao i Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju Godišnjeg plana za 2020.godinu.

Shodno prezentiranim podacima, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je tokom 2020. godine izvršilo tri revizije i to:

- Revizija slobodnog pristupa informacijama kojima upravlja Zavod za zapošljavanje Crne Gore;
- Revizija planiranja budžeta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
- Revizija sistematizacije radnih mjesta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (Izrada i realizacija Kadrovskog plana).

Na osnovu sprovedenih revizija, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je dalo ukupno osam preporuka koje su rangirane po prioritetima i ocijenjene kao srednje rizične.

3.2. Računovodstvene evidencije

Računovodstveno-finansijske poslove za potrebe Zavoda za zapošljavanje Crne Gore obavlja Služba za finansijske poslove.
Računovodstvena evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore zasniva se na modifikovano-gotovinskoj osnovi (vođenje evidencije o primicima i izdacima na gotovinskoj osnovi, a imovine i obaveza na obračunskoj osnovi). Služba za finansijske poslove je povezana sa informacionim sistemom SAP

(softver Državnog trezora u kome se evidentira trezorsko poslovanje) i evidentiranje izdataka vrši kroz SAP-program Državnog trezora.
Zavod za zapošljavanje Crne Gore vodi pomoćne evidencije o ostvarenim prihodima po vrstama doprinosa i iz drugih izvora, koja se bazira na podacima koje dobija od Ministarstva finansija i socijalnog staranja. Osim navedenog, Zavod obezbjeđuje i sljedeće pomoćne evidencije: analitičku evidenciju blagajničkog poslovanja, analitičku evidenciju dobavljača, analitičku evidenciju osnovnih sredstava; analitičku evidenciju kredita za samozapošljavanje; analitičku evidenciju grantova za samozapošljavanje koji se finansiraju iz projekta EU, kao i evidenciju ulaza i izlaza robe iz magacina.

3.3. Popis i evidentiranje stalne imovine

Zavod za zapošljavanje Crne Gore evidenciju stalne imovine obezbjeđuje u okviru Glavne knjige i u okviru analitičke evidencije.
Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da, nabavna vrijednost stalne imovine iznosi 5.656.916,20€, ispravka vrijednosti 3.612.684,73€, dok sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine iznosi 2.044.231,47€. Navedeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi, Izvještaju o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.12.2020. godine (br.12-2901 od 23.02.2021. godine) i tabelarnom prikazu osnovnih sredstava dostavljenom Upravi za katastar i državnu imovinu dana 01.03.2021. godine (br.12-3208).
Shodno podacima o pokretnim i nepokretnim stvarima dostavljenim organu uprave nadležnom za poslove imovine, stalnu imovinu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.12.2020.godine ukupne vrijednosti od 2.044.231,47€ čine: stanovi u vrijednosti od 44.176,00€, gradjevinski objekti (poslovni prostori) u vrijednosti od 1.681.347,68€, građevinsko zemljište u vrijednosti od 12.397,97€, kancelarijski namještaj i oprema u vrijednosti od 199.827,92€ i transportna sredstva u vrijednosti od 106.481,92€.
Direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je Odlukom o formiranju Komisije za popis, br. 02-28283 od 15.12.2020.godine, utvrdio obavezu redovnog i potpunog popisa imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2020. godine i obrazovao Centralnu popisnu komisiju i popisne komisije po područnim jedinicama. Shodno navedenom, Centralna popisna komisija je izvršla popis i podnjela zbirni Izvještaj o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.12.2020.godine na usvajanje Upravnom odboru. Isti je usvojen Odlukom UO Zavoda, br.01-3101 od 26.02.2021.godine.
Popis je izvršen po organizacionim jedinicama, od strane Centralne popisne komisije u Centralnoj službi, a u područnim jedinicama od strane popisnih komisija obrazovanih za pojedine područne jedinice, o čemu su sačinjeni posebni izvještaji osnovnih sredstava i sitnog inventara, sa predlogom za rashodovanje, kao i gotovine u Centralnoj blagajni i blagajnama područnih jedinica sa pripadajućim biroima, dok je Centralna popisna komisija je sačinila zbirni Izvještaj o izvršenom popisu sa predlogom Odluke o njegovom usvajanju i isknjižavanju osnovnih sredstava koja nijesu za dalju upotrebu, kao i neupotrebljivog sitnog inventara. Stanje po popisu je usaglašeno sa

knjigovodstvenim i utvrđeno da nema manjkova i viškova. Popisna dokumentacija sadrži i Liste za popis iz aplikacije Programa za osnovna sredstva u naturalnim pokazateljima, ovjerene potpisima članova popisnih komisija.
Revizijom je utvrđeno da analitička evidencija osnovnih sredstava sadrži podatke o vrsti osnovnog sredstva po amortizacionim grupama, podatke o inventarnom broju, internom broju, podatke o lokaciji osnovnog sredstva, količini, datumu aktivacije osnovnog sredstva, amortizacionoj stopi, vijeku trajanja, nabavnoj vrijednosti, ispravci vrijednosti (koja se odnosi na ukupnu akumulisanu amortizaciju) i podatke o sadašnjoj vrijednosti osnovnog sredstva, na dan 31.12.2020.godine. Podaci o tekućoj amortizaciji osnovnih sredstava posebno su izdvojeni kroz aplikaciju i prezentirani u postupku revizije u papirnoj formi.
U postupku revizije prezentirana je Rekapitulacija popisa građevinskih objekata, opreme i zemljišta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.12.2020. godine, čiji tabelarni pregled je dat u nastavku.

Tabela**:** Rekapitulacija osnovnih sredstava na dan 31.12.2020. godine

REKAPITULACIJA OSNOVNIH SREDSTAVA NA DAN 31.12.2020.GODINE

KONTO	NAZIV KONTA	STANJE PO KNJIGAMA	ISKNJIŽAVANJE	RASHOD	NOVA OPREMA	STANJE PO KNJIGAMA	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		SADAŠNJA VRIJEDNOST
					NABAVLJENA	UKUPNO	AMORTIZACIJA	UKUPNO	OSNOVNIH SREDSTAVA
		31.12.2019 (NV)	U TOKU 2020 (NV)	U TOKU 2020 (NV)	U 2020.GOD.	2020(NV)	U 2020.GOD.		NA 31.12.2020.GOD
0131000	GRAĐEVINSKI OBJEKTI	5.872.757,18	1.812.954,06			4.059.803,12	162.392,13	2.378.455,44	1.681.347,68
0143000	GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE	12.397,97				12.397,97			12.397,97
0136000	STANOVI	50.200,00				50.200,00	2.008,00	6.024,00	44.176,00
0151000	SLUŽBENI AUTOMOBILI	404.738,54	12.855,48			391.883,06	27.777,90	285.401,14	106.481,92
0153000	KANCELARIJSKI NAMJEŠTAJ	423.263,43	15.066,55	3.426,55	469,01	405.239,34	5.185,99	385.627,40	19.611,94
0152000	INF.TEH.-RAČ.OPREMA	413.411,40	20.100,64	13.235,30	51.870,29	431.945,75	17.434,23	291.247,23	140.698,52
0159000	OSTALA OPREMA	247.043,40	900,00	1.566,76		244.576,64	6.492,49	209.347,81	35.228,83
0154001	EL.I FOTOG.OPREMA	27.356,43		1.040,13		26.316,30	531,43	22.630,71	3.685,59
0154000	TELEKOM.OPREMA	36.037,13		1.552,13	69,01	34.554,01	401,40	33.951,00	603,01
0155000	MED.I LAB.OPREMA-REHAB	100.711,00	100.711,00						
0159003	OPREMA ZA KUHINJU-REHAB	47.777,84	47.777,84						
	UKUPNO	7.635.694,32	2.010.365,57	20.820,87	52.408,31	5.656.916,20	222.223,57	3.612.684,73	2.044.231,47

Shodno podacima prezentiranim u tabelarnom pregledu kroz Izvještaj Centralne popisne Komisije, nabavna vrijednost osnovnih sredstava iznosi 5.656.916,20€, ispravka vrijednosti 3.612.684,73€, dok sadašnja vrijednost osnovnih sredstava na dan 31.12.2020. godine 2.044.231,47€.
Revizijom je utvrđeno da je, posredstvom Uprave za imovinu, shodno Uredbi o objedinjavanju javnih nabavki roba i usluga, krajem 2020. godine, izvršena nabavka kompjuterske opreme za potrebe Zavoda za zapošljavanja Crne Gore, ukupne vrijednosti u iznosu od 51.870,28€. Predmetna nabavka je u poslovnim knjigama Zavoda evidentirana na kontima klase 0. Osim navedenog, Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u revidiranom periodu izvršio i nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 469,00€ i sitnog inventara (bežični telefoni) u iznosu od 69,01€, što predstavlja ukupnu vrijednost od 52.408,31€ novonabavljene opreme u 2020. godine.

U postupku revizije je utvrđeno da je shodno Zaključcima Vlade Crne Gore, br.07-478 od 22.12.2017.godine, br.07-3899 od 06.08.2020.godine i br.07-4220 od 17.09.2020.godine, a u vezi Odluke Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, od 29.10.2020.godine, o davanju na korišćenje opreme i Ugovora zaključenog između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Kliničkog centra Crne Gore-Centar za autizam, razvojne smetnje i dječju psihijatriju i JU Centra za profesionalnu rehabilitaciju, od strane Zavoda, ustupljena medicinska, didaktička, računarska i druga oprema, na trajno korišćenje bez naknade, ukupne sadašnje vrijednosti 126.713,26€ utvrđene na osnovu popisa osnovnih sredstava Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 31.12.2019. godine i to: Nacionalnom centru za autizam sadašnje vrijednosti 45.427,66€ i JU Centru za profesionalnu rehabilitaciju, sadašnje vrijednosti 81.285,60€. Takođe je izvršeno i ustupanje gradjevinskog objekta, ukupne površine 1.701m2 upisan u LN br.1133, KO Podgorica III, na kat.parceli br.3784, br.zgrade 4, kao svojina Crne Gore, raspolaganje Vlada Crne Gore, upravljanje Zavod za zapošljavanje Crne Gore, sadašnje vrijednosti u iznosu od 1.782.738,16€ i to: Ministarstvu zdravlja-KCCG za potrebe Nacionalnog centra za autizam, poslovni prostor označen u Listu nepokretnosti kao PD2 površine 399m2; JU Centru za profesionalnu rehabilitaciju, poslovni prostor označen u LN kao PD1 površine 590m2, PD3 160m2, PD4 površine 13m2, PD5 površine 10m2, PD6 površine 5m2 i PD7 površine 524m2 i prostor za komunikaciju i tehničku prostoriju, označene u LN kao PD3 površine 160m2 i PD5 površine 10m2, za potrebe komunikacije i prolaza koristiće i Nacionalni centar za autizam.
U prilogu dokumentacije prezentiran je i Zapisnik o primopredaji opreme, sa specifikacijom opreme iskazane naturalno između ugovornih strana. Shodno navedenom, izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga gradjevinskog objekta i opreme ukupne nabavne vrijednosti 1.994.425,54€ i ukupne ispravke vrijednosti u iznosu od 84.974,12€ (Resursnog centra u iznosu nabavne vrijednosti od 1.812.954,06€ i ispravke vrijednosti 30.215,90€ i opreme u iznosu nabavne vrijednosti od 181.471,48€ i ispravke vrijednosti 54.758,22€), dok je za iznos sadašnje vrijednosti od 1.909.451,42€ izvršeno umanjenje kapitala.
Takođe, iz poslovnih knjiga Zavoda je tokom 2020.godine izvršeno isknjižavanje havarisanog službenog vozila u iznosu nabavne i otpisane vrijednosti od po 12.855,48€, koje je shodno članu 20 Zakona o državnoj imovini, predato je Upravi za imovinu, o čemu je sačinjen Zapisnik o primopredaji vozila.
Revizijom je utvrđeno da je shodno predlogu Centralne popisne komisije i Odluci Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, izvršeno rashodovanje opreme na dan 31.12.2020. godine ukupne nabavne vrijednosti od 20.820,87€, ukupne ispravke vrijednosti od 18.800,50€ i sadašnje vrijednosti u iznosu od 2.020,37€ za koji iznos je izvršeno umanjenje kapitala.
Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da je subjekt revizije u okviru ostale opreme evidentirao umjetničke slike i umjetnička dijela (10) ukupne nabavne vrijednosti 4.166,45€, ukupne ispravke vrijednosti 3.849,78€ i sadašnje vrijednosti na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 316,67€, a za koje je vršio obračun amortizacije primjenom amortizacione

stope od 10%, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortzacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, kojim je, između ostalog, utvrđeno da amortizaciji podliježe materijalna i nematerijalna imovina čiji je vijek trajanja duži od jedne godine i čija vrijednost prelazi 1.000,00€, osim zemljišta i umjetničkih djela i članom 13 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa nepokretnih i pokretnih stvari u državnoj svojini, kojim je utvrđeno da se popis umjetničkih slika, ikona, skulptura, predmeta od plemenitih metala i djela od istorijskog i umjetničkog značaja koja se nalaze u službenim i drugim prostorijama koje koriste organi za ostvarivaje funkcije, vrši bez unošenja vrijednosti.

- **Subjekt revizije treba da evidenciju i popis umjetničkih slika vrši u skladu sa Uputstom o bližem načinu vršenja popisa nepokretnih i pokretnih stvari u državnoj svojini, odnosno Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortzacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.**

Revizijom je utvrđeno da Zavod raspolaže građevinskim objektima u 20 opština Crne Gore, ukupne vrijednosti 1.681.347,68€ i zemljištem vrijednosti 12.397,97€, po popisu na dan 31.12.2020. godine i to u sledećim opštinama: Bar, Budva, Ulcinj, Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Mojkovac, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Danilovgrad, Kolašin, Cetinje, Herceg Novi, Kotor i Tivat. Zavod za zapošljavanje Crne Gore je takođe i vlasnik stana u Podgorici i u Šavniku, ukupne vrijednosti od 44.176,00€.

U nastavku je dat tabelarni pregled gradjevinskih objekata i zemljišta u vlasništvu ZZZCG, sa podacima iz LN, o vlasniku ili nosiocu prava, teretima i ograničenjima, osnovu sticanja nepokretnosti i podacima iz knjigovodstvene evidencije na 31.12.2020. godine.

R/b	Naziv	Podaci o objektu List nepokretnosti	Posjedovni list	Podaci o vlasniku ili nosiocu prava List nepokretnosti	Tereti i ograničenja	Osnov sticanja nepokretnosti	Knjigovodstvena evidencija ZZZCG			Napomene:
							NV	IV	SV	
1	Biro rada Bar	Nije upisan u Registar nepokretnosti	nema	nema		**Za novi Biro, posl. prost. u ul. Bulevar 24 novembra X-14, I sprat,površine 210m2** prezentiran je **Ugovor o kupoprodaji,** zaključen između DD Zavod za izgradnju Bara-Bar i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (br.02-1524 **od 26.02.1999**), za iznos od **405.300,00DM**	345.377,66	192.720,78	152.656,88	
		posl.prost. površ.116 m2, br.kat.parc. 5777, KO Novi Bar, br. zgrade 2, III sprat, uknjižen 2002.godine	**LN 2309 od 30.09.2002**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	**Ugovor o kupoprodaji (br.02-834/1 od 16.05.1974)**, zaključen između Opšte građevin. Preduz. „Crnotravac"-Beograd i Osnovne zajednice za poslove zapošljavanja-Titograd, za ugovornu cijenu od **637.010,00 din.**	3.926,38	3.667,81	258,57	
2	Biro rada Budva		nema	nema		nema	24.645,57	20.422,72	4.222,85	
3	Biro rada Ulcinj	**posl. prost. u Ulcinju, na katast. parc. br.1449/1, br.zgrade 2, stečen kupovinom, površine 101m2, na prizemlju.**	**LN 3665-prepis od 01.07.2019**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**		**Kupoprodajni ugovor zaključen 11.05.1999.** između P.P. „Vučko"-Ulcinj i Zavoda za zapošljavanje RCG-Podgorica (kod Zavoda pod br.02-3401 od 14.05.1999.godine). **Ugovorna cijena objekta po m2 iznosi 1.800,00 DM, odnosno 183.600,00 DM**	121.970,59	72.977,40	48.993,19	
4	Biro rada Berane	**Zavod u Beranama raspolaže sa poslovnom zgradom površine u osnovi 187 m2 u ul. 29.novembra, br.1, plan /skica 12 3, na katast. parc. br.1892, Objekat je upisan 27.04.2004, bez tereta.**	**LN 308- od 01.09.2004 i LN 308 od 02.03.2021**	**Zavod za zapošljavanje (osnov prava; korišćenje obim prava1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	118.785,55	72.106,15	46.679,40	
		Zavod u Beranama raspolaže sa gradjevinskim zemljištem-dvorište površine 268 m2		**Zavod za zapošljavanje (osnov prava; korišćenje obim prava1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	**10.446,24**		**10.446,24**	
5	Biro rada Andrijevica	poslovna zgrada br.3 na katast. parc.br.18, **površine 20m2, osnov sticanja-gradjenje**	**LN-izvod 10 od 01.09.2004**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	nema dozvolu	nema	9.415,32	6.232,93	3.182,39	
6	Biro rada Plav	posl.zgrada., na kat.parc. br.1623 KO Plav, zgrada br.2, **površine 78 m2 osnov sticanja-kupovina**	**upisan u LN 265 od 21.12.2004**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	**Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti** zaključen 21.01.2003. između „Atlas mont banke" AD i Republičkog Zavoda za zapošljavanje, (br.02-7598 od 04.11.2003) za cijenu u iznosu od **53.000,00€.Ovjeren je od strane nadleznog organa.**	54.060,00	29.448,92	24.611,08	
		posl. prost., površine 63 m2, na kat.parceli, br.1623 KO Plav, **osnov sticanja-kupovina**	**upisan u LN 265 od 18.11.2011**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	4.148,41	3.736,61	411,80	
7	Biro rada Rožaje	br.1280, br.zgrade 1, KO Rožaje, **površine 24m2, bez tereta.**	**LN-izvod 222 od 30.01.2004**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	38.359,80	21.530,87	16.828,93	
8	Biro rada Bijelo Polje	posl. prost. u ul.Tomaša Žižića, br.zgrade 1, na kat.parc. br.1010, **ukupne neto površine 340 m2,** KO Bijelo Polje, **osnov sticanja: gradjenje**	**upisan u LN-prepis 2050 od 30.01.2004**	**Zavod za zapošljavanje u obimu prava 1/3 sukorišćenje**	**nema tereta i ograničenja**	**nije prezentirana dokumentacija kao osnov shodno kojoj je i evidentirana vrijednost istog objekta,** izuzev Ugovor (od 1972) o prenosu nepokretnosti, na trajno korišćenje, bez naknade, od strane Skupštine opštine Bijelo Polje.	97.369,28	66.085,14	31.284,14	
		posl.prost. ul.Muniba Kučeviša, bb, prizemlje i suteren **površine 150 m2** na kat.parc. br.1013, KO Bijelo Polje.Objekat je upisan bez.tereta.	**upisan u LN 2935 od 18.10.2016**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	**Ugovor o kupoprodaji poslovnog prostora zaključen 24.12.2008** između: D.O.O. „Zurich beaty Montenegro"-Bijelo Polje i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore-Podgorica, br.02-9092, **za kupoprodajnu cijenu sa uračunatim PDV-om u iznosu od 215.305,00€**	215.305,00	102.628,72	112.676,28	
		građevinsko zemljište	nema			nema	**1.951,73**		**1.951,73**	
9	Biro rada Mojkovac	posl.prost., br.kat.parc.1628, br.zgrade 1, **osnov sticanja:kupovina, površine 63m2**	**upisan u LN izvod 102 od 30.01.2004**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	13.086,47	10.332,96	2.753,51	
10	Biro rada Nikšić	**Odluka SO Nikšić ("Sl.list RCG", br.30 od 13.11.1992)** o **prenosu prava korišćenja poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta** u ul.Lazara Sočice, br.4 sa opštine Nikšić na Osnovnu zajednicu za zapošljavanje Nikšić	**nije prezentiran dokaz da je** poslovna zgrada i zemljište shodno Odluci prevedeno u Katastar nepokretnosti na Zavod za zapošljavanje Crne Gore	**dat na uvid LN 807-prepis od 16.02.2021,** po kome je posl.zgrada povrs.193 m2, pom.zgrada 111m2 (datum upisa 09.05.2016) i zemljište 327 m2, a koje koristi Zavod (datum upisa 02.11.2020), na kat.parc.3972, **svojina CG, raspolaganje-opština Nikšić 1/1**	LN 807-prepis od 16.02.2021 **kompletnu nekretninu po osnovu tužbe P560/10 od 27.04.2010**	nema	184.323,64	127.950,88	56.372,76	

11	Biro rada Pljevlja	posl.prost.,u por.stamb.zgradi,ul.T.Pejatovića br.kat.parc.2424, br.zgrade 1, **površine u osnovi 183m2**	datum upisa 28.08.2000: **LN-prepis 141** od 10.05.2004	**Zavod za zapošljavanje (osnov prava; korišćenje obim prava1/1)**	**Zaštićeni spomenik kulture** po Rješ.Repub.Zavoda za zaštitu spomenika kulture br.02-43/2 od 02.04.1997.	nema	383.403,24	217.224,82	166.178,42	Uvidom u LN -141 prepis od 10.05.2004., utvrđeno je da, Zavod za zapošljavanje raspolaže sa dvorištem (zemljištem) površine 369 m2 čija vrijednost nije evidentirana u poslovnim knjigama
12	Biro rada Podgorica	posl.prostori koji se nalaze na I spratu posl.zgrade, u Podgorici, ul.Novaka Miloševa, uknjižen kod Direkcije za nekretnine, PJ Podgorica, u LN br.648, KO Podgorica II, br.zgrade 1, plan 32, kat.parc.3967	datum upisa 12.10.2015; **LN-648-izvod** od 16.05.2021	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1), uk.neto površina 537 m2**		**Ugovor o kupoprodaji** poslovn.prost.zaključen sa AD "DUKLJA" (kod Zavoda pod br.02-6381 od 06.10.2004), **ukupne površine 137 m2,** za ugovorenu cijenu od **270.000,00€.** Istim je definisano da porez na promet i ostale troškove po osnovu Ugovora plaća Kupac.	295.932,69	154.550,68	141.382,01	nekompatibilnost u podacima koji se odnose na površinu posl.prost (u LN ukupna površina je 537 m2, dok shodno dostavljenim ugovorima je 415,09 m2).Za iznos neto površine posl.prost.od 121,91 m2 nije prezentirana dokumentacija
		posl.prostor (kancelarija) koja se nalazi u Podgorici, ul.Novaka Miloševa, br.6 **na I spratu , površine 22 m2**, upisan u LN 648 KO				**Ugovor o kupoprodaji posl.prost,** zaključen sa Vatrogasnim zavodom CG **(kod Zavoda pod br.02-7440 od 23.08.2006), za cijenu od 45.000,00€**	532.305,93	329.416,19	202.889,74	
		posl.prost uk.površ.66,37 m2 koji se nalazi u zgradi **na II spratu u ul.Novaka Miloševa** br.8.				**Ugovor o kupoprodaji posl.prost.** zaključen sa AD"Centrotekstil" Beograd **(kod Zavoda pod br.02-3228 od 30.09.1993), za cijenu od 60.310 DEM.Ugovor je ovjeren od strane nadležnog organa.**				
		posl.prost uk.površ.189,72 m2 koji se nalazi u ul.Novaka Miloševa br.6/III i to:**na III spratu posl.zgrade površine 116,93 m2 i na IV spratu površine 72,79 m2.**				**Ugovor o kupoprodaji nekretnine (kanc.prost na III i IV spratu, uk.povrs.189,72 m2 u ul.N.Miloševa 6/III** zaključen sa PP "EXAL"-Podgorica(kod Zavoda pod br.02-64 od 04.01.2001), za ukupnu cijenu od **502.140,39 DEM.** Ugovor je ovjeren od strane nadležnog organa.				
13	Biro rada Danilovgrad	Posl.prost, na kat.parc. br.255, ul.Sava Burića , **površine 54 m2**	datum upisa 05.02.2018 **LN 106-izvod** od 12.02.2020	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	9.902,50	8.466,84	1.435,66	
		posl.prost, na kat.parc. br.251, ul.Baja Sekulića 19, **površine 71 m2 osnov sticanja-kupovina**	**LN 476-izvod** od 12.02.2020	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	**Ugovor o izgradnji i prodaji lokala zaključen 22.02.1999.** sa "Gradnja promet" Danilovgrad, **za ugovorenu vrijednost od 70.000 DM,** na kojoj je obračunat i plaćen porez na promet nepokretn., po stopi od 2% u iznosu od **1.400 DM.Ovjeren je od strane nadležnog organa.**	56.942,80	33.254,60	23.688,20	
14	Biro rada Kolašin	posl.prost, na kat.parc. br.513, br.zgrade 1, **površine 47m2**	**LN 589-izvod** od 01.10.2003	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	7.628,15	6.303,95	1.324,20	
15	Biro rada Cetinje	posl.prost, na kat.parc. br.3442 br.zgrade 1, KO Cetinje I, **površine 140m2, osnov sticanja-kupovina**	**LN 2475-izvod** od 12.02.2020	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	**Ugovor o kupoprodaji posl.prostora** (ovjeren od strane nadleznog organa) zaključen 30.09.2005., sa "PAPE" doo Cetinje, **za ukupnu cijenu od 70.000,00€**	84.517,69	43.877,63	40.640,06	nije prezentirana dokumentacija po osnovu adaptacije poslovnog prostoru u iznosu od 14.517,69€
16	Biro rada Herceg Novi	posl.prost, na kat.parc. br.1293 br.zgrade 1, KO Topla , Put partiz.majki 4, **površine 110m2,**	**LN 488-prepis** od 10.02.2004	**Zavod za zapošljavanje u obimu prava 1/3 susvojina**	**nema tereta i ograničenja**	nema	116.299,24	88.143,30	28.155,94	
17	Biro rada Kotor	**Hangar Ekspr.Risan**	nema	nema		nema	14.027,00	7.659,91	6.367,09	
		posl.prost., na kat.parc.18, KO Kotor I, Benovo bb, **površine 223 m2, prizemlje, osnov sticanja-kupovina**	**LN 27-prepis** od 15.11.2006	**Zavod za zapošljavanje susvojina**	**Zabilježba postupka** Upis zabilježbe prava nadogradnje u korist Uprave carina-Carinarnica Kotor i to nad PD2suvlasništvo ZZZCG i Centralne banke	**Ugovor o kupoprodaji posl.prostora** (kod Zavoda br.02-5011 od 30.07.2004) zaključen sa Centralnom bankom CG **za ukupnu cijenu od 143.415,760€.**	143.415,76	76.763,26	66.652,50	
18	Biro rada Tivat	**poslovni prostor**	nema			nema	4.959,30	4.569,94	389,36	
		posl.prost., na kat.parc.2302, KO Tivat, **površine 104 m2, osnov sticanja-kupovina**	datum upisa 22.05.2003 **LN 2063-prepis** od 02.09.2004	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	nema	23.227,81	15.427,15	7.800,66	
19	Centralna služba	**posl.prost "PEKO" I.Vujoševića 2,** u prizemlju, PD 1, **površine 140,61 m2,** sagradjen na kat.parceli br.1251, uknjižen kod Dir.za nekretnine RCG, PJ Podgorica, u LN 1068, KO Podgorica I	**LN 1068-prepis od 18.02.2021**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**		**Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti** zaključen 15.10.2004 sa preduzećem PEKO d.d.Tržić, Republika Slovenja, (br.02-6639 od 20.10.2004) za iznos od **300.000,00€.Istim je definisano da porez na promet i ostale troškove po osnovu Ugovora plaća Kupac.**	365.281,50	197.034,12	168.247,38	nje dostavljena dokumentacija za adaptaciju posl.prost.u iznosu od 59.281,50€ i dokaz o plaćanju poreza na nepokretnost u iznosu od 6.000,00€
		posl.prost I.Vujoševića 10, uknjižen u LN 1068 od 18.02.2021., I.Vujoševića, kat.parc.1251, osnov sticanja:kupovina, **na prizemlju, ukupne neto površine 319m2 (135 m2 i 184 m2)**				**Ugovor o kupovini i prodaji posl.prostora** zaključen 13.01.1989. sa "Industrijaimport" (br.03-156) za iznos od **363.987,00 dinara.** Predmet Ugovora su posl.prost.u stamb.zgradi u ul.I.Vujoševića 10, a koje se sastoje od prizemlja **površine 134,81m2**	258.743,79	159.700,27	99.043,52	nekompatibilnost u podacima koji se odnose na površinu posl.prostora (u Listu nepokretnosti i prezentiranom Ugovoru), nije dostavljen dokaz o plaćanju poreza na nepokretnost u iznosu od 4.000,00€
		garaža, površine 16 m2, Ivana Vujoševića, uknjižena u LN 1068				nema	858,19	800,40	57,79	
		posl.prostor I.Vujoševića 16 u Podgorici, površine 109 m2 na kat.parc.1251 PD 82, uknjižen kod Dir.za nekretnine RCG, PJ Podgorica, u LN 1068				**Ugovor o kupoprodaji posl.prostora** zaključen 15.10.2004. sa "SI-promet" ad Podgorica (br.02-6545 od 15.10.2004) za iznos od **200.000,00€.**	238.700,80	125.570,06	113.130,74	nje dostavljena dokumentacija za adaptaciju posl.prost.u iznosu od 38700,80€
		posl.zgrada "Bulevar revolucije", površine 362 m2, na kat.parceli 1302, KO Podgorica I, osnov sticanja:gradjenje	**LN -izvod 186 od 19.05.2010**	**Vlada RCG, svojina u obimu prava 1/1 svojina Zavod za zapošljavanje 1/1**	**nema tereta i ograničenja**	nema	292.883,06	179.850,25	113.032,81	
	stan u Podgorici	**stambeni prostor na Zabjelu,** na kat.parc.7695, br.zgrade 1, KO Podgorica III, **površine 45 m2**	**LN 3044-izvod od 12.02.2020**	**svojina Crna Gora 1/1, Subjekat raspolaganja Zavod za zapošljavanje**	**nema tereta i ograničenja**	Odluka o kupovini dva jednosobna stana u objektu L-13 Zabjelo- Podgorica (br.01-1561/1 od 14.05.1992.godine; **Izvještaj ovlašćenog procjenitelja** (od 22.maja 2017) o procjeni vrijednosti stana, ul.Steva Boljevića lamela 13, u iznosu od **40.700,00€**	40.700,00	4.884,00	35.816,00	
20	stan u Šavniku	**stambeni prostor u Šavniku,** na kat.parc.13, br.zgrade 2, KO Šavnik, **površine 40 m2**	**LN 8-izvod od 25.05.2017**	**Zavod za zapošljavanje (svojina 1/1)**	**nema tereta i ograničenja**	Ugovor o kupoprodaji stana zaključen 23.05.2003. sa fizičkim licem, (br.02-3936/2 od 04.06.2003) za 15.000,00€; **Izvještaj ovlašćenog procjenitelja o procjeni vrijednosti stana, ul.Narodnih heroja, Šavnik bb, u iznosu od 9.500,00€**	9.500,00	1.140,00	8.360,00	
Gradjevinski objekti (poslovni prostor)-Ukupno							**4.059.803,12**	**2.378.455,44**	**1.681.347,68**	
Gradjevinsko zemljište-Ukupno							**12.397,97**	**-**	**12.397,97**	
Stanovi-Ukupno							**50.200,00**	**6.024,00**	**44.176,00**	

Subjekt revizije nije prezentirao posjedovne listove za poslovne prostore koje koristi u Baru, Budvi, Tivtu, u Kotoru (hangar) i zemljište u Bijelom Polju, kao dokaz upisa predmetnih objekata, odnosno građevinskog zemljišta u Registar nepokretnosti, a uvidom u posjedovni list za poslovni prostor u Andrijevici, utvrđeno je da je isti upisan sa teretom nedostatka dozvole.
Za poslovni prostor u Nikšiću prezentirana je Odluka SO Nikšić objavljena u "Sl.list RCG", br.30 od 13.11.1992.godine o prenosu prava korišćenja poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta u ul.Lazara Sočice, br.4 sa opštine Nikšić na Osnovnu zajednicu za zapošljavanje Nikšić. U postupku vršenja revizije nije prezentiran dokaz da je poslovna zgrada i zemljište shodno Odluci prevedeno u Katastar nepokretnosti na Zavod za zapošljavanje Crne Gore, već je priložen List nepokretnosti 807-prepis od 16.02.2021, po kojem je nosilac prava Crna Gora, raspolaganje-opština Nikšić u obimu prava 1/1, nepokretnosti na kat.parc.br.3972 KO Nikšić: poslovna zgrada površine 193 m2, pomoćna zgrada 111m2 i zemljište 327 m2. Nad predmetnim nepokretnostima upisana je zabilježba spora. Revizijom je utvrđeno da je sadašnja vrijednost poslovnog prostora u Nikšiću na dan 31.12.2020.godine evidentirana u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 56.372,76€. Uvidom u prezentirane posjedovne listove, utvrđeno je da je kao titular prava svojine za veći broj poslovnih prostora upisan Zavod za zapošljavanje Crne Gore, u obimu prava 1/1, što nije u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini, kojim je utvrđeno da je vlasnik stvari u državnoj svojini Crna Gora.

- **Subjekt revizije treba da preduzme aktivnosti vezano za upis prava svojine na nepokretnostima čiji je vlasnik, kao i aktivnosti oko prenosa prava svojine državne imovine koja je upisana kao svojina Zavoda za zapošljavanje na državu Crnu Goru, shodno Zakonu o državnoj imovini.**

- **Subjekt revizije treba da preduzme aktivnosti u dijelu pribavljanja upotrebne dozvole za objekat upisan sa teretom nedostatka dozvole, shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata.**

Subjekt revizije u postupku revizije nije prezentirao dokumentaciju (ugovore) na osnovu koje je u poslovnim knjigama evidentirao vrijednost 15 poslovnih prostora (objekata) u kojim Zavod za zapošljavanje obavlja svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore i to za poslovne prostore u: Podgorici, Danilovgradu, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Andrijevici, Plavu, Rožajama, Mojkovcu, Kolašinu, Pljevljima, Budvi, Herceg Novom i Tivtu (dva poslovna prostora), kao ni za dva objekta druge namjene (hangar u Kotoru i garaža za potrebe Centralne službe u Podgorici) i zemljište u Beranama i Bijelom Polju. Uvidom u List nepokretnosti 141-prepis od 10.05.2004.godine, utvrđeno je da, Zavod za zapošljavanje u Pljevljima, osim sa poslovnim prostorom, raspolaže sa dvorištem (zemljištem) površine 369m2 čija vrijednost nije evidentirana u poslovnim knjigama, a uvidom u raspoloživu dokumentaciju za poslovni prostor na Cetinju i tri poslovna prostora Centralne službe u Podgorici

utvrđena je neusaglašenost u podacima koji se odnose na površinu poslovnog prostora (površina uknjižena u list nepokretnosti nije identična sa površinom iskazanom u ugovorima o kupoprodaji i slično).

- **Subjekt revizije je dužan da u poslovnim knjigama evidentira svu pokretnu i nepokretnu imovinu na osnovu potpune dokumentacije, shodno članu 44 i članu 48 Zakona o državnoj imovini.**

Uvidom u analitičku evidenciju imovine, utvrđeno je da je Zavod vlasnik stana u Podgorici, površine 45 m2, čija vrijednost na dan 31.12.2020. godine iznosi 35.816,00€ i u Šavniku, površine 40 m2, čija vrijednost na dan 31.12.2020.godine iznosi 8.360,00€. Za navedene objekte prezentirani su posjedovni listovi i izvještaji ovlašćenog procjenitelja (od 22.maja 2017.godine) o procjeni vrijednosti stanova, evidentiranih u poslovnim knjigama po procijenjenoj vrijednosti.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je na početku 2020.godine raspolagalo sa 22 službena vozila, od kojih je jedno vozilo, shodno članu 20 Zakona o državnoj imovini, tokom 2020.godine predato Upravi za imovinu, nakon što je havarisano. Revizijom je utvrđeno da, subjekt revizije obezbjeđuje kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva (Obrazac za kontrolu - OK), kako je to i predviđeno odredbama člana 17 stav 2 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore i internog Uputstva.
Nabavna vrijednost vozila u poslovnim knjigama evidentirana je u iznosu od 391.883,06€, akumulirana amortizacija 285.401,14€ i sadašnja vrijednost 106.481,92€. U analitičkoj evidenciji osnovnih sredstava navedena je nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost, sa markom i registarskim oznakama službenog automobila, kao i datumom nabavke.

Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da veći dio prevoznih sredstava nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost, odnosno da su ista u potpunosti amortizovana. Takođe, utvrđeno je i da veći dio ostale imovine (građevinski objekti i drugo) Zavoda nema knjigovodstvenu sadašnju vrijednost.

- **Subjekt revizije treba da preispita korisni vijek upotrebe prevoznih sredstava koja su u potpunosti amortizovana i nemaju sadašnju vrijednost i da izvrši procjenu vrijednosti istih ukoliko su za dalju upotrebu, shodno odredbama člana 11 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši procjenu ostale imovine koja nema knjigovodstvenu sadašnju vrijednost, u cilju očuvanja vrijednosti iste.**

Revizijom je utvrđeno da Zavod u svojim poslovnim knjigama obezbjeđuje evidenciju sitnog inventara, koji je po početnom stanju u Glavnoj knjizi evidentiran u iznosu od 85.065,62€. Tokom 2020.godine, izvršena je nabavka sitnog inventara (bežični telefoni, razdjelnik, digitalni diktafon, mikrofon, zastave, nosači zastava, zidni konvektori i sl.) u ukupnom iznosu od

2,294,12€, kao i preknjižavanje sitnog inventara sa osnovnih sredstava u iznosu od 1.000,87€, što ukupno iznosi 3.294,99€. Centralna popisna komisija je predložila isknjižavanje neupotrebljivog sitnog inventara nabavne vrijednosti 3.705,43€, što je i usvojeno Odlukom Upravnog odbora Zavoda, br.01-3101 od 26.02.2021. godine.
Sitan inventar je na dan 31.12.2020. godine popisan po organizacionim djelovima Zavoda u posebnim popisnim listama u iznosu od 84.655,18€.

Zavod obezbjeđuje i vanbilansnu evidenciju kancelarijskog materijala. Centralna popisna komisija je na dan 31.12.2020.godine izvršila popis materijala u Centralnom magacinu Zavoda (kancelarijski materijal, sredstva higijene i sl.) na posebnoj popisnoj listi.

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije na propisanim obrascima, organu uprave nadležnom za poslove imovine dostavio podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, iako je imovina sa kojom raspolaže Zavod početkom 2020.godine, kroz aplikaciju (migraciona dokumenta) exportovana nadležnom organu uprave za poslove imovine.

- **Subjekt revizije treba da, podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže dostavi nadležnom organu uprave za poslove imovine na propisanim obrascima, shodno članu 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.**

3.4. Hartije od vrijednosti

Revizijom je utvrđeno da su u Glavnoj knjizi Zavoda evidentirane hartije od vrijednosti koje predstavljaju finansijske plasmane namijenjene prodaji na tržištu kapitala, a sastoje se od prenijetih akcija društvenih preduzeća u procesu vlasničke i upravljačke transformacije u iznosu od 6.597.883,07€ (na dan 31.12.2015.godine kada je izvršen obračun vrijednosti akcija na osnovu podataka o stanju na računu kod CDA i odredbama Uputstva u postupku utvrđivanja stvarne vrijednosti akcija) i iste su obuhvaćene Izvještajem o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sa stanjem na dan 31.12.2020.godine.
U postupku svojinske i upravljačke transformacije društvenih preduzeća Zavod za zapošljavanje Crne Gore je stekao akcije (dionice) 34 društva, dok je u slučaju dva društva („CG Broker-Diler“ AD-Podgorica i „Crnogorska plovidba“-AD-Kotor) suosnivač.
Sve hartije od vrijednosti (akcije) u posjedu Zavoda, vode se na ime Zavoda kod CDA (Centralne Depozitarne Agencije).

- **Subjekt revizije treba da inicira postupak promjene svojinskog prava na hartijama od vrijednosti (akcijama) u skladu odredbama Zakona o državnoj imovini, s obzirom da su istim akcije određene kao dio državne imovine.**

Prema Izvodu stanja na računu kod CDA, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, na dan 31.12.2015. godine, u svom portfelju posjeduje akcije 36 akcionarskih društava.

Posljednja prodaja akcija posredstvom "CG Broker-diler" a.d. Podgorica, u ime i za račun Zavoda za zapošljavanje Crne Gore ostvarena je 14.10.2013. godine u iznosu od 1.260,00€, dok je posljednja isplata dividende izvršena 14.06.2019.godine u vrijednosti od 50.602,99€ (po Odluci o usvajanju Izvještaja o poslovanju društva "Budvanska rivjera" a.d. Budva).

3.5. Potraživanja

U Glavnoj knjizi Zavoda evidentirana su potraživanja u ukupnom iznosu od 10.162.549,43€ i ista se odnose se na: potraživanja po osnovu kredita za samozapošljavanje u iznosu od 9.492.025,71€, potraživanja po osnovu stambenih kredita zaposlenih u iznosu od 522.309,60€ i ostala potraživanja u iznosu od 148.214,12€, što je potvrđeno i Izvještajem o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

Potraživanja po osnovu kredita za samozapošljavanje evidentirana su shodno odobrenim kreditima u okviru inoviranog programa samozapošljavanja. Sredstva odobrena na ime kredita za samozapošljavanje korisnicima kredita, uz proviziju od 1,5 do 2,5%, se servisiraju posredstvom poslovnih banaka sa kojima je Zavod zaključio ugovore o komisionom plasmanu kredita. Banke imaju obavezu da realizuju kreditna odobrenja i preduzimaju pravne radnje u pogledu obezbjeđenja odobrenih kredita.
U narednoj tabeli dat je pregled datih, dospjelih i naplaćenih sredstava po osnovu kredita za samozapošljavanje, po bankama u periodu od 01.01.1999. godine-31.12.2020. godine.

r/b	Banke	Dati krediti (ugovorena vrijednost)	Dospjeli krediti (rata, kamata, zatezna kamata)	Naplaćeni krediti (rata, kamata, zatezna kamata)	Nenaplaćeni kredit (glavnica + km + zk)
1	Montenegro banka	2,105,469.43	2,244,350.98	1,670,443.94	573,907.04
2	Societe Generale banka	18,837,080.08	22,290,955.81	17,789,026.21	4,501,929.60
3	Prva banka	19,950,457.04	20,491,750.48	15,009,747.46	5,482,003.02
4	Atlas banka	2,856,760.67	3,004,544.56	2,741,823.06	262,721.50
5	Banka za razvoj	4,210,555.06	4,582,111.84	3,631,924.47	950,187.37
UKUPNO		**47,960,322.28**	**52,613,713.67**	**40,842,965.14**	**11,770,748.53**

Shodno podacima iz Programa Zavoda za finansijsko praćenje kredita, u periodu od 01.01.1999. godine do 31.12.2020. godine, ukupna dospjela potraživanja sa uračunatom kamatom i zateznom kamatom iznose 52.613.713,67€, od čega je naplaćen iznos od 40.842.965,14€.

Potraživanja u Glavnoj knjizi se evidentiraju u iznosu glavnice, na osnovu zahtjeva banke za prenos sredstava, jer u momentu nastanka obaveze Zavod posjeduje samo podatke o iznosu kredita, odnosno glavnici.

Potraživanja po osnovu kredita za samozapošljavanje evidentirana u Glavnoj knjizi na dan 01.01.2020. godine iznose 10.082.147,96€, dok na dan 31.12.2020. godine potraživanja po osnovu nenaplaćenih kredita iznose 9.492,025.71€. Razlika u podacima koji se odnose na evidentirana potraživanja po osnovu nenaplaćenih kredita u Glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji odnosi se na obračunatu kamatu (redovna i zatezna kamata).
Shodno prezentiranim podacima, konstatuje se da su u Glavnoj knjizi Zavoda, po početnom stanju evidentirana potraživanja po osnovu kredita za samozapošljavanje u iznosu od 10.082.147,96€, da su u 2020.godini evidentirana potraživanja u iznosu od 45.500,00€, da su razdužena potraživanja u iznosu od 635.622,25€, te stanje potraživanja po osnovu nenaplaćenih kredita na dan 31.12.2020. godine iznosi 9.492,025.71€.
Shodno Obrazloženju subjekta revizije, od evidentiranih potraživanja u iznosu od 9.492,025.71€, na dospjela, a nenaplaćena potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2020. godine se odnosi iznos od 9.157.025,71€, iz razloga što na naplatu nijesu dospjeli krediti finansirani u 2019.i 2020.godini u iznosu od 335.000,00€, jer se isti nalaze u grejs periodu. Za dospjela, a nenaplaćena potraživanja, poslovne banke su u ime Zavoda, pokrenule sudske postupke za naplatu dospjelih potraživanja, te ukupno stanje duga po utuženim, a nenaplaćenim kreditima iznosi 8.360.141,68€.
U 2020. godini je dodijeljeno 11 kredita u iznosu od 65.000,00€, po osnovu kojih su evidentirana potraživanja u Glavnoj knjizi u iznosu od 45.500,00€, s obzirom da je, nakon ispunjenih uslova, izvršen otpis 30% sredstava za korisnike kredita iz oblasti poljoprivrede, po osnovu Sporazuma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Zaključka Vlade Crne Gore.

Potraživanja po osnovu stambenih kredita zaposlenih, evidentirana su u Glavnoj knjizi Zavoda po početnom stanju u iznosu od 561.872,74€. Tokom 2020.godine razdužena su potraživanja u iznosu od 39.563,14€, od kojih je iznos od 12.500,00€, razdužen shodno Pravilniku o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Zavodu i Ugovoru o stambenom kreditu zaposlenog, po osnovu umanjenja dodijeljenog kredita (korišćenje povoljnijih uslova za dodjelu stambenih kredita) zaposlenom, kojem isto nije izvršeno u momentu nastanka kreditne obaveze po zaključenom Ugovoru, već u 2020.godini, po donošenju Rješenja o prestanku radnog odnosa zaposlenog od 31.12.2019.godine. Krajnje stanje potraživanja po osnovu stambenih kredita zaposlenih na dan 31.12.2020.godine iznosi 522.309,60€ i odnosi se na 155 korisnika stambenog kredita.
Posljednji Konkurs za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore bio je 22.03.2006.godine, shodno kojem je, a u vezi člana 31 Pravilnika o rješavanju stambenih potreba donešena Odluka o dodjeli stambenih kredita, br.0103-6669 od 20.07.2006.godine, za 45 zaposlenih (u dodijeljenim iznosima od 7.500,00€-40.000,00€).

Potraživanja evidentirana u poslovnim knjigama na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 137.098,70€, odnose se na **potraživanja od banaka** prenešena po početnom stanju i to: potraživanja od Montex banke u iznosu od 88.907,58€, potraživanja od Banke za razvoj u iznosu od 42.055,62€ i potraživanja od Jugobanke u iznosu 6.135,50€. Imajući u vidu da se radi o potraživanjima iz prethodnog perioda, u postupku vršenja revizije prezentirano je Obrazloženje subjekta revizije, br.06-4158 od 19.03.2021. godine, sa odgovarajućom dokumentacijom u prilogu akta.

Potraživanja od Montex banke u iznosu od 88.907,58€, datiraju iz ranijih godina, a evidentirana su u Glavnoj knjizi po osnovu Ugovora o komisionom poslu, koji je Zavod zaključio 1992.godine sa Montex bankom, Mješovite banke DD Beograd, Glavna filijala Podgorica, kao i drugih ugovora (ugovori o oročenom depozitu, ugovori o asignaciji, cesiji i drugih ugovora zaključenim sa krajnjim korisnicima), koji su proizašli iz istog. Shodno prvobitnom Ugovoru o komisionim poslovima, Zavod je povjerio Banci da sredstva iz Programa samozapošljavanja plasira za određene namjene u svoje ime, a za račun Zavoda u iznosima i rokovima koji će se utvrđivati u skladu sa dinamikom i realizacijom projekta, dok se Banka obavezala da će sredstva davati kao kredit korisnicima u skladu sa Odlukom Upravnog odbora Zavoda. Zavod je radi zaštite i obezbjeđenja svojih sredstava zaključio sa Montex bankom Ugovor o fiducijarnom prenosu prava svojine za poslovni prostor Banke u Podgorici, površine cca 400 m2 na ime obezbjeđenja depozita Zavoda, shodno kojem je Zavod uknjižen kao vlasnik navedenog prostora. Nakon likvidacionog postupka Banke i pokretanja postupka za poništaj ugovora o fiduciji pred Privrednim sudom u Podgorici od strane Centralne banke u Beogradu, Zavod je 31.08.2001. godine predao tužbu radi utvrđivanja prava svojine Privrednom sudu u Beogradu protiv "Montex banke" AD Beograd u likvidaciji. Shodno navodima iz Obrazloženja subjekta revizije, Zavod je upotrijebio sva pravna sredstva za naplatu svojih potraživanja, ali je donošenjem presude od strane Trgovinskog suda u Beogradu, kojom je prestao da važi Ugovor o fiducijarnom prenosu prava svojine i njegovo pravno dejstvo, a predmetna nepokretnost upisana u korist Narodne banke Srbije, kao pravnog sljedbenika Montex banke AD Beograd, onemogućen u naplati duga u iznosu od 88.907,50€ koji je Montex banka imala prema Zavodu.

Potraživanja od Banke za razvoj u iznosu od 42.055,62€ evidentirana su u Glavnoj knjizi po osnovu Sporazuma o diobi imovine Banke iz 2003.godine, nakon postupka likvidacije, shodno kojem je Zavodu za zapošljavanje Crne Gore pripao iznos od 264.836,26€ ili 41,74% imovine Banke. Nenaplaćena potraživanja iz likvidacione mase Banke za razvoj evidentirana u poslovnim knjigama Zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2020. godine iznose 42.055,62€. Shodno Obrazloženju subjekta revizije, br. 06-4158 od 19.03.2021. godine, nenaplaćena potraživanja u navedenom iznosu se odnose na akcije "Zetatrans-a" AD Podgorica u ukupnom iznosu od 749,20€, kao i ostala nenaplaćena potraživanja po investicionim kreditima za sedam lica u ukupnom iznosu od 41.306,42€.

Potraživanja od Jugobanke u iznosu 6.135,50€, evidentirana su u Glavnoj knjizi po osnovu Ugovora o oročenom novčanom depozitu koji je 2001.godine zaključen izmedju Jugobanke AD Beograd- Jugobanka Herceg Novi i Zavoda za zapošljavanje RCG – Podgorica. Nakon otvaranja stečajnog postupka nad Jugobankom, Zavod je u zakonskom roku podnio prijavu potraživanja (u iznosu od 12.000,00 DEM sa pripadajućom zakonskom kamatom na devize) Privrednom sudu u Beogradu, br. 05-901 od 13.02.2002. godine. Trgovinski sud u Beogradu je 2003.godine priznao potraživanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore iz stečajne mase Jugobanka AD Beograd u stečaju u iznosu od 6.135,50€. U daljem postupku, Zavod je 2005. godine uputio dopis Trgovinskom sudu u Beogradu kojim se odriče učešća u diobi stečajne mase za iznos od 499,23€. U poslovnim knjigama Zavoda, na 31.12.2020.godine, evidentirana su potraživanja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u iznosu od 6.135,50€, iako ista nakon izvršene kompenzacije, kojim se Zavod odriče učešća u diobi stečajne mase za iznos od 499,23€ (dopis br. 05-6970 od 02.11.2005.godine i Rješenje Trgovinskog suda od 21.11.2005.godine) iznose 5.636,27€.
Ostala potraživanja u iznosu od 11.115,42€ odnose se najvećim dijelom na potraživanja evidentirana u Glavnoj knjizi po osnovu neopravdanih sredstava, odnosno po osnovu neizvršavanja ugovorom definisanih obaveza po projektima odobrenih u periodu od 2013. do 2017.godine, koja su u poslovnim knjigama evidentirana shodno dopisima Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, Sektora za poslove zapošljavanja, kao i područnih jedinica, nakon izvršene kontrole završnih izvještaja dokumentacije projekta.

3.6. Depoziti na računima kod poslovnih banaka

Revizijom je, na osnovu bančinih izvoda i raspoložive dokumenatacije subjekta revizije, utvrđeno da je Zavod u 2020.godini posjedovao 8 žiro računa (7 žiro računa - akreditiva i 1 devizni račun), kao i jedan račun za platnu karticu.
Uvidom u analitičke kartice prometa računa akreditiva otvorenim u područnim jedinicama Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Bar, Berane i Bijelo Polje, u periodu od 01.01.-31.12.2020.godine, utvrđeno je da je početno stanje na istim na dan 01.01.2020.godine 0,00€, dok je stanje na dan 31.12.2020.godine 0,13€ (akreditiv Herceg Novi).
Uvidom u analitičku karticu prometa na deviznom računu kod CKB za period od 01.01.-31.12.2020.godine, utvrđeno je da je početno stanje na dan 01.01.2020.godine iznosilo 5,60€, ukupan priliv u 2020.godini iznosio je 8.713,96€, ukupan odliv iznosio je 8.703,36€, dok je stanje na dan 31.12.2020.godine iznosilo 10,00€. Zavod je navedeni račun koristio za plaćanje naknada, kotizacija za seminare, smještaja u inostranstvu, članarinu u medjunarodnim organizacijama i drugo.
Preostala sredstva na navedenim računima u ukupnom iznosu od 10,13€ su tokom januara 2021.godine utrošena za bankarsku proviziju, što je subjekt

revizije iskazao u Obrazac 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije raspolaže i poslovnom platnom karticom Master Business otvorenom kod CKB. Uvidom u analitičku karticu za period od 01.01.2020-31.12.2020.godine, utvrđeno je da je početno stanje na istoj iznosilo 1,07€, ukupan priliv u 2020.godini iznosio je 1.100,91€, ukupan odliv iznosio je 1.086,48€, dok je krajnje stanje na dan 31.12.2020.godine iznosilo 15,50€. U postupku revizije prezentirani su zahtjevi subjekta revizije prema CKB o potrebi zatvaranja navedenog računa i prenosa preostalih sredstava na račun Državnog trezora.
Uvidom u Izvještaj o popisu imovine, potraživanja i obaveza Zavoda, br. 12-2901 od 23.02.2021. godine, utvrđeno je da je istim obuhvaćen i popis stanja depozita na računima.

Subjekt revizije u toku postupka revizije nije prezentirao dokumentaciju u vezi otvaranja računa kod poslovnih banaka. Shodno Izjavi odgovornog lica Zavoda, istu nije bilo moguće obezbijediti iz razloga što je arhivirana van prostorija Zavoda, u prostorijama subjekta kod kojeg Zavod skladišti dokumentaciju, a koja se nije mogla pronaći zbog neusaglašenih arhivskih oznaka skladištene dokumentacije između Zavoda i navedenog subjekta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da prilikom odlaganja arhivske građe na skladištenje i čuvanje van svojih prostorija izvrši usaglašavanje arhivskih oznaka sa subjektom kojem istu predaje na skladištenje i čuvanje u cilju blagovremene dostupnosti potrebne dokumentacije.**

3.7. Akreditivi

Za potrebe plaćanja dijela obaveza, Centrala Zavoda, uplaćuje područnim jedinicama sredstva putem akreditiva, na žiro račune otvorene kod poslovnih banaka u opštinama područnih jedinica (Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Bar, Berane i Bijelo Polje).
Revizijom je utvrđeno da je Zavod, tokom 2020.godine, za potrebe blagajničkog poslovanja područnih jedinica uplatio sredstva u ukupnom iznosu od 10.531,48€ na otvorene račune akreditiva kod poslovnih banaka, dok su ista utrošena u ukupnom iznosu od 10.367,96€.

U nastavku je dat tabelarnoi pregled akreditiva po područnim jedinicama Zavoda:

R/B	Područne jedinice	Broj računa	Iznos akreditiva	Stanje na 01.01.2020	Stanje na 31.12.2020
1	PJ Podgorica	510-8191-05	1,464.00	0.00	0.00
2	PJ Nikšić	510-8197-87	650.00	0.00	0.00
3	PJ Bijelo Polje	510-8193-02	1,572.78	0.00	0.00
4	PJ Berane	510-8192-05	2,250.00	0.00	163.25
5	PJ Herceg Novi	510-8194-96	929.70	0.00	0.00
6	PJ Bar	510-8195-93	2,900.00	0.00	0.00
7	PJ Pljevlja	510-8196-90	765.00	0.00	0.00
		UKUPNO	**10,531.48**	**0.00**	**163.25**

Na osnovu datog tabelarnog pregleda konstatuje se da nije bilo sredstava na računima akreditiva na dan 01.01.2020.godine, dok ukupan iznos neutrošenih sredstava na računima akreditiva iznosi 163,25€. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su sve područne jedinice izvršile popis blagajne sa stanjem na dan 31.12.2020.godine i sačinile propisanu Potvrdu stanja na računima kod banke (Obrazac 6). Zavod je izvršio povraćaj neutrošenih sredstava na računima akreditiva na račun Državnog trezora u ukupnom iznosu od 163,25€.

U toku revizije, subjekt revizije nije prezentirao akta o određivanju lica odgovornih za vršenje blagajničkih poslova po područnim jedinicama tokom 2020.godine, osim ovlašćenja za podizanje gotovine za PJ Bijelo Polje, a uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda utvrđeno je da istim nije definisana bliža razrada poslova koji se odnose na gotovinske transakcije i plaćanja posredstvom posebnih računa akreditiva kod poslovnih banaka.

- **Preporučuje se subjektu revizije da inicira donošenje internih akata od strane rukovodilaca područnih jedinica o određivanju lica odgovornih za vršenje blagajničkih poslova po područnim jedinicama.**

Revizijom je, na osnovu raspoložive dokumentacije, utvrđeno da su sredstva sa računa akreditiva korišćena za plaćanje izdataka za služena putovanja u zemlji ukupnom iznosu od 9.342,25€ (od kojih se iznos od 7.459,00€ odnosi na dnevnice za službena putovanja, a iznos od 1.883,25€ na troškove prevoza), izdataka za reprezentaciju u iznosu od 38,08€, izdataka za komunikacijske usluge u iznosu od 151,90€, izdataka za administrativni materijal u iznosu od 755,05€ i izdataka za bankarske usluge u iznosu od 80,68€.

Revizijom je, na osnovu uvida u blagajničku dokumentaciju područnih jedinica, utvrđeno da se uz putne naloge za pravdanje službenih putovanja u zemlji ne podnose Izvještaji sa službenog puta, da za troškove prevoza u ukupnom iznosu od 928,75€, nijesu prilagani odgovarajući dokazi o visini troškova prevoza, da se putni nalozi ne podnose u utvrđenom roku radi obračuna putnih troškova, a dio naloga za službeno putovanje nije ovjeren od strane ovlašćenog lica, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, subjekt revizije je na ime upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe, na osnovu putnih naloga, izvršio isplatu troškova goriva u iznosu od 60,00€, bez pisane saglasnosti ovlašćenog lica o korišćenju sopstvenog automobila u službene svrhe i obračuna naknade troškova, što nije u skladu sa članom 25 važeće Uredbe.

- **Subjekt revizije je dužan da izdatke za službena putovanja obračunava i isplaćuje u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.**

- **Subjekt revizije treba da isplatu troškova po osnovu upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe vrši na osnovu pisane saglasnosti ovlašćenog lica o korišćenju sopstvenog automobila u službene svrhe**

Revizijom je utvrđeno da su izdaci za reprezentaciju, komunikacijske usluge administrativni materijal i bankarske usluge plaćeni posredstvom akreditiva, adekvatno dokumentovani.

3.8. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da podizanje gotovine za potrebe blagajničkog poslovanja Centrale Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, vrši ovlašćeno lice Zavoda, dok se područnim jedinicama, sredstva za blagajničko poslovanje uplaćuju na račune akreditiva. Blagajničko poslovanje se vodi posebno u Centrali Zavoda i po područnim jedinicama.
Revizijom je utvrđeno da područne jedinice dostavljaju izvještaje o utrošku sredstava po datim akreditivima Službi za finansijske poslove Zavoda, koja vrši kontrolu trošenja navedenih sredstava, kao i evidentiranje istih u poslovnim knjigama.
Zavod je tokom 2020.godine, za potrebe blagajničkog poslovanja Centrale podigao gotovinu u iznosu od 8.398,00€, od koje je utrošen iznos od 7.124,62€, dok je na kraju godine izvršen povraćaj neutrošenih sredstava u iznosu od 1.273,38€ na račun Državnog trezora.
Revizijom je na osnovu raspoložive dokumentacije utvrđeno da su sredstva iz blagajne Centrale korišćena za plaćanje izdataka za služena putovanja u ukupnom iznosu od 6.056,81€ (od kojih se iznos od 4.388,00€ odnosi na dnevnice za službena putovanja u zemlji, iznos od 686,00€ na dnevnice za službena putovanja u inostranstvo, a iznos od 982,81€ na troškove prevoza), izdataka za gorivo u iznosu od 416,05€, izdataka za komunikacijske usluge u iznosu od 25,00€, izdataka za održavanje opreme u iznosu od 93,00€, izdataka za ostale usluge u iznosu od 521,09€ i takse u iznosu od 12,70€.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju Centrale Zavoda, utvrđeno da se uz putne naloge za pravdanje službenih putovanja u zemlji ne podnose Izvještaji sa službenog puta, da se putni nalozi ne podnose u utvrđenom roku, da za troškove prevoza u ukupnom iznosu od 803,50€, nijesu priloženi dokazi o visini troškova prevoza, a dio naloga za službeno putovanje nije ovjeren od strane ovlašćenog lica, što nije u skladu sa članom 9 Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, subjekt revizije je na ime upotrebe sopstvenog automobila u službene svrhe, na osnovu putnih naloga, izvršio isplatu naknade troškova u iznosu od 192,00€ (od kojih iznos od 36,00€ bez obračuna naknade troškova), bez pisane saglasnosti ovlašćenog lica o korišćenju sopstvenog automobila u službene svrhe, što nije u skladu sa članom 25 važeće Uredbe.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod iz blagajne Centrale izvršio isplate na ime izdataka za gorivo u ukupnom iznosu od 416,05€, a nije internim aktom utvrdio ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva i limit.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktima utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva na teret sredstava Zavoda, kao i da utvrdi limit za navedene izdatke.**

Revizijom je utvrđeno da su izdaci za komunikacijske usluge, administrativni material, održavanje opreme, ostale usluge i takse isplaćeni iz blagajne Centrale, adekvatno dokumentovani.

3.9. Planiranje i preusmjeravanje sredstava

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Sl.list Crne Gore“, br.074/19 od 30.12.2019.godine) za realizaciju predviđenih aktivnosti Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u 2020.godini opredijeljena budžetska sredstva iznosila su 34.757.526,24€. Rebalansom budžeta Crne Gore, u junu 2020. godine, budžet Zavoda je povećan na 36.412.526,24€. Shodno rješenjima o preusmjeravanju sredstva Ministarstva finansija i zaključcima Vlade Crne Gore, planirana sredstva su uvećana za 5.308.261,68€, te umanjena za 1.854.940,00€, tako da je tekući budžet Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nakon preusmjeravanja sredstava iznosio 39.865.847,92€, dok su izdaci izvršeni u iznosu od 39.346.697,42€, što predstavlja 98,70% tekućeg budžeta.

U postupku revizije je utvrđeno da je iz opštih prihoda budžeta finansiran program: Zavod za zapošljavanje Crne Gore u iznosu od 15.909.973,81€ (izuzev izdataka u iznosu od 9.484.448,15€ koji se odnose na novčane naknade nezaposlenim licima, a koji su finansirani iz namjenskih prihoda i konsultantskih usluga u iznosu od 3.900,00€ finansiranih iz sredstava donacija - IPA) i program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova u iznosu od 18.054,68€, dok je iz namjenskih prihoda budžeta finansiran program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u iznosu od 12.765.722,08€ i izdaci u iznosu od 9.484.448,15€ koji se odnose na novčane naknade nezaposlenim licima. Iz sredstava donacija finansiran je u Program: Podrška programu za samozapošljavanje u iznosu od 1.164.598,70€ kroz direktni grant i konsultantske usluge u iznosu od 3.900,00€, što ukupno iznosi 1.168.498,70€.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod u okviru pozicije 4318 – Ostali transferi pojedincima (program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju) planirao sredstva na ime isplate subvencija poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom, koja su tokom 2020.godine izvršena u iznosu od 9.496.610,46€. Imajući u vidu da se radi o značajnom iznosu isplaćenih sredstava po ovom osnovu, a da važećim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština nije predviđena budžetska pozicija za navedene subvencije, to je potrebno inicirati izmjene i dopune istog.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština u dijelu bužetskih pozicija koje se odnose na subvencije, na način što će predvidjeti poziciju za ostale subvencije, koja bi obuhvatila i subvencije poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom, a sve u cilju transparentnijeg izvještavanja o planiranju i trošenju budžetskih sredstava.**

U nastavku je dat tabelarni pregled planiranih izdataka, izvršenih preusmjerenja sredstava i izvršenih izdataka po programima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Konto	Opis	Planirano nakon rebalansa	Preusmerenje +	Preusmerenje -	Tekući budžet	Izvršenje
	Program: Zavod za zapošljavanje Crne Gore					
411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**3,214,323.24**	**2,620.62**	**-40.00**	**3,216,903.86**	**3,103,429.15**
4111	Neto zarade	1,941,237.18	0.00	-40.00	1,941,197.18	1,890,852.03
4112	Porez na zarade	266,145.86	0.00	0.00	266,145.86	253,999.75
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	708,151.11	0.00	0.00	708,151.11	677,371.85
4114	Doprinosi na teret poslodavca	266,145.86	0.00	0.00	266,145.86	245,941.67
4115	Opštinski prirez	32,643.23	2,620.62	0.00	35,263.85	35,263.85
412	**Ostala lična primanja**	**46,000.00**	**0.00**	**-500.00**	**45,500.00**	**40,569.36**
4124	Jubilarne nagrade	6,000.00	0.00	0.00	6,000.00	5,674.34
4125	Otpremnine	5,000.00	0.00	-500.00	4,500.00	1,260.00
4127	Ostale naknade	35,000.00	0.00	0.00	35,000.00	33,635.02
413	**Rashodi za materijal**	**175,000.00**	**6,729.38**	**-16,500.00**	**165,229.38**	**144,507.84**
4131	Administrativni materijal	30,000.00	6,729.38	-3,000.00	33,729.38	29,349.02
4133	Materijal za posebne namjene	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	8,932.30
4134	Rashodi za energiju	133,000.00	0.00	-13,300.00	119,700.00	105,810.47
4135	Rashodi za gorivo	2,000.00	0.00	-200.00	1,800.00	416.05
414	**Rashodi za usluge**	**333,501.00**	**113,250.00**	**-8,900.00**	**437,851.00**	**322,518.76**
4141	Službena putovanja	26,000.00	0.00	0.00	26,000.00	20,786.34
4142	Reprezentacija	2,500.00	3,000.00	0.00	5,500.00	5,405.72
4143	Komunikacione usluge	80,000.00	0.00	-7,800.00	72,200.00	54,791.54
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	11,000.00	0.00	-1,100.00	9,900.00	7,053.59
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	9,000.00	100,000.00	0.00	109,000.00	22,109.01
4147	Konsultantske usluge	15,001.00		0.00	15,001.00	18,331.77
4148	Usluge stručnog usavršavanja	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	5,220.91
4149	Ostale usluge	180,000.00	10,250.00	0.00	190,250.00	188,819.88
415	**Rashodi za tekuće održavanje**	**70,000.00**	**5,000.00**	**-6,000.00**	**69,000.00**	**67,864.24**
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	50,000.00	0.00	-6,000.00	44,000.00	43,738.21
4153	Tekuće održavanje opreme	20,000.00	5,000.00	0.00	25,000.00	24,126.03
416	**Kamate**	**54,000.00**	**0.00**	**0.00**	**54,000.00**	**44,572.79**
4161	Kamate rezidentima	54,000.00	0.00	0.00	54,000.00	44,572.79
417	**Renta**	**25,000.00**	**0.00**	**-2,500.00**	**22,500.00**	**15,938.37**
4171	Zakup objekta	25,000.00	0.00	-2,500.00	22,500.00	15,938.37
419	**Ostali izdaci**	**118,701.00**	**10,840.00**	**-4,000.00**	**125,541.00**	**120,642.58**
4191	Izdaci po osnovu ugovora o djelu	40,000.00	0.00	-1,500.00	38,500.00	38,271.57
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	5,000.00	0.00	-500.00	4,500.00	3,123.65
4193	Izrada i održavanje softvera	24,700.00	10,800.00	0.00	35,500.00	35,466.79
4194	Osiguranje	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međ. organizacijama	3,500.00	40.00	0.00	3,540.00	3,540.00
4196	Komunalne naknade	20,000.00	0.00	-2,000.00	18,000.00	15,891.77
4198	Takse	500.00	0.00	0.00	500.00	69.64
4199	Ostalo	25,000.00	0.00	0.00	25,000.00	24,279.16
422	**Sredstva za tehnološke viškove**	**19,000,000.00**	**0.00**	**-1,216,500.00**	**17,783,500.00**	**17,723,649.84**
4224	Naknade nezaposlenim licima	19,000,000.00	0.00	-1,216,500.00	17,783,500.00	17,723,649.84
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**2,875,000.00**	**870,400.00**	**-600,000.00**	**3,145,400.00**	**3,009,887.41**
4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	5,000.00	853,900.00	0.00	858,900.00	858,900.00
4318	Ostali transferi pojedincima	2,870,000.00	16,500.00	-600,000.00	2,286,500.00	2,150,987.41
441	**Kapitalni izdaci**	**1,000.00**	**0.00**	**0.00**	**1,000.00**	**469.00**
4415	Izdaci za opremu	1,000.00	0.00	0.00	1,000.00	469.00
451	**Pozajmice i krediti**	**100,000.00**	**0.00**	**0.00**	**100,000.00**	**60,000.00**
4515	Ostale pozajmice i krediti	100,000.00	0.00	0.00	100,000.00	60,000.00
463	**Otplata obaveza iz prethodnog perioda**	**50,000.00**	**633,060.68**	**0.00**	**683,060.68**	**744,272.62**
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	50,000.00	633,060.68	0.00	683,060.68	744,272.62
	UKUPNO za program:	**26,062,525.24**	**1,641,900.68**	**-1,854,940.00**	**25,849,485.92**	**25,398,321.96**
	Program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju					
419	**Ostali izdaci**	**170,000.00**	**0.00**	**0.00**	**170,000.00**	**169,945.93**
4199	Ostalo	170,000.00	0.00	0.00	170,000.00	169,945.93
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**10,100,000.00**	**2,500,000.00**	**0.00**	**12,600,000.00**	**12,595,776.15**
4318	Ostali transferi pojedincima	10,100,000.00	2,500,000.00	0.00	12,600,000.00	12,595,776.15
451	**Pozajmice i krediti**	**30,000.00**	**0.00**	**0.00**	**30,000.00**	**0.00**
4515	Ostale pozajmice i krediti	30,000.00	0.00	0.00	30,000.00	0.00
	UKUPNO za program:	**10,300,000.00**	**2,500,000.00**	**0.00**	**12,800,000.00**	**12,765,722.08**
	Program: Podrška programu za samozapošljavanje					
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**1.00**	**1,166,361.00**	**0.00**	**1,166,362.00**	**1,164,598.70**
4318	Ostali transferi pojedincima	1.00	1,166,361.00	0.00	1,166,362.00	1,164,598.70
	UKUPNO za program:	**1.00**	**1,166,361.00**	**0.00**	**1,166,362.00**	**1,164,598.70**
	Program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova					
431	**Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru**	**50,000.00**	**0.00**	**0.00**	**50,000.00**	**18,054.68**
4318	Ostali transferi pojedincima	50,000.00	0.00	0.00	50,000.00	18,054.68
	UKUPNO za program:	**50,000.00**	**0.00**	**0.00**	**50,000.00**	**18,054.68**
	UKUPNO:	**36,412,526.24**	**5,308,261.68**	**-1,854,940.00**	**39,865,847.92**	**39,346,697.42**

Preusmjeravanje sredstava po pojedinim pozicijama izdataka i po programima vršeno je shodno zahtjevima Zavoda i rješenjima Ministarstva finansija, dok je preusmjeravanje sredstava sa drugih potrošačkih jedinica vršeno shodno Zaključcima Vlade CG. Zaključkom Vlade Crne Gore (br.07-5698/2 od 29.12.2020.godine) izvršeno je preusmjeravanje sredstava sa Ministarstva finansija i socijalnog staranja, sa izdatka 463-0 Otplata obaveza iz prethodnih godina, na Zavod za zapošljavanje, na navedenu poziciju, u iznosu od 633.060,68€, na ime izvršenja izdataka putem prinudne naplate, po rješenjima o izvršenju.
Zaključkom Vlade Crne Gore i Rješenjem Ministarstva finansija i socijalnog staranja, preusmjerena su sredstva u iznosu od 1.300.000,00€, sa Ministarstva rada i socijalnog staranja, sa izdatka 4213-Materijalno obezbjeđenje porodice (program: Socijalna, boračka i invalidska zaštita) na Zavod za zapošljavanje Crne Gore, na izdatak 431-8-Ostali transferi pojedincima (program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju).
Zaključkom Vlade Crne Gore i Rješenjem Ministarstva finansija, preusmjerena su sredstva u iznosu od 1.166.361,00€, sa Ministarstva finansija, sa izdatka 431-9-Ostali transferi institucijama (program: Finansiranje i ugovaranje sredstava EU-pomoći) na Zavod za zapošljavanje Crne Gore na izdatak 431-8-Ostali transferi pojedincima (program: Podrška programu za samozapošljavanje).
Takođe, Rješenjem Ministarstva finansija izvršeno je preusmjeravanje sredstava u iznosu od 853.900,00€, sa Rezerve, sa izdatka 4710-Tekuća budžetska rezerva, na Zavod za zapošljavanje Crne Gore, na izdatak 431-6-Transferi za jednokratne socijalne pomoći (program:Zavod za zapošljavanjeCrne Gore). Navedena sredstva preusmjerena su na ime isplate jednokratne novčane pomoći u vrijednosti od 50,00€ nezaposlenim licima u cilju ublažavanja negativnih efekata od COVID 19 .
Shodno usmenoj informaciji odgovornog lica, Zaključkom Vlade Crne Gore, pod oznakom INTERNO, u okviru Vladinih mjera vezano za uštede, preusmjerena su sredstva sa Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sa izdatka 422-4 Naknade nezaposlenim licima u iznosu od 300.000,00€ i sa izdatka 431-8 Ostali transferi pojedincima u iznosu od 200.000,00€, na Rezerve, u navedenim iznosima.

Revizijom je utvrđeno da je preusmjeravanje sredstava vršeno u iznosima koji su propisani odredbama člana 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

3.10. Finansijski izvještaji

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je sačinio Godišnji finansijski izvještaj u rokovima i na obrascima propisanim Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja Budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja-Direktoratu Državnog Trezora na obrascima 3 i 5, Izvještaj o novčanim tokovima III (Obrazac 3) i Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5).
Zavod je osim navedenih obrazaca, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja-Direktoratu Državnog Trezora, dostavio i:

- Potvrde stanja na računima kod banke (Obrazac 6), uz koje su dostavljene analitičke kartice prometa na računima akreditiva i deviznom računu u periodu od 01.01.-31.12.2020. godine,
- Godišnji izvještaj korišćenja donatorskih sredstava za 2020.godinu, (Obrazac 7),
- Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, (Obrazac 8),
- Izvještaj o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve, (Obrazac 9),
- Obrazac - Obaveze potrošačkih jedinica budžeta Crne Gore na 31.12.2020.godine.

Uvidom u Potvrde stanja na računima kod banke (Obrazac 6) i analitičke kartice prometa računa akreditiva i deviznog računa Zavoda, utvrđeno je da je početno stanje na istim na dan 01.01.2020.godine iznosilo 5,60€, dok je stanje na dan 31.12.2020.godine iznosilo 10,13€. Preostala sredstva na navedenim računima u ukupnom iznosu od 10,13€ su tokom januara 2021.godine utrošena za bankarsku proviziju, što je subjekt revizije iskazao u Obrazac 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
Uvidom u Godišnji izvještaj o korišćenju donatorskih sredstava za 2020.godinu (Obrazac 7), utvrđeno je da je subjekt revizije u istom iskazao sredstva po osnovu Projekta-EEPOW-Posting of workers in Eastern Europe, čija realizacija nije završena, te je stanje na državnom bankarskom računu Projekta 87-02010658 na dan 31.12.2020.godine iznosilo 2.334,43€, što je potvrđeno i dopisom Ministarstva finansija i socijalnog staranja, početno stanje iznosilo je 27,71€, ukupan iznos primljenih donatorskih sredstava tokom 2020.godine iznosio je 6.214,52€, dok je ukupan iznos utrošenih donatorskih sredstava sa Glavnog računa Trezora za 2020.godinu iznosio 3.900,00€, što je i iskazano u Godišnjem izvještaju. Pored navedenog, Zavod je u Godišnjem izvještaju korišćenja donatorskih sredstava, iskazao i stanje sredstava po osnovu nezavršenih projekata iz ranijeg perioda, na državnom bankarskom računu 70- 202010658 u iznosu od 4.037,56€ i na državnom bankarskom računu 83-202010658 u iznosu od 251,62€, na kojim nije bilo prometa sredstava tokom 2020.godine, što je potvrđeno i dopisom Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Izvještaj o novčanim tokovima III (Obrazac 3)

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III — **Obrazac 3**

Zavoda za zapošljavanje Crne Gore

Godina 2020

organizacioni kod : 60301 — period 01.01-31.12.2020.godine

REDNI BROJ	NOVCANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	PLAN	izvrsenje u uporednom periodu pret.godine	izvrsenje u navedenom periodu tekuce godine
1	2	3	4	5
1	Primici			
1.1	Opsti prihodi	16,399,484.92	16,155,000.00	15,928,028.49
1.2	Namjenski prihodi	22,300,000.00	16,111,704.52	22,250,170.23
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije	1,166,363.00	7,215.24	1,168,498.70
1.5	Pozajmice i krediti			
I	**Ukupni primici(1.1.+1.2+1.3+1.4+1.5)**	**39,865,847.92**	**32,273,919.76**	**39,346,697.42**
2	**Izdaci**			
2.1	Tekuci izdaci	**4,306,525.24**	**4,173,219.76**	**4,029,989.02**
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	3,216,903.86	3,271,915.07	3,103,429.15
2.1.2	Ostala licna primanja	45,500.00	61,718.89	40,569.36
2.1.3	Rashodi za materijal	165,229.38	151,120.87	144,507.84
2.1.4	Rashodi za usluge	437,851.00	354,081.28	322,518.76
2.1.5	Tekuce odrzavanje	69,000.00	43,923.28	67,864.24
2.1.6	Kamate	54,000.00	51,895.18	44,572.79
2.1.7	Renta	22,500.00	16,907.78	15,938.37
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	295,541.00	221,657.41	290,588.51
2.2	Transferi za socijalnu zastitu	**17,783,500.00**	**16,155,000.00**	**17,723,649.84**
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zastite			
2.2.2	Sredstva za tehnoloske viskove	17,783,500.00	16,155,000.00	17,723,649.84
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdrastvene zastite			
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdrastvenog osiguranja			
2.3	Transferi institucijama,pojedincima,nevladinom i javnom sektoru	**16,961,762.00**	**11,507,341.36**	**16,788,316.94**
2.4	Kapitalni izdaci	**1,000.00**	**2,769.00**	**469.00**
2.5	Pozajmice i krediti	**130,000.00**	**280,000.00**	**60,000.00**
2.6	Ostala dugovanja	**683,060.68**	**155,589.64**	**744,272.62**
2.7	Rezerve			
II	**Ukupno izdaci(2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)**	**39,865,847.92**	**32,273,919.76**	**39,346,697.42**

u Podgorici

Lice odgovorno za sastavljane izvjestaja
Branka Vukašinović

Ovlasceno lice
Suljo Mustafić

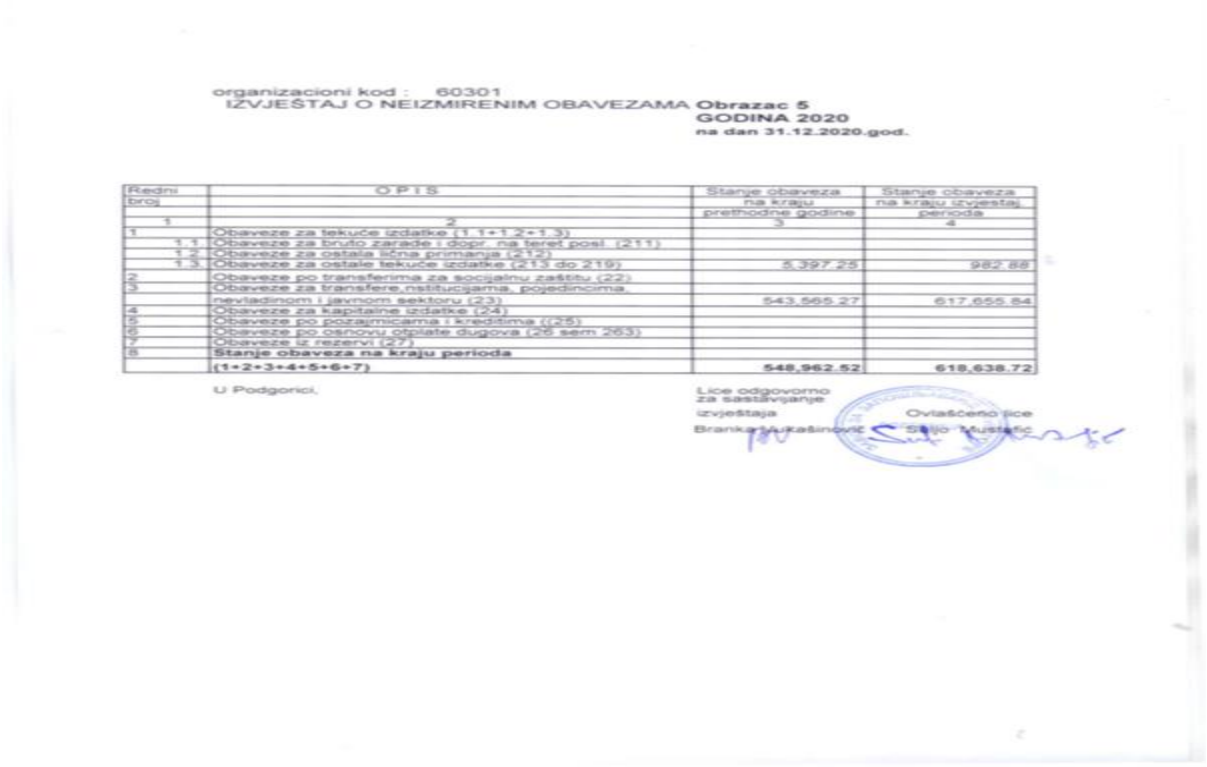
U Izvještaju o novčanim tokovima III iskazani su planirani primici i izdaci za 2020.godinu u iznosu od po 39.865.847,92€, dok su ostvareni primici i izdaci iskazani u iznosu od po 39.346.697,42€.

Podaci iskazani u Finansijskom izvjestaju za 2020.godinu odgovaraju podacima u Glavnoj knjizi Trezora, osim u dijelu izdataka iskazanih u Finansijskom izvještaju u okviru Ostalih dugovanja, koji su iskazani u većem iznosu za 633.060,68€ u odnosu na iste evidentirane u Glavnoj knjizi subjekta revizije iz razloga što se odnose na preusmjerena sredstva sa potrošačke jedinice - Ministarstva finansija i socijalnog staranja, sa izdatka 4630-Otplata obaveza iz prethodnih godina, na istu stavku izdatka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, nakon nastanka troška po osnovu prinudnog izvršenja.

Shodno podacima iskazanim u Izvještaju o novčanim tokovima III, ukupno ostvareni primici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u 2020. godini u iznosu od 39.346.697,42€ odnose se na: opšte prihode u iznosu od 15.928.028,49€,

namjenske prihode u iznosu od 22.250.170,23€ i prihode od donacija u iznosu od 1.168,498,70€, dok se ukupno ostvareni izdaci Zavoda u 2020. godini u iznosu od od 39.346.697,42€ odnose se na: tekuće izdatke u iznosu od 4.029.989,02€, transfere za socijalnu zaštitu u iznosu od 17.723.649,84€, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u iznosu od 16.788.316,94€, kapitalne izdatke u iznosu od 469,00€, pozajmice i kredite u iznosu od 60.000,00€ i ostala dugovanja u iznosu od 744.272,62€.

Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5)

organizacioni kod : 60301

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA **Obrazac 5**
GODINA 2020
na dan 31.12.2020.god.

Redni broj	OPIS	Stanje obaveza na kraju prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještaj perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)		
1.1	Obaveze za bruto zarade i dopr. na teret posl. (211)		
1.2	Obaveze za ostala lična primanja (212)		
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke (213 do 219)	5.397,25	982,88
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu (22)		
3	Obaveze za transfere,institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (23)	543.565,27	617.655,84
4	Obaveze za kapitalne izdatke (24)		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima (25)		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova (26 sem 263)		
7	Obaveze iz rezervi (27)		
8	**Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)**	**548.962,52**	**618.638,72**

U Podgorici,

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Ovlašćeno lice

U Izvještaju o neizmirenim obavezama (Obrazac 5) iskazane su obaveze sa stanjem na dan 31.12.2019.godine u iznosu od 548.962,52€ i sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 618.638,72€.

Revizijom je utvrđeno da se obaveze iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 618.638,72€ odnose na neizmirene obaveze: za administrativni materijal u iznosu od 36,06€, za dnevnu štampu u iznosu od 5,20€, ostale usluge u iznosu od 181,50€, usluge održavanja građevinskih objekata u iznosu od 20,80€, usluge održavanja softvera u iznosu od 530,00€, osiguranje u iznosu od 209,32€ i ostale transfere pojedincima u iznosu od 617.655,84€ (obuhvataju obaveze za stručno osposobljavanje u ukupnom iznosu od 91.441,35€, obaveze za javne radove u ukupnom iznosu od 3.781,13€, obaveze za subvencije zarada osoba sa invaliditetom u iznosu od 490.436,57€ i ostale obaveze - Fond u iznosu od 31.996,79).
U Glavnoj knjizi subjekta revizije obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020.godine evidentirane su u iznosu od 1.403.011,68€. Dio navedenih obaveza u iznosu od od 618.638,72€, odnosi se na obaveze formirane u 2020.godini, dospjele za plaćanja do 31.12.2020.godine i iste su iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama, dok se obaveze u iznosu od

784.372,96€, odnose na obaveze koje su formirane u 2020.godini i dospijevaju za plaćanje nakon 31.12.2020.godine (IPA-grantovi za samozapošljavanje u iznosu od 288.649,46€ i obaveze za finansiranje grant šema-Fond u iznosu od 495.723,50€).

Revizijom je utvrđeno da se obaveze evidentirane u Glavnoj knjizi subjekta revizije sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 1.403.011,68€, odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 982,88€ i obaveze po osnovu transfera pojedincima u iznosu od 1.402.028,80€.

Obaveze prema dobavljačima sa stanjem na 31.12.2020.godine su u Glavnoj knjizi subjekta revizije iskazane u iznosu od 982,88€ odnose se na neizmirene obaveze po osnovu nabavke sredstava higijene u iznosu od 36,06€, dnevne štampe u iznosu od 5,20€, po osnovu ostalih usluga u iznosu od 181,50€, usluga održavanja građevinskih objekata u iznosu od 20,80€, usluga održavanja softvera u iznosu od 530,00€ i po osnovu obaveza za osiguranje u iznosu od 209,32€. U postupku revizije su kao potvrda salda međusobnih usaglašenih potraživanja i obaveza na dan 31.12.2020.godine, prezentirani IOS-i za veći iznos neizmirenih obaveza prema dobavljačima.

Obaveze po osnovu transfera pojedincima u iznosu od 1.402.028,80€ odnose se na obaveze za stručno osposobljavanje u iznosu od 91.441,35€, obaveze za javne radove u iznosu od 3.781,13€, obaveze IPA-grantovi za samozapošljavanje u iznosu od 288.649,46€, obaveze za finansiranje grant šema-Fond u iznosu od 495.723,50€, obaveze za subvencije zarada osoba sa invaliditetom u iznosu od 490.436,57€ i ostale obaveze - Fond u iznosu od 31.996,79€.

Uvidom u Glavnu knjigu utvrđeno je da je nakon plaćanja određene vrste izdataka, vršeno zatvaranje obaveza, iako iste prethodno nijesu evidentirane. U vezi navedenog, prezentirano je Obrazloženje ovlašćenog lica subjekta revizije, u kojem se navodi da je isto posledica "fizičkog spajanja naloga, usled velikog broja naloga za isplatu subvencija, tako da su isti plaćeni a da prethodno nije stvorena obaveza u Glavnoj knjizi. U momentu kada se odštampa izvod, razdužuje se obaveza i stvara trošak, međutim ukoliko nije za nastali trošak stvorena obaveza, nalog se naknadno unese na obavezu. Kako su izvodi knjiženi (zbog obima nije ih fizički bilo moguće u predviđenom roku proknjižiti – naime, Zaključkom Vlade 30.12.2020.godine, preusmjerena su sredstva u iznosu od 1.200.000,00€ za isplatu subvencija, gdje su zaposleni na osam šifara, dva dana, unosili na hiljade naloga), nakon predaje Izvještaja o neizmirenim obavezama, sve uočene greške su isknjižavane u 2021. godini.« Subjekt revizije je navedene obaveze evidentirao naknadno u Glavnoj knjizi na dan 31.01. 2021.godine i po tom osnovu prezentirao analitičke kartice državnom revizoru.

U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije u Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5) nije iskazao obaveze sa stanjem na dan 31.12.2019.godine u iznosu od 54.255,60€ po osnovu doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje na novčane naknade nezaposlenim licima za

12/2019.godine, koje su izmirene u januaru 2020.godine, kao ni obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 10.140,55€ po osnovu subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom, što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Subjekt revizije, navedene obaveze nije evidentirao ni u Glavnoj knjizi, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština .

- **Subjekt revizije treba da evidentira sve obaveze u poslovnim knjigama i da iste iskaže u Izvještaju o neizmiranim obavezama (Obrazac 5), shodno važećim Pravilnicima.**

IV PRIHODI

Shodno članu 80 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti Zavod se finansira iz: doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, sopstvenih prihoda, opštih prihoda i drugih izvora u skladu sa zakonom. Zavod raspolaže sa novčanim sredstvima opredijeljenim Zakonom o budžetu CG.
Zakonom o budžetu CG za 2020. godinu, Zavodu su nakon rebalansa i preusmjeravanja opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 39.865.847,92€, dok su ukupno ostvareni primici Zavoda u 2020. godini iznosili 39.346.697,42€ i odnose se na: opšte prihode u iznosu od 15.928.028,49€, namjenske prihode u iznosu od 22.250.170,23€ i prihode od donacija u iznosu od 1.168,498,70€.
Revizijom je utvrđeno da Zavod obezbjeđuje evidencije prihoda po vrsti kroz Glavnu knjigu i pomoćne evidencije i u istim evidentira, pored prihoda koje koristi u skladu sa Zakonom o budzetu CG i prihode koji se uplaćuju na podračune Državnog trezora, a koji nastaju iz obavljanja djelatnosti Zavoda i predstavljaju dio prihoda države Crne Gore. Evidentiranje prihoda vrši se na osnovu mjesečnih i godišnjih izvještaja Ministarstva finansija i socijalnog staranja, sa kojim vrši mjesečno usaglašavanje istih.
Uvidom u Glavnu knjigu Zavoda, utvrđeno je da je isti u 2020.godini, evidentirao ukupne prihode u iznosu od 45.266.222,12€ i to: opšte prihode u iznosu od 17.723.649,84€, namjenske prihode u iznosu od 26.374.073,58€ i donacije u iznosu od 1.168.498,70€.

Opšti prihodi evidentirani su Glavnoj knjizi Zavoda u iznosu od 17.723.649,84€ opredjeljuju se Zavodu iz Budžeta CG na ime isplate novčanih naknada nezaposlenim licima po uslovima utvrđenim Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Namjenski prihodi evidentirani su u Glavnoj knjizi Zavoda u iznosu od 26.374.073,58€ i iste čine: tekući primici u iznosu od 25.739.485,98€ (od kojih doprinos za osiguranje od nezaposlenosti iznosi 15.419.628,56€, poseban doprinos za rehabilitaciju lica sa invaliditetom iznosi 10.168.616,09€, prihodi od kamata iznose 38.892,31€ i ostali prihodi iznose 112.349,02€), primici od učešća u stečajnoj masi u iznosu od 18.352,50€ i primici od otplate kredita za samozapošljavanje u iznosu od 616.235,10€.

Primici od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su prihodi Zavoda koji su definisani Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, u 2020. godini ostvareni su u iznosu od 15.419.628,56€ i isti se, shodno Zakonu o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa, naplaćuju na jedinstveni uplatni račun poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje preko Uprave prihoda, koja usmjerava sredstva na račun Državnog trezora.

Primici od posebnog doprinosa za rehabilitaciju lica sa invaliditetom su prihodi Zavoda koji su definisani Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom i u 2020. godini ostvareni su u iznosu od 10.168.616,09€.

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 38.892,31€ i odnose se na kamate za kredit koji vraćaju fizička i pravna lica kojima su dodijeljeni krediti za samozapošljavanje u iznosu od 36.592,32€ i kamate za neblagovremeno plaćanje doprinosa u iznosu od 2.299,99€.

Ostali prihodi su ostvareni u iznosu od 112.349,02€ i odnose se povraćaje sredstava u iznosu od 83.090,81€ (po osnovu neutrošenih sredstva iz granta za realizaciju raznih projekata koja izvođači vraćaju nakon izvršene kontrole završnog izvještaja, po osnovu povraćaja sredstava za lica koja su napustila program, povraćaja duplo isplaćenih subvencija za zarade lica sa invaliditetom, po osnovu uplate naknade materijalne štete na službenom motornom vozilu i drugi povraćaji), na otplatu stambenih kredita od strane zaposlenih kojima je dodijeljen stambeni kredit pod povoljnim uslovima u iznosu od 27.063,14€ i na uplaćene sudske troškove u iznosu od 2.195,07€ (koji se naplaćuju prilikom utuženja lica koja ne vraćaju kredite).

Primici od učešća u stečajnoj masi ostvareni su u 2020. godini u iznosu od 18.352,50€, iz stečajne mase preduzeća »Export bilje« D.O.O. Kotor, jer je Zavod vlasnik dioničkog kapitala ovog preduzeća, a shodno Odluci stečajne upravnice br. St.br.831/96 od 24.12.2020.godine.

Primici od otplate kredita za samozapošljavanje se odnose na povrate kredita za samozapošljavanje i isti su u 2020.godini ostvareni u iznosu od 615.235,10€. Zavod je nakon sprovedene procedure, sa licima kojima je dodijeljen kredit zaključio ugovore o kreditu, a sa bankama Ugovore o komisionom plasmanu kredita (sa Podgoričkom bankom 2003.godine, Prvom bankom 2008. godine i Atlasmont bankom 2008.godine). Shodno ugovorenim obavezama, banke dnevno dostavljaju Zavodu spiskove sa podacima o korisnicima kreditima koji su uplatili anuitet i uplaćuju sredstva na poseban račun koji je otvorilo Ministarstvo finansija za te namjene, o čemu Zavod vodi evidencije, upoređujući bančine izvode i podatke iz Ministarstva finansija.
Zavod je u 2020.godini ostvario **prihode od donacija** u iznosu od 1.168.498,70€ i to IPA grantovi za samozapošljavanje u iznosu od 1.164.598,70€ i od projekta EEPOW iznos od 3.900,00€.
Ministarstvo finansija je Rješenjem br. 03-01-7003/1 od 06.04.2020. godine preusmjerilo sredstva shodno Zaključku Vlade CG za potrebe stvaranja tehničkih uslova za implementaciju projekta »Podrška programu za samozapošljavanje« koji je ugovoren kroz direktni grant koji je dodijeljen Zavodu za zapošljavanje CG u iznosu od 3,5 miliona eura na tri godine. Od navedenog, iznos od 991.406,85€ odnosi se na sredstva EU donacije dok je iznos od 174.954,15€ iz sredstava nacionalnog kofinansiranja.
Vezano za realizaciju projekta EEPOW, zaključen je Ugovor između Zavoda i Atos accounting iz Podgorice za usluge organizovanja aktivnosti istraživanja i analize istraživanja, za šta su Zavodu opredijeljena sredstva u iznosu od 3.900,00€, koliko su iznosili troškovi angažovanja anketara i profesionalnog analitičara.

V IZDACI

Tekući budžet Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2020.godinu, nakon preusmjeravanja sredstava, iznosio je 39.865.847,92€, dok su izdaci izvršeni u iznosu od 39.346.697,42€ ili 98,70%. Izdaci su izvršeni kroz četiri programa i to:

- Program: Zavod za zapošljavanje, u iznosu od 25.398.321,96€, što predstavlja 98,25% Tekućeg budžeta koji je za navedeni Program iznosio 25.849.485,92€;
- Program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju, u iznosu od 12.765.722,08€ ili 99,73% u odnosu na plan nakon preusmjeravanja sredstava koji je za odnosni Program iznosio 12.800.000,00€;
- Program: Podrška programu za samozapošljavanje, u iznosu od 1.164.598,70€, odnosno 99,85% Tekućeg budžeta koji je za navedeni Program iznosio 1.166.362,00€;
- Program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova, u iznosu od 18.054,68€, što predstavlja 36,11% Tekućeg budžeta koji je za navedeni Program iznosio 50.000,00€.

U nastavku je dat tabelarni pregled ukupno izvršenih izdataka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore po vrsti izdatka.

Konto	Vrsta izdatka	Tekući budžet nakon preusmjerenja (ukupno)	Izvršenje budžeta (ukupno)	učešće izdataka u ukupnim izdacima
4111	Neto zarade	1,941,197.18	1,890,852.03	4.81
4112	Porez na zarade	266,145.86	253,999.75	0.65
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	708,151.11	677,371.85	1.72
4114	Doprinosi na teret poslodavca	266,145.86	245,941.67	0.63
4115	Opštinski prirez	35,263.85	35,263.85	0.09
4124	Jubilarne nagrade	6,000.00	5,674.34	0.01
4125	Otpremnine	4,500.00	1,260.00	0.00
4127	Ostale naknade	35,000.00	33,635.02	0.09
4131	Administrativni materijal	33,729.38	29,349.02	0.07
4133	Materijal za posebne namjene	10,000.00	8,932.30	0.02
4134	Rashodi za energiju	119,700.00	105,810.47	0.27
4135	Rashodi za gorivo	1,800.00	416.05	0.00
4141	Službena putovanja	26,000.00	20,786.34	0.05
4142	Reprezentacija	5,500.00	5,405.72	0.01
4143	Komunikacione usluge	72,200.00	54,791.54	0.14
4144	Bankarske usluge i neg.kursne razlike	9,900.00	7,053.59	0.02
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	109,000.00	22,109.01	0.06
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	15,001.00	18,331.77	0.05
4148	Usluge stručnog usavršavanja	10,000.00	5,220.91	0.01
4149	Ostale usluge	190,250.00	188,819.88	0.48
4152	Tekuće održ.građ. objekata	44,000.00	43,738.21	0.11
4153	Tekuće održavanje opreme	25,000.00	24,126.03	0.06
4161	Kamate rezidentima	54,000.00	44,572.79	0.11
4171	Zakup objekata	22,500.00	15,938.37	0.04
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	38,500.00	38,271.57	0.10
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	4,500.00	3,123.65	0.01
4193	Izrada i održavanje softvera	35,500.00	35,466.79	0.09
4194	Osiguranje	1.00	0.00	0.00
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međ.organizacijama	3,540.00	3,540.00	0.01
4196	Komunalne naknade	18,000.00	15,891.77	0.04
4198	Takse	500.00	69.64	0.00
4199	Ostalo	195,000.00	194,225.09	0.49
4224	Naknade nezaposlenim licima	17,783,500.00	17,723,649.84	45.04
4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	858,900.00	858,900.00	2.18
4318	Ostali transferi pojedincima	16,102,862.00	15,929,416.94	40.48
4415	Izdaci za opremu	1,000.00	469.00	0.00
4515	Ostale pozajmice i krediti	130,000.00	60,000.00	0.15
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	683,060.68	744,272.62	1.89
	UKUPNO	**39,865,847.92**	**39,346,697.42**	**100.00**

Shodno prezentiranim podacima, najveće učešće u ukupnim izdacima imaju naknade nezaposlenim licima sa 45,04% i ostali transferi pojedincima sa 40,48%.

5.1. Zapošljavanje

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, br. 02-17058 od 26.08.2019. godine. Za vršenje poslova iz nadležnosti Zavoda su sistematizovana službenička i namještenička radna mjesta za 384 izvršioca. Izmjenama i dopunama Pravilnika broj 02-6340, od 13.03. 2020. god, izvršena je izmjena na način što je smanjen broj radnih mjesta i izvršilaca na 363.
U toku 2020. godine izvršeno je zapošljavanje 13 lica na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa i 2 izvršioca na određeno vrijeme do povratka odsutnog, dok je za 4 lica prestao radni odnos i to za tri na osnovu sporazuma i za jedno lice po sili zakona usled ispunjavanja uslova za starosnu penziju. Na dan 31.12.2020. godine, u Zavodu je bilo 313 zaposlenih.
Revizijom je izvršen uvidom u personalne dosijee 56 lica koja su zaposlena u Zavodu u periodu od 01.01.2016. do 31.12.2020. godine (53 na neodređeno vrijeme, direktor i 2 lica na određeno u 2020.) i utvrđeno da se zapošljavanje vršilo posredstvom Uprave za kadrove i da su ispoštovane procedure.
Zavod je shodno odredbama člana 149 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, izradio Kadrovski plan za 2020. godinu, kao i Izmjenu Kadrovskog plana za 2020.godinu usled izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji tokom 2020.godine.
Revizijom je u dijelu evidentirana prisustva na radu utvrđeno da se od strane rukovodioca organizacionih cjelina Zavoda, pravnoj službi dostavljaju mjesečni pregledi o prisustvu i odsustvu zaposlenih, dok nijesu prezentirane dnevne evidencije prisustva.

Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (pozicije 4111-4115)

Izdaci za za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca (pozicije 4111-4115) Zavoda izvršeni su u iznosu od 3.103.429,15€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da je sa pozicija izdataka za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca vršena isplata izdataka po osnovu obračunatih zarada zaposlenih u iznosu od 3,043,775.48€ i zarada za lica angažovana po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 58.128,69€, kao i isplata izdataka po osnovu povraćaja 1% zarade u iznosu od 1.524,98€.
U nastavku je dat tabelarni pregled izdataka po osnovu obračunatih zarada i izvršenja Budžeta:

Pozicije 4111 - 4115	Obračun zarada	Isplata 1% razlike	Obračun ugovora o privremenim i povremenim poslovima	Ukupno	Izvršenje
Neto zarade	1,854,501.13	929.23	35,421.67	**1,890,852.03**	**1,890,852.03**
Porez na zarade	249,116.88	124.82	4,758.05	**253,999.75**	**253,999.75**
Doprinosi na teret zaposlenog	664,350.13	332.89	12,688.83	**677,371.85**	**677,371.85**
Doprinosi na teret poslodavca	241,221.29	120.68	4,599.70	**245,941.67**	**245,941.67**
Opštinski prirez	34,586.05	17.36	660.44	**35,263.85**	**35,263.85**
Ukupno	**3,043,775.48**	**1,524.98**	**58,128.69**	**3,103,429.15**	**3,103,429.15**

Uvidom u obračune zarada utvrđeno je da su izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznosili 3,043,775.48€ i to: neto zarade (pozicija 4111) u iznosu od 1.854.501,13€, porez na zarade (pozicija 4112) u iznosu od 249.116,88€, doprinosi na teret zaposlenog (pozicija 4113) u iznosu od 664.350,13€ (pio - 415.196,87€; zdravstveno - 235.295,59€ i osiguranje od nezaposlenosti - 13.857.67€), doprinosi na teret poslodavca (pozicija 4114) u iznosu od 241.221,29€ (pio -152.255,66€; zdravstveno – 64.005,84€, osiguranje od nezaposlenosti- 13.857.67€, Fond rada – 5.551,06€, SSS CG – 5.551,06€) i prirez na porez (pozicija 4115) u iznosu od 34.586,05€.
Revizijom je utvrđeno da je u Zavodu zaposleno 20 lica sa invaliditetom (više od 5% u odnosu na ukupan broj zaposlenih), te isti nije imao obavezu plaćanja posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju.
Uvidom u obračune zarada utvrđeno je da su zarade isplaćivane za prosječno mjesečno 304 lica, da se osim osnovne zarade, uvećanja zarade po osnovu minulog rada i po osnovu prekovremenog rada, zaposlenima isplaćivala varijabila i naknade po osnovu dopunskog rada, a za jedno lice je isplaćivana i naknade za odvojeni život.
Odredbama člana 72 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti je propisano da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Zavodu primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.
Revizijom je utvrđeno da je uvećanje zarade po osnovu prekovremenog rada tokom 2020. godine izvršeno u neto iznosu od 17.409,39€, shodno rješenjima Direktora, za 95 zaposlenih, pri čemu isti nije donosio odluke o uvođenju prekovremenog rada i nije obavještavao inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o radu, kojim je, između ostalog utvrđeno, da se prekovremeni rad uvodi pisanom odlukom poslodavaca prije početka tog rada, kao i da je poslodavac dužan da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada.

- **Subjekt revizije treba da organizuje prekovremeni rad na način propisan odredbama člana 64 Zakona o radu i da isplate po osnovu istog vrši na osnovu potpune dokumentacije.**

Revizijom je utvrđeno da su zarade po osnovu dopunskog rada isplaćene u neto iznosu od 13.450,00€, za 27 zaposlenih na osnovu ugovora zaključenih od strane direktora Zavoda u ime poslodavca. Isplata je vršena uz redovnu zaradu i obračunati su porez i doprinosi.
Uvidom u prezentirane ugovore o dopunskom radu utvrđeno da u istim nije preciziran period za koji se ugovor zaključuje, već je navedeno da su zaključeni zbog posla koji su izvršioci obavili u okviru projekata – Program grantova za samozapošljavanje (dati precizni opisi) i /ili zbog povećanog obima posla, ne sadrže ni podatke o radnom vremenu, tj. broju sati za koje su angažovani i načinu vršenja posla, već konstataciju da su poslovi vršeni u sjedištu poslodavca, radnim danima, van radnog vremena, kao i subotom pored redovnih poslova, a prestanak ugovora je definisan danom isplate sredstava, što nije u skladu sa odredbama člana 202 Zakona o radu kojim

je, između ostalog, utvrđeno da ugovor sadrži: period na koji se ugovor zaključuje; podatke o radnom vremenu; rokove za isplatu naknade; kao i da ugovor prestaje da važi nakon isteka ugovorenog roka ili otkazom ugovora jedne od ugovornih strana.

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o dopunskom radu koji sadrže sve elemente propisane odredbama člana 202 Zakona o radu.**

Revizijom je utvrđeno da je u 2020. godini dva puta vršena isplata varijabilnog dijela zarade i po tom osnovu su zaposlenima isplaćene neto zarade u ukupnom iznosu od 20.550,00€, shodno rješenjima Direktora Zavoda. Za navedene isplate je obezbijeđena saglasnost Ministarstva finansija.
Revizijom je utvrđeno da je za jedno lice vršena isplata naknade za odvojeni život u neto iznosu od 110,00€ mjesečno, shodno Rješenju br. 02-4735/2, od 26.02.2020. godine.
Revizijom je utvrđeno da je Zavod za zapošljavanje Crne Gore sačinjavao, ali nije shodno odredbama člana 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG",br.76/10 ... 09/20), obračun poreza i doprinosa podnosio nadležnom poreskom organu na Obrascu "Izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima" (IOPPD), do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), već je IOPPD obrasce za period januar – decembar 2020. godine dostavio, tj. uvezao na portal PU CG u vremenskom intervalu 19.02. – 23.02.2021. godine.

- **Subjekt revizije je dužan da Izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (IOPPD) dostavlja nadležnom organu u propisanom roku, shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

Ugovori o povremenim i privremenim poslovima

Zavod je tokom 2020.godine izvršio isplate izdataka po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, zaključenih sa 10 izvršilaca, u ukupnom iznosu od 58.128,69€.
Revizijom je utvrđeno da su izvršioci angažovani za vršenje poslova sređivanje i arhiviranje računovodstvene dokumentacije Zavoda, vanrednih poslova oko prijema, obrade i analize predmeta banki nakon preuzimanja dokumentacije, knjigovodstveno usaglašavanje stanja ugovora (mjere APZ) sa Sektorom za mjere APZ i Sektorom za isplatu iz oblasti zapošljavanja, unos podataka u elektronsku bazu podataka, kao i vanrednih poslova vezanih za unos i obradu podataka vezanih za subvencije zapopošljavanja lica sa invaliditetom, zatim poslove sređivanje, slaganje i arhiviranje dokumentacije poslovnih jedinica Zavoda, unos podataka u elektronsku bazu, skeniranje dokumentacije, kao i vanredne poslove vezane za prijem i obradu zahtjeva i prijedloga projekata u programu "Grantovi za samozapošljavanje CG" i druge poslove po potrebi i

nalogu poslodavca, iz čega proizilazi da su obavljali poslove iz osnovne djelatnosti poslodavca.
Takođe je utvrđeno da je 6 od 10 izvršilaca angažovano za period od 9 do 12 mjeseci, što je duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini.
Odredbama člana 200 Zakona o radu je, između ostalog, utvrđeno da poslodavac može, za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini (privremeni i povremeni poslovi), sa određenim licem koje se nalazi na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje, da zaključi ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova.
Uvidom u ugovore je utvrđeno da je 8 ugovora zaključeno 31.12.2019. godine, na period od 3 mjeseca, a da su 03.01.2020. godine zaključeni aneksi ugovora u dijelu perioda angažovanja, na način da je isti produžen do 31.12.2020. godine, što ukazuje na stalnu potrebu angažovanja, a ne na povremeni i privremeni karakter ugovorenih poslova.
Na osnovu naprijed navedenog se konstatuje da subjekt revizije prilikom zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima nije postupio u skladu sa odredbama člana 200 (odnosno člana 163 ranije važećeg Zakona), iz razloga što je 8 od 10 ugovora zaključio za period od 12 mjeseci, sa izvršiocima koji su angažovani za vršenje poslova koji spadaju u osnovnu djelatnost poslodavca, odnosno sadržani su u opisu poslova određenih sistematizovanih radnih mjesta, a i zahtijevaju određena posebna znanja i stručnost.

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o privremenim i povremenim poslovima u skladu sa odredbama člana 200 Zakona o radu.**

Subjekt revizije je na isplaćene ugovorene zarade (35.421,67€) izvršio obračun i plaćanje poreza u iznosu od 4.758,05€, doprinosa na teret zaposlenih u iznosu od 12.688,83€, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 4.599,70€ i prireza u iznosu od 660,44€.

Izdaci za ostala lična primanja (pozicije 4124-4127)

Izdaci za ostala lična primanja (pozicije 4124-4127) Zavoda izvršeni su u iznosu od 40.569,36€, kroz program Zavod za zapošljavanje i isti se odnose na izdatke po osnovu jubilarnih nagrada (pozicija 4124) u iznosu od 5.674,34€, otpremnine (pozicija 4125) u iznosu od 1.260,00€ i ostale naknade (pozicija 4127) u iznosu od 33.635,02€.
Izdaci za jubilarne nagrade izvršeni su u iznosu od 5.674,34€ i isti se odnose na neto nagrade u iznosu od 5.616,00€, porez u iznosu od 51,03€ i prirez u iznosu od 7,31€. Isplata nagrada je izvršena shodno rješenjima Direktora Zavoda, za 26 lica u iznosima od 108,00€ do 324,00€, u zavisnosti da li se radi o nagradi za 10, 20 ili 30 godina rada u Zavodu. Iznos naknada je utvrđen Granskim kolektivnim ugovorom za oblast uprave i pravosuđa (član 19).

Izdaci za otpremnine izvršeni su u iznosu od 1.260,00€ i odnose na neto otpremninu isplaćenu (Rješenje broj 02-13830, od 18.06.2020. godine) licu kojem je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju.
Izdaci za ostale naknade izvršeni su u iznosu od 33.635,02€ i odnose se na naknade po osnovu pomoći zaposlenima u iznosu od 12.150,00€ i naknade za Upravni odbor u iznosu od 21.485,02€.
Naknade po osnovu pomoći zaposlenima, isplaćene su u iznosu od 12.150,00€ i odnose se na pomoći za 15 zaposlenih (usled smrti člana uže porodice). Isplate su vršene na osnovu rješenja i zahtjeva sa pratećom dokumentacijom, u pojedinačnim iznosima od po 810,00€, shodno odredbama člana 23 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa.
Izdaci za Upravni odbor su izvršeni u iznosu od 21.485,02€, a odnose se na neto naknade članovima i predsjedniku Upravnog odbora u iznosu od 14.523,73€, plaćen porez i doprinos za PIO u iznosu od 6.689,80€ i prirez u iznosu od 271,49€.
Upravni odbor Zavoda shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, odnosno, Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, ima pet članova i imenuje ga Vlada Crne Gore na period od četiri godine. Isplate su vršene u iznosima koji su usklađeni sa odredbama člana 30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i Odlukom Upravnog odbora br.01-3405, od 30.03.2016. godine (mjesečni iznos naknade za predsjednika UO Zavoda je 100% prosječne zarade zaposlenih u Zavodu u prethodnoj godini – iznos 483,91€ a za članove UO 60% prosječne zarade – 290,35€).

Izdaci za administativni materijal (pozicija 413-1)

Izdaci za administrativni materijal (pozicija 413-1) Zavoda izvršeni su u iznosu od 29.349,02€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu nabavke sredstava za higijenu i dezinfekciju u iznosu od 23.028,18€, po osnovu skladištenja, montaže i balansiranja guma za vozila u iznosu od 2.454,61€ i po osnovu nabavki sitnog inventara, potrošnog i ostalog materijala u iznosu od 3.021,67€.
Revizijom je utvrđeno da je sa ove pozicije podignuta gotovina i vršeni prenosi na račun akreditiva za potrebe blagajni u iznosu od 1.026,02€, čije pravdanje je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje i Akreditive.
Navedeni izdaci su dokumentovani ugovorima i fakturama dobavljača.

Revizijom je utvrđeno da je sa pozicije 413-1 – Izdaci za administrativni materijal izvršeno plaćanje na ime skladištenja, montaže i balansiranja guma za vozila u iznosu od 2.454,61€, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, s obzirom da je navedeni izdatak trebalo evidentirati i platiti sa budžetske pozicije 415-3-Tekuće održavanje opreme.

- **Subjekt revizije treba da budžetska sredstva koristi po dinamici, u granicama i za namjene kako je to utvrđeno članom 40 stav 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i da plaćanje izdataka vrši sa odgovarajućih pozicija shodno važećem Pravilniku.**

Materijal za posebne namjene (pozicija 413-3)

Izdaci za materijal za posebne namjene (pozicija 413-3) Zavoda izvršeni su u iznosu od 8.932,30€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa pozicije 413-3 – Materijal za posebne namjene izvršena plaćanja po osnovu nabavke dnevnih novina u iznosu od 3.824,80€, pretplate na službene listove u iznosu od 3.320,00€, kao i nabavke ostale literature u iznosu od 1.787,50€. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama dobavljača i Odlukom direktora Zavoda o novčanoj pomoći putem otkupa knjiga.

Rashodi za energiju (pozicija 413-4)

Rashodi za energiju (pozicija 413-4) Zavoda izvršeni su u iznosu od 105.810,47€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu troškova električne energije u iznosu od 92.382,59€, troškova grijanja u iznosu od 2.068,91€ i troškova vode u iznosu od 11.358,97€. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama dobavljača (EPCG, lokalni vodovodi).

Izdaci za gorivo (pozicija 413-5)

Izdaci za gorivo (pozicija 413-5) Zavoda izvršeni su u iznosu od 416,05€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Izdaci za gorivo plaćeni su gotovinski iz blagajne Centrale Zavoda i isti su prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Izdaci za službena putovanja (pozicija 414-1)

Izdaci za službena putovanja (pozicija 414-1) Zavoda izvršeni su u iznosu od 20.786,34€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa pozicije 414-1 – Izdaci za službena putovanja izvršena plaćanja po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji u iznosu od 11.847,00€, dnevnica za službena putovanja u inostranstvu u iznosu od 686,00€, smještaja u zemlji i inostranstvu u iznosu 5.256,33€ i prevoza u zemlji i inostranstvu u iznosu od 2.997,01€.
Izdaci za prevoz i dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu plaćeni su gotovinski iz blagajne Centrale i blagajni područnih jedinica i isti su prezentirani u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje i akreditive. Izdaci za smještaj na službenom putovanju su adekvatno dokumentovani.

Reprezentacija (pozicija 414-2)

Izdaci za reprezentaciju (pozicija 414-2) Zavoda izvršeni su u iznosu od 5.405,72€, kroz program Zavod za zapošljavanje.

Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu nabavke prigodnih poklona u iznosu od 2.500,00€, ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.099,90€, ugostiteljskih usluge plaćenih poslovnom viza karticom u iznosu od 1.036,40€ i druge nabavke robe za reprezentaciju i slične usluge u iznosu od 729,42€, a sa ove pozicije je vršen i prenos na račun akreditiva u iznosu od 40,00€, čije pravdanje je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Akreditive.
Izdaci nastali po osnovu nabavke prigodnih poklona dokumentovani su Odlukom direktora Zavoda sa spiskom lica za poklon vaučere i fakturom, dok su ugostiteljske usluge dokumentovane fakturama (dio i fiskalnim računima).
Revizijom je utvrđeno da su na ime reprezentacije plaćene ugostiteljske usluge u iznosu od 550,00€ po fakturi koja ne sadrži specifikaciju usluga i korisnike. Subjekt revizije nije prezentirao interni akt o ostavrivanju prava na korišćenje reprezentacije sa utvrđenim limitima.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko u Zavodu ostvaruje pravo na korišćenje reprezentacije kao i limit za navedene izdatke.**

Ugostiteljske usluge plaćene poslovnom viza karticom dokumentovane su, osim analitičke kartice banke, fakturama i fiskalnim računima, kao i putnim nalozima Direktora.

Izdaci za komunikacione usluge (pozicija 414-3)

Izdaci po osnovu komunikacionih usluga (pozicija 414-3) Zavoda izvršeni su u iznosu od 54.796,54€, kroz program Zavod za zapošljavanje i odnose se na mjesečne poštanske usluge, a dokumentovani su fakturama dobavljača „Pošta Crne Gore“.

Bankarske usluge i negativne kursne razlike (pozicija 414-4)

Izdaci po osnovu bankarskih usluga i negativnih kursnih razlika (pozicija 414-4) Zavoda izvršeni su u iznosu od 7.053,59€, kroz program Zavod za zapošljavanje i odnose se na bankarske provizije za redovno održavanje, rasknjižavanje zarada, kredite za samozapošljavanje, ino plaćanja.

Advokatske, notarske i pravne usluge (pozicija 414-6)

Izdaci po osnovu advokatskih, notarskih i pravnih usluga (pozicija 414-6) Zavoda izvršeni su u iznosu od 22.109,01€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu advokatskih usluga za potrebe Zavoda u iznosu od 11.954,79€, naknada punomoćnicima lica koja su tužila Zavod po nekom osnovu u iznosu od 9.357,50€, naknada javnim izvršiteljima u iznosu od 639,18€ i notarskih usluga u iznosu od 157,54€.
Izdaci za advokatske usluge, osim ugovorima dokumentovani su i fakturama i troškovnicima advokata, a za plaćanje naknade advokatu za vođenje sporova

raskida ugovora o dodjeli kredita za samozapošljavanje, priložene su i pravosnažne i izvršne sudske odluke.
Naknade punomoćnicima nezaposlenih lica u iznosu od 1.130,00€, isplaćene su po osnovu postignutih usmenih vansudskih sporazuma sa istima kojim je dogovoreno da tužioci (nezaposlena lica) povuku tužbe protiv Zavoda i na taj način se smanje troškovi daljeg postupka. Naknade su dokumentovane nalozima za isplatu pomoćnika direktora (rukovodilac Sektora za prava za vrijeme nezaposlenosti i pravne poslove), tužbama nezaposlenih lica i obavještenjima njihovih punomoćnika o iznosima isplate nakon postignutih vansudskih sporazuma ali nisu prezentirani ugovori o vansudskom poravnanju. Shodno Izjavi ovlašćenog lica Zavoda, isti nijesu sačinjavani već su poravnanja postignuta na osnovu usmenih sporazuma što nije u skladu sa članom 1192 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Subjekt revizije treba da izdatke po osnovu vansudskih poravnanja pravda ugovorima o vansudskom poravnanju zaključenim u skladu sa članom 1192 Zakona o obligacionim odnosima.**

Naknade punomoćnicima lica zaposlenih u Zavodu isplaćene su po osnovu postignutih sudskih poravnanja kojim se Zavod kao tuženi obavezao da zaposlenima kao tužiocima isplati naknade za rad u komisijama, a njihovim punomoćnicima naknade troškova postupka i iste su dokumentovane zapisnicima o glavnoj raspravi o sudskom poravnanju i nalozima za isplatu pomoćnika direktora.
Naknade javnim izvršiteljima radi preduzimanja radnji u izvršim postupcima dokumentovane su rješenjima o izvršenju, zaključkom izvršitelja o visini predujama na ime nagrade, fakturama.
Revizijom je utvrđeno da se izdaci u iznosu od 157,54€ odnose na notarske usluge i isti su dokumentovani adekvatnom dokumentacijom (fakturama i fiskalnim računima notara).

Konsultantske usluge, projekti i studije (pozicija 414-7)

Izdaci po osnovu konsultantskih usluga, projekata i studija (pozicija 414-7) Zavoda izvršeni su u iznosu od 18.331,77€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu konsultantskih usluga u iznosu od 13.951,05€, usluga organizovanja istraživanja i analize istraživanja u iznosu od 3.900,00€ i naknade fizičkim licima-projekt menadžerima po osnovu izrade biznis planova korisnicima kredita za samozapošljavanje u iznosu od 480,72€.
Izdaci u iznosu od 13.951,05€ isplaćeni su po osnovu pružanja konsultantskih usluga vezano za "Program grantova za samozapošljavanje" u iznosu od 13.735,85€ i jednom (1) fizičkom licu po osnovu pružanja konsultantskih usluga pravne prirode za područnu jedinicu HN u iznosu od 215,20€.
Naknade za konsultantske usluge u iznosu od 13.735,85€ (neto 12.750,00€ i poreske obaveze 985,85€) isplaćene su za sedam (7) fizičkih lica vezano za Program grantova za samozapošljavanje koji se finansira iz EU sredstava i to,

pored ostalih, za sljedeće poslove: pružanje konsultantskih usluga Centralnoj sluzbi ZZZ u sprovođenju "Programa grantova za samozapošljavanje", konsultantske usluge prilikom sprovođenja specijalistickih radionica za buduće korisnike granta koji su aplicirali na prvi javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstva u okviru "Programa grantova za samozapošljavanje" na temu kako definisati i projektovati budžet kao osnovni dio biznis plana, pružanje savjetodavnih- mentorskih usluga korisnicima granta iz prvog javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava po "Programu grantova za samozapošljavanje" tokom realizacije njihovih biznis ideja. Navedene naknade plaćane su shodno zaključenim ugovorima o konsultanstkim uslugama sa fizičkim licima, za period angažovanja od 1 mjesec do 6 mjeseci trajanja i za neto naknade po licu od 400,00€ do 4.000,00€. Revizijom je utvrđeno da je Zavod vršio navedena plaćanja , iako je, shodno Ugovoru, prezentiranom u postupku revizije (Ugovor CFCU/MNE/083), na raspolaganju imao ekspertsku pomoć iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada", koji se finansira iz IPA II, a čiji je cilj da poboljša kapacitete Zavoda za implementaciju Programa samozapošljavanja.

- **Preporučuje se subjektu revizije da prilikom implementacije Programa grantova za samozapošljavanje koji se finansira iz EU sredstava, koristi raspoložive mogućnosti iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada" u dijelu pružanja konsultantskih usluga.**

Naknada u iznosu od 215,20€ (neto 200,00€, poreske obaveze 15,20€) isplaćena je za jedno (1) fizičko lice po osnovu pružanja konsultantskih usluga pravne prirode za područnu jedinicu-Biro rada Herceg Novi shodno ugovoru o konsultantskim uslugama za jedan mjesec.
Izdaci u iznosu od 3.900,00€ isplaćeni su agenciji za pružanje usluga organizovanja aktivnosti istraživanja i analize istraživanja u cilju dobijanja podataka o harmonizaciji domaćeg zakonodavstva sa EU u oblasti rada, postojećim kapacitetima za slobodno kretanje radnika i ulazak na tržište EU i td. Navedena isplata agenciji izvršena je iz sredstava EU na način što se Zavod obratio Ministarstvu finansija za prenošenje sredstava sa računa EU fonda na program Zavoda, poziciju 4147, kako bi se izvršila navedena isplata. Isplata je dokumentovana Ugovorom o uslugama sa agencijom, br 07-2808 od 23.02.2018. godine, fakturom agencije i zahtjevom pomoćnika direktora Zavoda-Sektor za EU projekte.
Izdaci u iznosu od 480,72€ (neto 450,00€, poreske obaveze 30,72) odnose se na naknade za 2 fizička lica-projekt menadžera, po osnovu izrade biznis planova u okviru Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja (krediti sa samozapošljavanje) shodno ugovorima zaključenim 2008. godine kojim je ugovorena naknada projekt menadžerima u iznosu od 1% vrijednosti odobrenog kredita licima. Uz nalog za isplatu priložene su i izjave lica korisnika kredita da nijesu isplaćivala naknade projekt menadžeru za izradu biznis plana.

Usluge stručnog usavršavanja (pozicija 414-8)

Izdaci po osnovu usluga stručnog usavršavanja (pozicija 414-8) Zavoda izvršeni su u iznosu od 5.220,91€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu izdataka za stručno usavršavanje zaposlenih u iznosu od 4.738,91€ i izdataka za kotizacije učešća zaposlenih na seminarima u iznosu od 482,00€.
Izdaci stručnog usavršavanja zaposlenih odnose se na izvođenje dvodnevne obuke zaposlenima Zavoda od strane pravnog lica, na temu izrada i prezentacija investicionog marketing plana za potrebe projekta EEPOW (za potrebe projekta granta za samozapošljavanje finansiranog iz sredstava EU) u iznosu od 2.178,00€, na naknadu fizičkom licu za konsultantske usluge za izvođenje dvodnevne obuke zaposlenima u Zavodu, za izradu biznis plana po CANVAS modelu radi apliciranja takođe u projektu programa grantova za samozapošljavanje (finansiranog iz EU sredstava) u ukupnom iznosu od 2.046,91€ i na ostale obuke zaposlenih u iznosu od 514,00€.
Obuka od strane pravnog lica, zaposlenima Zavoda vezano za izradu biznis planova za potrebe projekta EEPOW plaćena je shodno ugovoru o organizovanju obuke i ispostavljenoj fakturi (na kojoj nije naznačen broj lica kojima je održavana obuka) dok su konsultantske usluge-obuka zaposlenima Zavoda, a za potrebe takođe izrade biznis planova radi apliciranja u projektu grantova za samozapošljavanje, pružene od strane fizičkog lica, shodno zaključenom ugovoru o konsultantskim uslugama, br 02-6/32, kojim je ugovorena neto naknada u iznosu od 1.900,00€ dok se iznos od 146,91€ odnosi na poreske obaveze na isplaćenu naknadu.
Ostale obuke zaposlenima u iznosu od 514,00€ odnose se na obuku korišćenja informatičkih alata i obuka od strane Instituta računovođa i revizora i isplaćene su shodno fakturama organizatora obuke.
Izdaci u iznosu od 482,00€ odnose se na kotizacije učešća na seminaru van zemlje i učešća na seminarima udruženja unutrašnjih revoizora u javnom sektoru (160,00€) i iste su pravdane računima i pozivima na seminare.

Ostale usluge (pozicija 414-9)

Izdaci po osnovu ostalih usluga (pozicija 414-9) Zavoda izvršeni su u iznosu od 188.819,88€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su izdaci na poziciji 4149 iznosili 188.819,88€. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su se isti odnosili na: usluge oglašavanja i marketinga u iznosu od 41.583,35€, usluge arhiviranja arhivske građe u iznosu od 31.943,16€, usluge čišćenja prostorija u iznosu od 30.528,62€, stražarske i čuvarske usluge u iznosu od 39.519,70€, usluge produkcije i emitovanja televizijske emisije u iznosu od 20.828,80€, štamparske usluge u iznosu od 7.582,75€, monitoring medija u iznosu od 3.460,60€, zaštitne maske u iznosu od 2.000,00€, usluge dezinfekcije u iznosu od 877,96€, usluge fotokopiranja u iznosu od 967,33€, usluge korišćenja bilborda u iznosu od 3.453,63€, izrada i emitovanje radio emisije u iznosu od 2.904,00€, naknade za prolaz kroz tunel Sozinu u iznosu od 2.613,50€ i ostale usluge u iznosu od 1.333,88€, sa ove pozicije je i podignuta gotovina u iznosu od 189,93€, čije pravdanje je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod vršio plaćanje dijela troškova po osnovu zajedničkog korišćenja poslovnih prostorija Biroa rada u Rožajama i Centra za socijalni rad, na osnovu mjesečnih faktura Centra za socijalni rad i Ugovora iz 1989. godine između SIZ-a zdravstvene zaštite i zdravstvene organizacije radnika i zemljoradnika za teritoriju CG-ekspozitura zdravstva Rožaje i SIZ-zapošljavanja CG, kojim je utvrđena podjela režijskih troškove i troškova čišćenja.

- **Preporučuje se subjektu revizije da akta koja datiraju iz ranijih godina, a na osnovu kojih se vrše plaćanja izdataka, ažuriraju i usklade sa sada važećim zakonskim propisima.**

Revizijom je utvrđeno da je sa pozicije 414-9 – Ostale usluge izvršeno plaćanje na ime nabavki zaštitnih maski u iznosu od 2.000,00€, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, s obzirom da je navedeni izdatak trebalo evidentirati i platiti sa budžetske pozicije 413-9-Ostali rashodi za materijal.

Tekuće održavanje gradjevinskih objekata (pozicija 415-2)

Izdaci po osnovu tekućeg održavanja građevinskih objekata (pozicija 415-2) Zavoda izvršeni su u iznosu od 43.738,21€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu usluga redovnog održavanja poslovnih prostorija i stambenog prostora u vlasništvu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, molersko-farbarskih radova, fasaderskih radova, vodoinstalaterskih i eklektro radova u poslovnim prostorima Zavoda. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama, zapisnicima o izvedenim radovima i Ugovorom.

Tekuće održavanje opreme (pozicija 415-3)

Izdaci po osnovu tekućeg održavanja opreme (pozicija 415-3) Zavoda izvršeni su u iznosu od 24.126,03€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije izvršena plaćanja po osnovu usluga tekućeg održavanja kompjuterske opreme, sistema video nadzora, telekomunikacione opreme- servisiranje klima uređaja, usluge održavanja službenih vozila i druge usluge. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama i dijelom ugovorima.
Revizijom je utvrđeno da je sa ove pozicije podignuta gotovina za potrebe blagajne u iznosu od 99,50€, čije pravdanje je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Kamate rezidentima (pozicija 416-1)

Izdaci po osnovu kamata rezidentima (pozicija 416-1) Zavoda izvršeni su u iznosu od 44.572,79€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su navedeni izdaci izvršeni shodno Odluci Upravnog odbora iz 2006. godine, kojom su odobrena novčana sredstva na ime subvencionisanja kamata u visini od 4,5% za finansiranje projekta dodjele

stambenih kredita zaposlenim u Zavodu za zapošljavanje CG, a koji realizuje Crnogorska komercionalna banka, na osnovu koje je Zavod sa istom zaključio Ugovor o finansiranju projekta dodjele stambenih kredita zaposlenima, kojim je utvrđeno da će Zavod uplaćivati banci sredstva na ime subvencionisane kamate u skladu sa pojedinačnim ugovorima o kreditu sa krajnjim korisnicima.
Revizijom je utvrđeno da je banka Zavodu dostavljala tromjesečno fakture sa spiskom u kojem je navedeno: obračunata kamata, period obračunavanja, ime i prezime lica sa kojim je zaključen ugovor o stambenom kreditu i datum zaključenja ugovora sa tim licem.

Izdaci za zakup objekata (pozicija 417-1)

Izdaci za zakup objekata Zavoda izvršeni su u iznosu od 15.938,37€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da je sa navedene pozicije izvršeno plaćanje izdataka za zakup poslovnih prostora u ukupnom iznosu od 10.689,82€ (od kojih se iznos od 9.534,22€, odnosi na zakup poslovnih prostorija za potrebe područnih jedinica, a iznos od 1.155,00€ na zakup prostora za organizovanje konferencija i slično), zakup parkinga mjesta u iznosu od 4.403,55€ i zakup poštanskog faha u iznosu od 845,00€.
Isplata izdataka za zakup poslovnih prostora za porebe područnih jedinica u opštinama Kolašin, Mojkovac, Gusinje, Plužine i Šavnik, vršena je shodno ugovorima o zakupu poslovnih prostora. Na osnovu prezentiranih ugovora, utvrđeno je da isti nijesu ovjereni od strane nadležnog organa, kako je to propisano odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima, dok je za ugovore o zakupu poslovnih prostora u u opštinama Kolašin, Mojkovac, i Šavnik istekao period važenja, te ih je potrebno obnoviti ukoliko postoji potreba za korišćenjem istih.
Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze da je zaključio ugovore o zakupu poslovnih prostorija u opštinama Kolašin i Mojkovac, koji su ovjereni kod notara.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora ovjeri kod nadležnog organa shodno odrebama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da za korišćenje poslovnog prostora u opštini Šavnik obnovi ugovor o zakupu poslovnog prostora, zbog isteka postojećeg, ukoliko postoji potreba za korišćenjem istog.**

Isplata izdataka za zakup prostora za organizovanje konferencija i slično i zakup poštanskog faha (za 13 opština) adekvatno je dokumentovana.

Izdaci za ugovorene naknade (pozicija 419-1)

Izdaci za ugovorene naknade (pozicija 419-1) Zavoda izvršeni su u iznosu od 38.271,57€, kroz program Zavod za zapošljavanje.

Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije vršene isplate naknada licima angažovanim po osnovu ugovora o djelu. Neto naknade po osnovu navedenih ugovora isplaćene su za 16 lica u iznosu od 27.250,00€. Na navedene naknade plaćene su poreske obaveze (porez i doprinosi u iznosu od 10.683,19€ i prirez u iznosu od 338,38€).
Subjekt revizije je u 2020.godini, po osnovu ugovora o djelu angažovao 9 lica za obavljanje poslova sređivanja, slaganja i arhiviranje dokumentacije, unos podataka u elektronsku bazu, skeniranje dokumentacije i druge administrativne poslove po nalogu naručioca, od kojih 5 lica za period od po 12 mjeseci, a 4 lica u period od 3 do 9 mjeseci. Takođe je dva lica angažovao za period od 12 mjeseci za vršenje poslova održavanje higijene u BR Mojkovac i poslova obezbjeđivanja prostorija Zavoda.
Shodno podacima iz prezentiranih ugovora o djelu, utvrđeno je da su izdaci po osnovu neto naknada u 2020.godini iznosili 27.250,00€ i iste su isplaćivane u mjesečnim neto iznosima od 120,00€ do 350,00€, odnosno u neto iznosima od 150,00€ do 3.700,00€ na godišnjem nivou po izvršiocu. Ugovore o djelu sa izvršiocima zaključivao Direktor Zavoda.
Shodno navedenom, konstatuje se da je subjekt revizije zaključivao Ugovore o djelu sa izvršiocima za vršenje administrativnih poslova u okviru djelatnosti poslodavca i obavljaju se u kontinuitetu (period od po 12 mjeseci), što nije u skladu sa odredbama člana 669 Zakona o obligacionim odnosima, kojim je, između ostalog, utvrđeno da se ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje da obavi određeni posao (izrada ili opravka određene stvari ili izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog rada i sl.), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o djelu u skladu sa odredbama člana 669 Zakona o obligacionim odnosima.**

Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka - (pozicija 419-2)

Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka (pozicija 419-2) Zavoda izvršeni su u iznosu od 3.123,65€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa ove pozicije vršena plaćanja po osnovu prenosa sredstava na prolazni račun depozita Privrednog suda u iznosu od 464,00€ na ime vještačenja; po osnovu troškova sudskih postupaka na ime angažovanja u postupku sudskog poravnanja, po rješenju suda u iznosu od 726,00€; troškova postupka po žalbi na postupak javne nabavke u iznosu od 984,00€, shodno rješenju Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki i na izdatke u iznosu od 949,65€, na ime predujma javnim izvršiteljima u sporovima protiv izvršnog dužnika (utuženi korisnici kredita za samozapošljavanje i sl.). Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Izrada i održavanje softvera (pozicija 419-3)

Izdaci po osnovu izrade i održavanja softvera (pozicija 419-3) Zavoda izvršeni su u iznosu od 35.466,79€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije vršena plaćanja koja su se odnosila na održavanje softvera u iznosu od 23.590,82€, nabavku softvera za zaštitu od virusa-anti virus u iznosu od 3.957,35€, nadogradnju postojećeg

sajta u iznosu od 4.985,20€, obnovu business e maila u iznosu od 2.025,92€, kao i godišnje održavanje programa »Evidencija kredita« i drugih programa u iznosu od 907,50€.
Navedeni izdaci su dokumentovani Ugovorima i fakturama dobavljača.

Izdaci za komunalne naknade (pozicija 419-6)

Izdaci za komunalne naknade (pozicija 419-6) Zavoda izvršeni su u iznosu od 15.891,77€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa pozicije 419-6 – Izdaci za komunalne naknade, izvršena plaćanja koja se odnose na izdatke za održavanje čistoće, odvoza otpada i ostale usluga iz domena komunalnih preduzeća sa teritorije Crne Gore. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Izdaci za takse (pozicija 419-8)

Izdaci za takse (pozicija 419-8) Zavoda izvršeni su u iznosu od 69,64€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Revizijom je utvrđeno da su sa pozicije 419-68– Takse, izvršena plaćanja koja se odnose na administrativne takse, takse na ime korišćenja notarskih usluga i slično. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Ostali izdaci (pozicija 419-9)

Ostali izdaci (pozicija 419-9) Zavoda izvršeni su u iznosu od 194.225,10€, kroz program Zavod za zapošljavanje u iznosu od 24.279,16€ i program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju u iznosu od 169.945,93€.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije kroz program: Zavod za zapošljavanje vršena plaćanja izdataka po osnovu nabavke zaštitnih panela i vizira u iznosu od 18.997,00€, nabavke usluga izrade i montaže tabli u iznosu od 4.998,03€ i nabavku saksijskog cvijeća u iznosu od 32,45€, dok su kroz program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju vršena plaćanja po osnovu poravnanja pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova u iznosu od 75.737,10€, isplate po presudi u iznosu od 12.269,91€ i isplate komisijama i Savjetu Fonda za profesionalnu rehabilitaciju u ukupnom iznosu od 81.938,92€.
Plaćanje izdataka u iznosu od 75.737,10€, izvršeno je shodno rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, po osnovu naknade štete zbog neisplaćene zarade za vrijeme rada u Komisiji za praćenje projekata za čiju realizaciju se dodjeljuju grantovi. Navedenim rješenjima je utvrđen iznos naknade štete za 11 zaposlenih u iznosima od 2.827,50€ do 12.001,80€.
Plaćanje izdataka u iznosu od 12.269,91€ je dokumentovano presudom Osnovnog suda u Podgorici br. 7548/2017, od 29.10.2020. godine, a vezano za isplatu tužiocu naknade za rad u Komisiji za praćenje projekata za čiju realizaciju se dodjeljuju grantovi, sa pripadajućom kamatom i troškovima postupka.
Izdaci u iznosu od 81.938,92€, odnose se na neto naknade za predsjednika i članove Savjeta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u iznosu od 9.690,71€, Komisije za profesionalnu rehabilitaciju u iznosu od 27.280,00€, Komisije za ocjenu predloga projekata u iznosu od

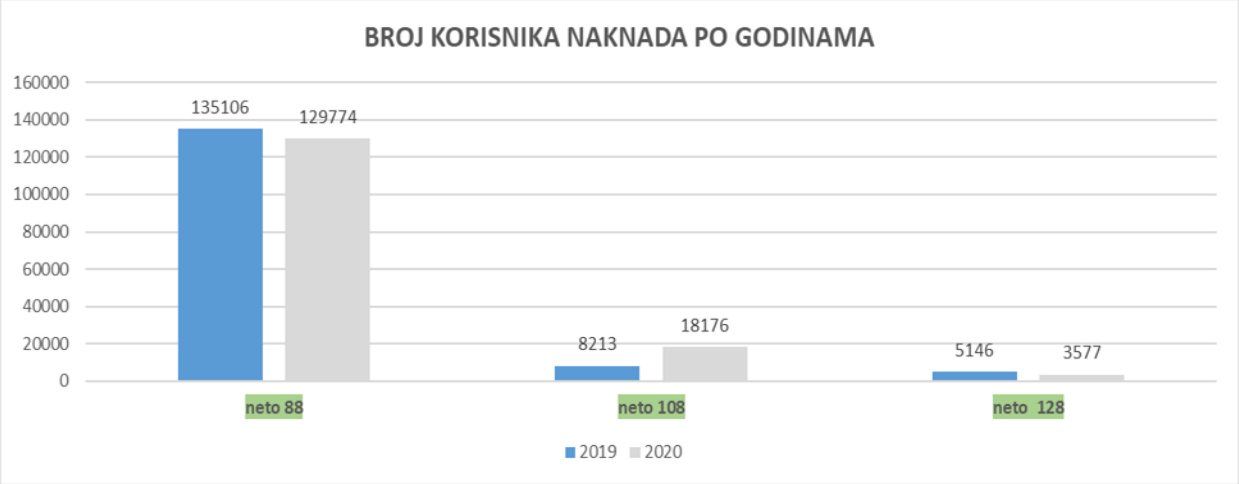
9.044,10€ i Komisije za praćenje projekata u iznosu od 26.880,00€, kao i isplatu poreskih obaveza u iznosu od 9.044,41€.
Revizijom je utvrđeno da su izdaci Zavoda po osnovu neto naknada članova Savjeta Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, u iznosu 9.690,71€, isplaćeni za period od 9 mjeseci, za 7 lica jer je tokom 2020. godine došlo do promjene 2 člana Savjeta. Na isplaćene naknade je vršen obračun i plaćanje poreza, doprinosa za PIO i prireza.
Vezano za plaćanje izdataka po osnovu naknada Komisiji za profesionalnu rehabilitaciju u iznosu od 27.280,00€, revizijom je utvrđeno da je naknada za rad članova prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju utvrđena rješenjem direktora Zavoda, br.02-12442, od 12.10.2017. godine, odnosno rješenjem broj 02-18046, od 04.08.2020. godine i to u mjesečnom iznosu od 240,00€ (bruto 258,24€) za predsjednika komisije, u iznosu od 160,00€ (bruto 172,16€) za člana komisije – doktora medicine druge specijalnosti i u iznosu od 50,00€ (53,80€ bruto) za člana komisije – službenika Zavoda, dok je licu koje obavlja stručno administrativne poslove, naknada utvrđena u iznosu od 30,00€. Naknada se isplaćuje na osnovu dostavljenih mjesečnih izvještaja. Revizijom je utvrđeno da je po osnovu rada u prvostepenim komisijama za profesionalnu rehabilitaciju tokom 2020. godine bilo angažovano 47 lica i da su istima isplaćene neto naknade u rasponu od 60,00€ do 2.640,00€, kao i da su nalozi za isplatu sačinjavani nakon mjesečnih izvještaja o radu komisije.
Plaćanje izdataka po osnovu naknada Komisije za ocjenu predloga projekata u iznosu od 9.044,10€, vršeno je shodno Odluci Direktora Zavoda i izmjeni i dopuni iste, kojom je imenovana Komisija za ocjenu predloga projekata po javnom pozivu za dodjelu sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom grant šemom za 2018/2020. godinu. Rješenjem broj 02-11313, od 03.06.2019. godine, Komisiji je određena naknada i to: Predsjedniku Komisije 50%, članovima 40% i sekretaru Komisije 20%, prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini i to nakon: utvrđivanja usaglašenosti predloga projekata sa uslovima javnog poziva; ocjenjivanja projekata po osnovu svih kriterijuma i nakon donošenja odluke Upravnog odbora o finansiranju projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom. Plaćanje izdataka po osnovu naknada Komisije za praćenje realizacije projekata u iznosu od 26.880,00€, vršeno je shodno Odlukama Direktora Zavoda, kojim su formirane komisije za praćenje projekata za središnji, primorski i sjeverni region. Rješenjem broj 02-14154, od 22.06.2020. godine, članovima Komisije za praćenje realizacije projekata za primorski, središnji i sjeverni region, za period 2019/2020. godina utvrđena je mjesečna naknada u neto iznosu od 120,00€ (128,28€), počev od 19.07.2019. godine. Mjesečne naknade se članovima komisija isplaćuje nakon dostavljanja mjesečnih izvještaja o neposrednom uvidu u realizaciju projekata. U postupku revizije je na bazi uzorka izvršena provjera i utvrđeno da su dostavljani mjesečni izvještaji.

Naknade nezaposlenim licima (pozicija 422-4)

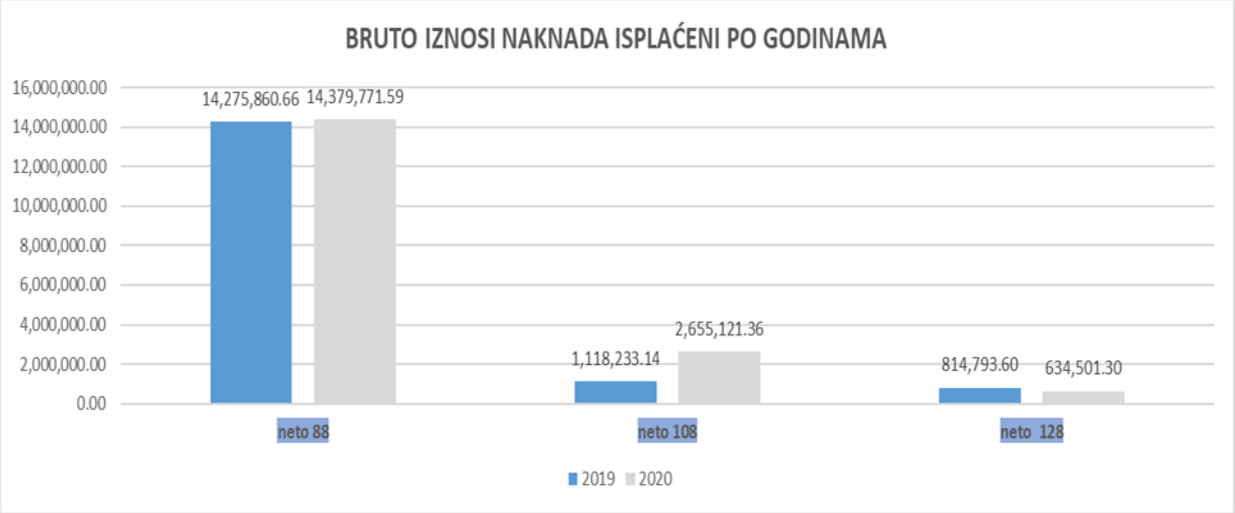
Izdaci po osnovu naknada nezaposlenim licima (pozicija 422-4) Zavoda izvršeni su u iznosu od 17.723.649,84€, kroz program Zavod za zapošljavanje. Revizijom je utvrđeno da Zavod (Odsjek za prava za vrijeme nezaposlenosti) obezbjeđuje posebnu elektronsku evidenciju o nezaposlenim licima koja koriste novčanu naknadu i da su svi biroi umreženi. U biroima rada se podnose zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom osnovu, vodi postupak i donose rješenja o priznavanju prava na novčanu naknade. Dokumentacija o predmetima se nalazi u biroima, a ovlašćeni službenici u elektronsku evidenciju unose potrebne podatke i isti predstavljaju osnov za isplatu novčane naknade. Službenici Odsjeka za prava za vrijeme nezaposlenosti mogu da izvrše uvid u rješenje, a na osnovu unijetih podataka od strane biroa rada formira se baza lica koji ostvaruju ovo parvo (spisak lica se u exel format prosleđuje banci na isplatu).
Zavod za zapošljavanje ima zaključen Ugovor o isplati novčanih naknade nezaposlenim licima preko tekućih računa, broj 02-8532, od 16.12.2009. godine sa Prvom bankom CG AD, na neodređeno vrijeme.
Shodno ugovoru, Zavod se obavezuje da banci radi otvaranja tekućih tačuna za korisnike naknade dostavi spisak sa ličnim podacima za svakog korisnika naknade, kao i izmjene za bilo koji od podataka, a banka se obavezuje da korisnicima podacima otvori tekuće račune.
Zavod se dalje obavezuje da mjesečno dostavlja banci ovjereni spisak korisnika naknada, sa pojedinačnim iznosom sredstava za isplatu za svakog korisnika i da banci za izvršene usluge na ime mjesečne naknade plati iznos od 166,00€.
Novčana naknada za korisnike po važećem zakonu iznosi 120% obračunske vrijednosti koeficijenta - 108,00€ neto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje 134,78€).
Revizijom je na osnovu podataka iz elektronske evidencije Zavoda utvrđeno da je u 2020. godini izvršena isplata naknade (108,00€) u ukupnom bruto iznosu od 2.655.121,36€, za 18.176 korisnika, odnosno neto naknade u ukupnom iznosu od 2.127.539,36€ za prosječno mjesečno 1.515 korisnika, doprinos za PIO u iznosu od 436.145,01€ i doprinos za zdravstveno osiguranje u iznosu od 91.436,99€.
Novčana naknada za korisnike koji su stekli ovo pravo po prethodnom zakonu u iznosu od 40% minimalne zarade iznosi 88,80€ neto, odnosno 110,82€ bruto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje).
Revizijom je na osnovu podataka iz elektronske evidencije Zavoda (ENL) utvrđeno da je u 2020. godini izvršena isplata neto naknade od 88,80€ u ukupnom bruto iznosu od 14.379.771,59€, za 129.774 korisnika (od čega su 109.493 –lica sa invaliditetom), odnosno za prosječno 10.814 korisnika mjesečno u ukupnom neto iznosu od 9.716.523,97€, doprinos za PIO u iznosu od 2.361.438,27€ i doprinos za zdravstveno osiguranje u iznosu od 495.547,81€.
Izuzetak od naprijed utvrđenog, shodno ranijim zakonima je iznos naknade u visini najniže penzije u CG (neto 128,82€, odnosno 145,77€ shodno Odluci o usklađivanju nominalnog iznosa najniže penzije broj 27 od 12.08.2020. godine), (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje

160,77€, odnosno 181,91€), koje pravo se priznavalo nezaposlenom licu, koje ima više od 35 godina staža osiguranja i nezaposlenom licu koje ima više od 25 godina staža osiguranja, a roditelj je lica koje, u skladu sa zakonom, ostvaruje pravo na ličnu invalidninu, do ponovnog zaposlenja, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak tog prava.
Revizijom je na osnovu podataka iz elektronske evidencije Zavoda utvrđeno da je u 2020. godini izvršena isplata naknade (128,82€/145,77€) u ukupnom bruto iznosu od 634.501,30€, za 3.577 korisnika (1.876 – invalidna lica – invalidi II i III kategorije), odnosno neto naknade za prosječno 298 korisnika mjesečno u ukupnom iznosu od 508.537,58€, doprinos za PIO u iznosu od 104.183,14€ i doprinos za zdravstveno osiguranje u iznosu od 21.780,61€.
U nastavku je dat grafički prikaz prezentiranih podataka, uključujući i 2019.godinu.

Grafički prikaz broja korisnika naknada isplaćenih po godinama

Grafički prikaz bruto iznosa naknada isplaćen po godinama

Revizijom je na osnovu podataka iz Evidencije novčanih naknada nezaposlenih lica utvrđeno da su ukupni izdaci za naknade nezaposlenih lica iznosili 17.669.331,28€, dok su sa ove pozicije izvršeni izdaci preko Glavne knjige trezora u ukupnom iznosu od 17.723.649,84€. Utvrđena razlika odnosi se uglavnom na izmirene obaveze u januaru 2020.godine po osnovu doprinosa iz prethodnog perioda, koje nijesu iskazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama, što je navedeno u dijelu Izvještaja – Finansisjki izvještaji.
U postupku revizije je izvršen uvid u ENL, tj. spiskove lica koji se dostavljaju banci radi isplate novčanih naknada za nezaposlene i utvrđeno je da u pojedinačnim slučajevima iznosi isplaćenih naknada značajno odstupaju od propisanog iznosa. Shodno obrazloženju subjekta revizije (Odsjeka za prava za vrijeme nezaposlenosti br. 06-4353, od 24.03.3021. godine), navedena odstupanja su najčešće posljedica ukidanja prava licima sa invaliditetom nakon navršene 67 godine života, iako nijesu ostvarili penzijski staž osiguranja od 15 godina; postupanje po odlukama drugostepenog organa kojima je drugostepeni organ poništio rješenje i naložio prvostepenom organu da im prizna pravo na novčanu naknadu i slično.

Transferi za jednokratne socijalne pomoći (pozicija 431-6)

Transferi za jednokratne socijalne pomoći Zavoda izvršeni su u iznosu od 858.900,00€, kroz program Zavod za zapošljavanje, od kojih je iznos od 853.900,00€, izvršen na osnovu Zaključka i Odluke Vlade Crne Gore.
Revizijom je utvrđeno da su sa navedene pozicije vršena plaćanja po osnovu jednokratne socijalne pomoći u ukupnom iznosu 5.000,00€ i plaćanje jednokratne novčane pomoći nezaposlenim licima, shodno Zaključku i Odluci Vlade CG
Revizijom je utvrđeno da je Zavod po osnovu pojedinačnih zahtjeva za pomoć izvršio plaćanja u ukupnom iznosu od 5.000,00€. Tokom 2020.godine, Zavod je izvršio isplate jednokratnih socijalnih pomoći za 27 fizičkih lica (4.550,00€) i dvije NVO organizacije (450,00€). Navedene isplate su dokumentovane zahtjevima pojedinca ili organizacije, odlukama i rješenjima Direktora ZZZCG, za dodjelu jednokratne pomoći.
Zavod je na ime jednokratne novčane pomoći u vrijednosti od 50,00€, nezaposlenim licima (za 17.078 lica) koja su se na dan 31.03.2020. godine, nalazila na evideniciji nezaposlenih lica, izvršio isplatu u ukupnom iznosu od 853.900,00€, shodno Odluci i Zaključku Vlade Crne Gore. Isplata je realizovana posredstvom Pošte Crne Gore, shodno Ugovoru o načinu isplate jednokratne pomoći, zaključenim sa Poštom Crne Gore.

Izdaci za ostale transfere pojedincima (pozicija 4318)

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu, Zavodu su na poziciji 4318 – Ostali transferi pojedincima, nakon rebalansa i preusmjeravanja, opredijeljena sredstva u iznosu od 16.102.862,00€. Navedeni izdaci su izvršeni u iznosu od 15.929.416,94€ i to:

- kroz program: Zavod za zapošljavanje, po osnovu plaćanja izdataka koji se odnose na programe aktivne politike zapošljavanja u ukupnom iznosu od 2.150.987,41€ i to za: javni rad u iznosu od 739.824,63€

(njega starih lica 108.099,09€, personalni asistent iznos od 295.301,48€ i ostali javni radovi u iznosu od 336.424,06€), osposobljavanje od poslodavca u iznosu od 295.078,66€, osposobljavanje za samostalni rad u iznosu od 455.551,45€, stop sivoj ekonomiji u iznosu od 591.769,89€, neka bude čisto u iznosu od 46.155,00€, obrazovanje za sticanje stručnih kvalifikacija –turistički vodič (program iz 2019.) u iznosu od 4.170,00€, novčanu pomoć licima koja su uključena u program obrazovanja u iznosu od 7.842,58€, radionice u iznosu od 9.960,72€ i tužbe zbog naknade štete u iznosu od 634,48€.

- kroz program: Fonda za profesionalnu rehabilitaciju, po osnovu plaćanja izdataka koji se se odnose na finansiranje grant šema, isplatu subvencija poslodavcima koji su zaposlili lice sa invaliditetom, troškovi asistenta u radu, prilagođavanje radnog mjesta, isplate izvođačima (ustanovama) profesionalne rehabilitacije, u ukupnom iznosu od 12.595.776,15€
- kroz program: Podrška programu za samozapošljavanje, po osnovu plaćanja izdataka koji se odnose na finansiranje granta za samozapošljavanje iz sredstava EU (po prvom pozivu iz 2019 i dio korisnika po pozivu iz 2020. godine) i propratnih rashoda nastalih realizacijom istog u iznosu od 1.164.598,70€
- kroz program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova, po osnovu plaćanja izdataka koji se odnose na uključivanja pripadnika RE populacije u programe aktivne politike zapošljavanja u ukupnom iznosu od 18.054,68€ i to za: javni rad u iznosu od 16.014,68€ (personalni asistent u iznosu od 2.911,76€ i ostali javni radovi u iznosu od 13.102,92€) i neka bude čisto u iznosu od 2.040,00€.

Vezano za **programe aktivne politike zapošljavanja**, Zavod se obratio Agenciji za zaštitu konkurencije za davanje mišljenja na programe "Javni rad", "Osposobljavanje za rad poslodavca", "Osposobljavanje za samostalan rad" i projekat "Stop sivoj ekonomiji", na šta je Agencija dala mišljenje da program "Direktno otvaranje radnih mjesta" i projekat "Stop sivoj ekonomiji", ne predstavlja državnu pomoć, dok ostala dva programa predstavljaju državnu pomoć male vrijednosti (de minimus pomoć) i ne podliježu postupku prijave u smislu Zakona o kontroli državne pomoći.

Nakon usvajanja programa "Javni rad", "Osposobljavanje za rad poslodavca" i "Osposobljavanje za samostalan rad", Zavod je raspisao javni konkurs za izbor izvođača programa, odnosno poslodavaca. Izvođač programa je poslodavac nezaposlenim licima iz evidencije Zavoda angažovanim na sprovođenju programskih aktivnosti i sa ovim licima zaključuje ugovore o radu na period koji ne može biti kraći od vremena trajanja programa.
Shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, direktor Zavoda je formirao Komisije za utvrđivanje predloga za izbor izvođača programa, koje sačinjavaju izvještaj i shodno propisanim kriterijumima predlažu spisak izvođača, odnosno rang listu. U postupku revizije je pregledana kompletna dokumentacija uzorkom odabranih izvođača

i utvrđeno je da su isti dostavljali potrebnu dokumentaciju shodno Konkursu za izbor izvođača programa. Izbor učesnika programa izvršio je Zavod u saradnji sa izvođačem programa, saglasno obrazovnim uslovima iskazanim u zahtjevu izvođača, a iz grupe nezaposlenih lica pripremljenih za učešće u programima osposobljavanja. Sa svakim od izabranih izvođača Zavod zaključuje ugovor o realizaciji programa kojim je između ostalog utvrđena i obaveza izvještavanja izvođača. Izvođač je u obavezi da dostavlja mjesečne izvještaje o napretku, kao i završni izvještaj o realizaciji programa. Po isteku prvog mjeseca realizacije programa, izvođač obavezno dostavlja Zavodu, uz prvi izvještaj o napretku, dokaze da je učesnike javnog rada prijavio na obavezno socijalno osiguranje, dokaz o uplaćenom osiguranju za slučaj povrede učesnika na radu, kao i dokaze o ostvarenom napretku u realizaciji programskih aktivnosti, odnosno dokaze o izvršenim obavezama utvrđenim ugovorom, dokaz o uplaćenom osiguranju za slučaj povrede učesnika na radu (uz prvi izvještaj o napretku), dokaze o isplaćenim zaradama učesnika za prvi i drugi mjesec rada i dokaze o uplaćenim pripadajućim porezima i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, kao i prirezima na porez, kao i druge dokaze o realizaciji programa osposobljavanja za rad poslodavca i osposobljavanja za samostalan rad.
U cilju lakšeg sprovođenja programskih aktivnosti izvođač programa sačinjava operativni plan aktivnosti za realizaciju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, u kojem, na mjesečnom nivou, treba da navede ključne poslove (radne zadatke i odgovornosti) i opiše konkretne aktivnosti koje učesnik radom treba da izvrši u cilju sticanja odgovarajućih znanja, praktičnih vještina i sposobnosti za samostalno obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta.
Revizijom je utvrđeno, da se plaćanje izdataka izvođačima vrši na osnovu naloga za isplatu Sektora za mjere aktivne politike zapošljavanja, a na osnovu izvještaja o realizaciji programa dostavljenih od strane biroa rada, dok se sva ostala prateća dokumentacija na osnovu koje je izrađen izvještaj o realizaciji programa nalazi kod biroa rada. Lice koje je zaduženo za praćenje navedenog programa iz Sektora za mjere aktivne politike zapošljavanja vrši evidencije u excel tabeli.

- **Subjekt revizije treba da pojača kontrolnu funkciju u dijelu dokumentacije koju izvođači dostavljaju biroima rada, budući da plaćanje po tom osnovu vrši nadležni sektor Zavoda samo na osnovu Izvjestaja, koje im dostavljaju područne jedinice-biroi rada bez prateće dokumentacije.**

Shodno Priručniku o načinu realizacije programa, eksterni monitoring realizacije programa vrši Zavod uvidom u programsku dokumentaciju i izlaskom na teren. Shodno raspoloživim podacima od strane subjekta revizije, određene područne jedinice su vršile obilazak izvođača ili sa istim imale kontinuiranu komunikaciju, dok određene područne jedinice nijesu vršile obilazak izvođača tokom 2020.godine zbog epidemiološke situacije u zemlji.

PROGRAMI AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

Program "Direktno otvaranje radnih mjesta (javni rad)"

Upravni odbor Zavoda je donio Odluku br 01-8184 od 01.04.2020 o izboru izvođača javnog rada "njega starih lica", "personalni asistent" i drugih programa, kojom je izabrano 127 izvođača programa javnog rada i za iste su opredijeljena sredstva u iznosu od 759.605,39€ za zapošljavanje 602 nezaposlena lica u trajanju 3-4 mjeseca.
Revizijom je utvrđeno da je na ime uključivanja pripadnika RE populacije u program "Direktno otvaranje radnih mjesta (javni rad)" kroz program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova, izvršeno plaćanje u iznosu od 16.014,68€ (za program "Personalni asistent" iznos od 2.911,76€ i za druge programe javnih radova iznos od 13.102,92€).
U postupku revizije je izvršena kontrola realizacije programa na uzorku od 13 izvođača iz sljedećih opština: Bar, Kotor, Podgorica, Danilovgrad, Cetinje, Nikšić, Šavnik, Gusinje, Rožaje, Pljevlja i Mojkovac. Revizijom je utvrđeno da većina revidiranih izvođača nije sačinjavala detaljne izvještaje o napretku na način kako je to Pravilnikom uređeno, već su navodili da se sve aktivnosti predviđene programom uspješno realizuju ili su davali kratak opis zaduženja učesnika i sl. i svaki mjesec su ponavljali isti ili vrlo sličan izvještaj, kod dva izvođača (1 iz Nikšića i 1 iz Rožaja) nije dostavljen treći izvještaj o napretku, već završni u formi trećeg izvještaja o napretku, iako je Priručnikom o načinu realizacije programa javnog rada utvrđeno da završni izvještaj o realizaciji programa predstavlja sumarnu ocjenu ostvarenih ciljeva i rezultata, dva izvođača (iz Cetinja i Podgorice) nijesu prezentirali polise osiguranja, kao ni izvodi kojim se potvrđuje da je osiguranje za slučaj povrede učesnika na radu i plaćeno. Jedan od revidiranih izvođača (iz Podgorice) je na ime isplate neto zarada učesnicima podizao gotovinu u vrijednosti neto zarada, ali nije dostavio dokaze da su učesnici primili zarade. Takođe, utvrđeno je da svi uzorkom revidirani izvođači, izuzev jednog (iz Rožaja) nijesu dostavljali dokaze o ostvarenom napretku u realizaciji programskih aktivnosti shodno Priručniku.

- **Subjekt revizije treba da utvrdi formu mjesečnog i završnog izvjestaja u cilju pravilnog i jednoobraznog izvještavanja o realizaciji programa, kao i da sve ugovorene isplate izvođačima angažovanim za realizaciju programa vrši na osnovu adekvatne i potpune dokumentacije.**

Program "Osposobljavanje za rad kod poslodavca"

Upravni odbor Zavoda je donio Odluku br 01-14891 od 02.07.2020. godine o izboru izvođača, kojom je izabrano 64 izvođača za zapošljavanje 250 nezaposlenih lica u trajanju od 3 mjeseca i za iznos sredstava od 272.977,50€. Učešće Zavoda u finansiranju navedenog programa zavisi od broja učesnika programa i na mjesečnom nivou iznosi 363,97€ po učesniku programa, odnosno za tri mjeseca 1.091,91€ po učesniku.

U postupku revizije je izvršena kontrola realizacije programa na uzorku od 15 izvođača iz opština: Podgorica, Berane, Rožaje, Pljevlja, Nikšić, Bijelo Polje i Ulcinj. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti: za pet izvođača (2 izvođača iz Podgorice, 2 iz Ulcinja i 1 iz Rožaja), nijesu prezentirane polise osiguranja, kao ni bančin izvod, koji je dokaz o uplaćenom osiguranju za slučaj povrede učesnika na radu, dok je za jednog izvođača (iz Berana) prezentirana polisa osiguranja, ali ne i bančin izvod; dva izvođača (iz Ulcinja) nijesu sačinjavala i dostavljala birou izvještaje o napretku, već dokumentaciju o realizaciji programa, jedan izvođač (iz Berana) nije dostavio završni izvještaj, jedan izvođač (iz Pljevalja) nije dostavio treći izvještaj, a završni je dostavio u formi trećeg, dok su tri izvođača dostavili identične treći i završni izvještaj; dostavljeni Izvještaji o napretku su uglavnom identični za svaki mjesec; kod nekih izvođača prilozi su nepotpuno dostavljani biroima (nije popunjen izvještaj o realizovanim aktivnostima osposobljavanja kod jednog izvođača, a kod pojedinih nije zaokružena ocjena mentora, a nekad i prisustvo); shodno evidencijama prisustva učesnika kod tri izvođača (2 iz Podgorice i 1 iz Ulcinja), utvrđeno je da učesnici nijesu bili prisutni svaki dan, iako je u prilozima bilo navedeno da su prisustvovali bez izostanaka; uz izvještaje, kao dokazi o isplaćenim zaradama učesnika i poreske obaveze i prirez, nijesu prezentirani bančini izvodi za tri izvođača (po 1 iz Podgorice, Berana i Rožaja) kao i jedan izvod od izvođača iz Nikšića, već su prezentirani IOPPD obrasci, platne liste, obračunske liste i potvrda izvođača da je sve plaćeno, za jednog izvođača od navedenih (iz Berana) prezentirano je Uvjerenje Uprave prihoda o odlaganju poreskih obaveza. Kako IOPPD obrasci i obračunske liste nijesu adekvatan dokaz da su uplate izvršene, konstatuje se da nijesu adekvatno dokumentovane isplate u iznosu od 20.702,22€.
Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokumentaciju za pravdanje dijela navedenih izdataka u iznosu od 1.847,69€.
Takođe, revizijom je utvrđeno da je jedan izvođač iz Nikšića dostavio završni izvještaj nakon 74 dana od završetka programa, što nije u skladu sa Priručnikom, da za 9 izvođača nijesu prezentirani Operativni planovi, a shodno pojašnjenju službenice Zavoda, izvođači nijesu bili u obavezi da dostavljaju Zavodu Operativni plan, jer je to interni dokument Izvođača, što je i potvrđeno uvidom u Priručnik o načinu realizacije programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, ali kako bi zaposleni iz biroa koji vrše monitoring nad sprovođenjem programa mogli da utvrde da li se osposobljavanje učesnika sprovodi po operativnom planu, neophodno je da isti posjeduju.

- **Preporučuje se subjektu revizije da postojećim Priručnikom utvrdi obavezu izvođača da operativni plan dostavlja nadležnim biroima rada, kako bi isti vršili kontrolu da li se aktivnosti na realizaciji projekta sprovode u skladu sa operativnim planom.**

Program "Osposobljavanje za samostalan rad"

Upravni odbor Zavoda je donio Odluku br 01-1489 od 02.07.2020 o izboru izvođača, kojom je izabrano 80 izvođača za zapošljavanje 250 nezaposlenih lica u trajanju od 6 mjeseci, a za realizaciju programa dodjeljena su sredstava u iznosu od 545.955,00€, od kojih je do kraja 2020. godine realizovano 405,647,99€.
Revizijom je utvrđeno, da je za realizaciju programa "Osposobljavanje za samostalni rad" u 2020. godini isplaćeno 455.551,45€. Od navedenog iznosa isplaćene su obaveze po istom programu iz 2019. godine u iznosu od 49.903,46€ (treća tranša) shodno zaključenim ugovorima sa izvođačima iz 2019. i izvještajima o realizaciji programa dostavljenim Zavodu iz područnih jedinica početkom 2020. godine, dok se na 2020. godinu odnosi iznos od 405,647,99€.
Učešće Zavoda u finansiranju navedenog programa, zavisi od broja učesnika programa i na mjesečnom nivou iznosi 363,97€ po učesniku programa, odnosno za šest mjseseci 2.183,82€ po učesniku.
U postupku revizije je izvršena kontrola realizacije programa na uzorku od 15 izvođača (isplaćenih u 2020.godini) iz opština: Podgorica, Berane, Pljevlja, Nikšić, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac i Bar. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti: jedan izvođač (iz Bijelog Polja) je počeo sa programom nakon 53 dana od potpisivanja ugovora, a priručnikom je predviđeno da izvođač započne sa implementacijom programa u roku od 15 dana od potpisivanja ugovora; kod dva izvođača (iz Bara i Podgorice) nije prezentirana polisa osiguranja i izvod kao potvrda da je osiguranje plaćeno; kod dva izvođača (iz Pljevalja i Podgorice) prezentovana je polisa osiguranja, ali ne i bančin izvod da je osiguranje plaćeno; kod tri izvođača (iz Kolašina, Berana i Pljevalja), period osiguranja učesnika se ne poklapa sa periodom realizacije programa; određeni izvođači su dostavljali nepotpune evidencije prisustva učesnika. Takođe, utvrđeno je da operativni plan nije prezentiran kod tri izvođača (2 iz Podgorice i 1 iz Pljevalja), a kod pojedinih izvođača izvještaji o napretku su više u formi dopisa.

- **Preporučuje se subjektu revizije da postojećim Priručnikom utvrdi adekvatan rok u kojem izvođači treba da započnu sa realizacijom programa nakon potpisivanja ugovora.**

Program "Stop sivoj ekonomiji"

Shodno zaključcima Vlade br. 07-2394 od 30.04.2020. godine nastavljena je realizacija programa" Stop sivoj ekonomiji". Upravni odbor donio je Odluku br. 01-11098 od 13.05.2020 o odobravanju sredstava za realizaciju navedenog programa, kojom su odobrena sredstva u iznosu od 750.000,00€, obuhvaćeno 210 lica sa VSS, za zapošljavanje u trajanju od 7 mjeseci. Nosilac Programa je Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a Zavod je sa programskim partnerima (Poreska Uprava, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava policije, Uprava carina i Ministarstvo saobraćaja i pomorstva) zaključio sporazum o realizaciji Programa. Programom je predviđeno da se kod navedenih programskih partera izvrši zapošljavanje lica radi tehničke podrške i pomoći. Zavod je objavio javni poziv nezaposlenim licima za učešće

u Programu br 05-11105 od 13.05.2020.g., kao i poziv agencijama za privremeno ustupanje zaposlenih, br 05-11106 od 13.05.2020. g jer je programom predviđeno da će se zapošljavanje izabranih učesnika na programskim poslovima sprovesti posredstvom agencije za privremeno ustupanje nezaposlenih.
Nakon prijave nezaposlenih lica na poziv, Zavod je svim projektnim partnerima dostavio spisak lica koja su aplicirala na poziv, sa izjašnjenjem u koji organ želi da obavlja tehničku podršku i pomoć u skladu sa programom. Projektni partneri su vršili intervju sa kandidatima, a izbor učesnika programa, shodno Pozivu, vršen je na osnovu poznavanja pozitivnih propisa kojima se uređuje oblast rada ovih organa i uprava, ličnih osobina i stavova o značaju formalnog poslovanja za socio ekonomski razvoj zemlje. Nakon sprovedenog izbora kandidata projektni partneri su dostavili Zavodu Odluke o izboru kandidata.
Komisija za izbor agencije sačinila je izvještaj kojim je izabrala ponudu - "DEKRA privremeno zapošljavanje" sa kojom je ZZZ zaključio Sporazum o ustupanju zaposlenih.
Vezano za potrebu angažovanja agencije za ustupanje zaposlenih za program "Stop sivoj ekonomiji", ovlašćeno lice Zavoda, dalo je pisano obrazloženje, u kojem se, između ostalog, navodi:"Primjenom instituta privremenog zapošljavanja posredstvom agencije registrovane za obavljanje ovih poslova, otvorila se široka mogućnost uključivanja nezaposlenih lica u aktivne programe tržišta rada".
Revizijom je utvrđeno da programski partneri za Program "Stop sivoj ekonomiji" nijesu dostavljali Zavodu narativne mjesečne izvještaje o stanju i napretku programa, već završni izvještaj o realizaciji programa i mjesečne izvještaje koji su sadržali samo podatke potrebne za obračun i isplatu zarada učesnicima programa.
Takođe je utvrđeno da programski partneri dostavljaju Zavodu mjesečno podatke koji su potrebni za obračun i isplatu zarada za učesnike programa. Zavod navedene podatke od programskih partnera dostavlja „Dekri" koja vrši obračun i isplatu zarada učesnicima programa i Zavodu dostavlja uz fakturu obračune i platne liste za svakog učesnika. Faktura sadrži mjesečni obračunati iznos bruto zarade, doprinose na teret poslodavca i prirez na porez za sve učesnike programa, poseban doprinos za zapošljavanje lica sa invaliditetom i agencijsku proviziju koja iznosi 6,20€ po zaposlenom.

Projekat "Neka bude čisto"

Zaključcima Vlade CG, br 07-3202 od 18.06.2020. godine, usvojena je Informacija o pripremi projekta "Neka bude čisto". Saglasno zaključcima Vlada je zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Zavod za zapošlajavanje i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom da opredijele sredstva za realizaciju projekta i preporučila opštinama da realizuju aktivnosti za nesmetano odvijanje programa. Zavod je kao jedan od projektnih partnera zadužen da opredijeli sredstva za realizaciju programa u iznosu od 51.000,00€, pa je Upravni odbor Zavoda donio Odluku br 01-14889 od 02.07.2020. o sufinansiranju projekta u iznosu od 51.000,00€. Zavod je

zaključio Sporazum o realizaciji projekta sa projektnim partnerima, sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom, Glavnim gradom, Prijestonicom, opštinama i komunalnim preduzećima u CG. Navedenim sporazumom utvrđen je način sprovođenja projekta, a obaveze Zavoda su da pripremi nezaposlena lica iz evidencije saglasno zahtjevima projekta u kojem će se 100 nezaposlenih lica zaposliti na realizaciji aktivnosti po područnim jedinicama. Sporazumom su definisane i obaveze izvođača tj. projektnih partnera koji zapošljavaju lica, kao i nadzor nad realizacijom projekta. U navedenom projektu je učestovalo 20 komunalnih službi i u dvije opštine preduzeće „Čistoća" (u Podgorici i Pljevljima), a bilo je uključeno 95 učesnika.
Revizijom je utvrđeno da je od 51.000,00€, koliko je predviđeno za finansiranje navedenog projekta, od strane Zavoda, izvršena isplata u iznosu od 48.195,00€ zbog manjeg broja učesnika na Projektu od predviđenog (u Budvi projekat nije realizovan). Dio navedenih izdataka u iznosu od 2.040,00€ plaćen je kroz program: Uključivanje Roma i Egipćana u programe javnih radova, po osnovu učešća nezaposlenih lica RE populacije.

Revizijom se nijesmo mogli uvjeriti da postoje adekvatni mehanizmi praćenja realizacije projekta.

Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori

Zavod je tokom 2020. godine nastavio realizaciju Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori. Izbor korisnika programa vrši se na osnovu Konkursa. Regionalne komisije, sakupljaju zahtjeve i ocjenjuju opravdanost istih i dostavljaju Centralnoj službi Zavoda. Regionalne komisije imaju zadatak da utvrde tačnost prezentiranih informacija od strane podnosilaca zahtjeva za kredit i daju svoju ocjenu o opravdanosti ulaganja u realizaciju navedene biznis ideje. Regionalne komisije predlažu odobravanje kredita za podnosioce zahtjeva za kredit.
Subjekt revizije je sačinio Pravilnik o radu regionalnih komisija. Komisija Zavoda u Centralnoj službi predstavlja sponu između regionalnih komisija i Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje, koji donosi odluku o dodjeli kredita. Centralna komisija objedinjuje materijal dobijen od regionalnih komisija, obrađuje, unificira i dostavlja Upravnom odboru Zavoda. Pozitivno ocijenjene zahtjeve za kredit od regionalnih komisija razmatra Upravni odbor i donosi odluku o dodjeli kreditnih sredstava.
U postupku revizije je utvrđeno da dva pravna lica koja su konkurisala za kredit i kojima je isti dodijeljen shodno odlukama Upravnog odbora, nijesu dostavila uvjerenja o izvršenim poreskim obavezama, a jedno pravno lice nije dostavilo ni Rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih i ostalih uslova za obavljanje djelatnosti.

- **Regionalne komisije koju imenuje subjekt revizije treba da razmatraju zahtjeve za dodjelu kredita samo onim pravnim licima koja ispunjavaju sve uslove za dodjelu kreditnih sredstava shodno Konkursu.**

Realizacija odobrenih kredita vrši se posredstvom poslovnih banaka sa kojim Zavod ima zaključen komisioni ugovor. Kontrolu trošenja kreditnih sredstava vrše regionalne komisije i dostavljaju Zavodu izvještaje o kontroli korisnika kredita.
Revizijom je utvrđeno da internim aktom nijesu propisani kriterijumi za izbor članova Komisije kao i da se u Rješenjima o imenovanju regionalnih Komisija ne navodi radno mjesto istih. Takođe je utvrđeno da Pravilnik o radu regionalnih komisija ne sadrži pojašnjenje kriterijuma o ocjeni podnijetih zahtjeva za kredit. U praksi se primjenjujuju određena pravila za svaki kriterijum, što je prezentirano u postupku revizije od strane subjekta revizije, ali navedena pojašnjenja kriterijuma nijesu zvaničan interni akt Zavoda (nijesu potpisana, ovjerena i zavedena). Prilog Pravilnika o radu regionalnih komisija je Izvještaj o opravdanosti zahtjeva za dodjelu kredita (obrazac A). Osim navedenog, regionalna komisija sačinjava i bodovnu listu i predlog rang liste na obrascima koji se primjenjuju u praksi, ali nijesu Pravilnikom o radu utvrđeni.
Rad Centralne komisije za dodjelu kredita iz Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori nije regulisan internim aktom, ali se primjenjuje određena procedura koja nije potpisana, ovjerena i zavedena. Komisija je u periodu od 2009. do 2020. mijenjana svega tri puta (2009.,2014. i 2018.g.), a članovi komisije iz 2014. godine većinom su imenovani i u 2018. godini.
Takođe je utvrđeno da subjekt revizije nije donio interni akt kojim je propisana cjelokupna procedura dodjele kredita i vršenja kontrole i nadzora investicija i namjenskog utroška sredstava, iako se u praksi primjenjuju određene procedure.

- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi kriterijume za izbor članova Komisije (regionalnih i centralne), kao i proceduru dodjele kredita i vršenja kontrole i nadzora investicija i namjenskog utroška sredstava. Takođe, subjekt revizije treba da propiše sve potrebne obrasce koje sačinjava regionalna komisija i dostavlja centralnoj komisiji.**

U 2020. godini izvršena je isplata kredita za 7 fizičkih lica i 3 pravna lica preko Prve banke u iznosu od 65.000,00€. Zavod za zapošljavanje, posredstvom regionalnih komisija vrši kontrolu namjenske upotrebe odobrenih kredita. Ukoliko korisnik kredita nenamjenski upotrijebi sredstva, pokreće se sudski postupak i u obavezi je da izvrši povraćaj cjelokupno odobrenih sredstava, uvećanih za redovnu i zateznu kamatnu stopu.
U postupku revizije izvršena je analiza prezentirane dokumentacije u vezi obilazaka regionalnih komisija radi utvrđivanja namjenskog trošenja sredstava za 6 fizičkih i pravnih lica i utvrđeno je da dokumentacija o utrošku sredstava kredita nije potpuna jer je su za tri lica koja su kontrolisana od strane regionalne komisije (vršen je obilazak za jedno fizičko i 2 pravna lica), prezentovana dokumentacija koja se odnosi na kupovinu mašine i druge opreme predviđene biznis planom, dok za tri lica nije prezentovana

dokumentacija, iako se u njihovim biznis planovima navodi da će se sredstva iskoristiti za nabavku opreme, živine i adaptaciju objekta.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod u 2020.godini vršio plaćanja po osnovu realizacije **programa obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije, koji je započet u 2019.godini.** Shodno Ugovoru o realizaciji navedenog programa, koji je zaključen između Zavoda CG i JU Srednje stručne škole „Ivan Uskoković" iz Podgorice, navedenom izvođaču za realizaciju programa pripada pravo na naknadu troškova u iznosu od 8.340,00€ (mjesečno u iznosu od 1.390,00€). Ovaj program je trajao 6 mjeseci (počev od 09.09.2019. godine). Uvidom u raspoloživu dokumentaciju vezanu za realizaciju navedenog programa, utvrđeno je da izvođač vodio propisane evidencije i ispunio obaveze iz Ugovora, kao i da je rezultate dostavio Zavodu na propisanom obrascu, a dostavio je Završni izvještaj o realizaciji programa za sticanje stručne kvalifikacije.

Zavod je po osnovu **novčane pomoći i naknada troškova prevoza licima** koja su bila uključena u program stručnog obrazovanja u 2020. godini izvršio isplate u iznosu od 7.842,58€ i to za stručna osposobljavanja nezaposlenih lica koja su organizovana u Podgorici, Pljevljima i Bijelom Polju. Navedene isplate izvršene su na osnovu Rješenja Zavoda o priznavanju prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza ukoliko se osposobljavanje vrši van mjesta prebivališta tj.boravka., a shodno članu 58 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kojim je utvrđeno da nezaposleno lice koje je Zavod uputio na stručno obrazovanje ima pravo na novčanu pomoć u visini do 15% od prosječne mjesečne bruto zarade zaposlenih u CG, ostvarene u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod na ime **stručnih obuka** izvršio plaćanja u iznosu od 9. 960,72€ za dvije radionice, od kojih se jedna održana u okviru Programa grantova za samozapošljavanje - o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, a druga iz oblasti poslovnih vještina postojećim i potencijalnim pravnim licima i preduzetnicima –korisnicima kredita Zavoda u Podgorici, Baru, Bijelom Polju, Pljevljima, Beranama, Herceg Novom i Nikšiću. Izdaci nastali po osnovu održanih radionica, dokumentovani su fakturama, a za prvu radionicu, osim fakture prezentiran je i plan izvođenja radionica i Izvještaj sa radionice kreiran od izvođača.

Revizijom je utvrđeno da se plaćanje izdataka u iznosu od 634,48€ odnosi na vansudsko poravnanje za četiri lica, po osnovu tužbi koje su se odnosile na manje isplaćene novčane naknade shodno Pravilniku o načinu ostvarivanja novčane pomoći za nezaposleno lice. Navedeni izdaci su dokumentovani tužbama nezaposlenih lica, obavještenjima njihovih punomoćnika o iznosima isplate, pri čemu nijesu prezentovani ugovori o vansudskom poravnanju.

PROGRAM - FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU

Revizijom je utvrđeno je subjekt revizije sa pozicije 4318, kroz program: Fond za profesionalnu rehabilitaciju, isplatio izdatke u ukupnom iznosu od 12.595.776,15€. Uvidom u Glavnu knjigu subjekta revizije i prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da se navedene isplate odnose na: izdatke po osnovu subvencije zarada lica sa invaliditetom u iznosu od 9.188.088,26€, izdatke po osnovu učešća u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom u iznosu od 199.202,10€, isplate bespovratnih sredstava za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom u iznosu od 109.320,10€, izdatke za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom-grant šeme u iznosu od 2.641.845,41€, izdatke po osnovu uključivanja lica sa invaliditetom u mjere profesionalne rehabilitacije u iznosu od 416.046,31€ i novčane pomoći isplaćene polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije u iznosu od 41.273,97€.

Isplate poslodavcima po osnovu zapošljavanja lica sa invaliditetom

Shodno članu 36 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije koje se odnose na:

- bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom;
- subvencije zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli.

Ostvarivanje prava na subvencije regulisano je Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije.
Pravo na subvencije koje se odnose na **bespovratna sredstva** ostvaruju se kod Fonda za profesionalnu rehabilitaciju podnošenjem zahtjeva za ostvarivanje prava, uz koji se istovremeno podnosi i zahtjev izvođaču profesionalne rehabilitacije radi sprovođenja mjera predviđenih Pravilnikom o standardima za sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, kako bi se dobilo mišljenje Izvođača. Nakon sprovednih mjera profesionalne rehabilitacije i dostavljenog mišljenja Izvođača profesionalne rehabilitacije, Savjet Fonda razmatra dostavljenu dokumentaciju, a direktor Zavoda, na osnovu predloga Savjeta, donosi rješenje o priznavanju prava poslodavcu na dodjelu subvencija.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije po osnovu subvencija koje se odnose na bespovratna sredstva po osnovu prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom isplatio sredstva u iznosu od 109.320,10€, za 31 poslodavca, odnosno za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za 38 lica sa invaliditetom, za koja je, shodno mišljenju izvođača profesionalne rehabilitacije, vršena nabavka potrebne opreme i tehničkih pomagala.

U postupku revizije je utvrđeno da važećim Pravilnikom nije utvrđena procedura ostvarivanja prava od trenutka podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava do trenutka priznavanja prava, pitanje visine iznosa bespovratnih sredstava koji se može odobriti poslodavcu, niti šta se, odnosno koja oprema može istim kupiti za potrebe prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada, već o navedenim pitanjima, na osnovu mišljenja Izvođača, odlučuje Savjet Fonda. Nakon izvršene isplate, shodno zaključenom ugovoru o dodjeli sredstava, poslodavci su dužni, da dostave dokaz (račun –fakturu) o kupovini potrebne opreme i pomagala, ali ugovorom nije utvrđen rok za isto tako da je vremenski period dostavljanja dokaza o kupovini opreme za koju su sredstva i isplaćena i po nekoliko mjeseci. Revizijom je utvrđeno da na kraju 2020.godine, poslodavci nijesu dostavili dokaze-fakture o kupovini potrebne opreme i pomagala za iznos od 11.525,80€ od kojih su pojedini poslodavci isplaćeni, a nijesu dostavili dokaz o kupovini opreme, ni nakon 6 mjeseci od isplate.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene postojećeg Pravilnika u dijelu preciziranja procedure ostvarivanja prava na bespovratna sredstva po osnovu prilagođavanja radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom, maksimalnog iznosa sredstava koji se po ovom osnovu može isplatiti i specifikacije troškova koji se mogu smatrati prihvatljim troškovima prilagođavanja radnog mjesta, vodeći računa o kategorijama lica sa invaliditetom i potrebama istih.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da Ugovorom o dodjeli sredstava utvrdi rok u kojem je poslodavac dužan da dostavi dokumentaciju za pravdanje troškova nastalih prilagođavanjem radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom.**

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije po osnovu izdataka koji se odnose na **učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta** (pomagača u radu) lica sa invaliditetom isplatio poslodavcima sredstva u iznosu od 199.202,10€, za 60 poslodavaca.
Subjekt revizije je, nakon sprovedene procedure utvrđene Pravilnikom i donošenja rješenja o priznavanju prava, sa korisnicima ove vrste subvencija, zaključivao ugovore o dodjeli sredstava na ime ličnih troškova asistenta, što je u skladu sa članom 10 Pravilnika.
Članom 2 pomenutog Ugovora predviđeno je da se sredstva dodjeljuju na osnovu ugovora o djelu, koji korisnik sredstava-poslodavac zaključuje sa asistentom u radu i dostavlja Fondu. Shodno Ugovoru o dodjeli sredstava, poslodavac je u obavezi da Zavodu dostavi izvještaj o vremenu angažovanja asistenta u radu pri pružanju pomoći invalidnom licu i obračun isplaćene naknade po osnovu ugovora o djelu zaključenog sa asistentom, i to do kraja tekućeg za prethodni mjesec.
U toku postupka revizije izvršen je uvid u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje izdataka u iznosu od 128.956,39€ što čini oko 65% ukupnih izdataka Zavoda po osnovu učešća u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom.

Uvidom u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje izdataka (128.956,39€ što čini oko 65% ukupnih izdataka) utvrđeno je da za iznos od 15.425,04€ nije prezentiran izvješaj o angažovanosti asistenta u radu kao dokaz o vremenu provedenom na radu asistenta (pomagača u radu) što nije u skladu sa članom 8 Pravilnika o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije i ugovorom o dodjeli sredstava na ime ličnih troškova asistenta zaključenog između Zavoda i poslodavca kao korisnika sredstava.
Takođe je utvrđeno da poslodavci kasne sa podnošenjem zahtjeva za isplatu sredstava i po nekoliko mjeseci, a u određenom broju slučajeva, subvencije se isplaćuju odjednom za više mjeseci, što nije u skladu sa članom 8 Pravilnika i obavezama utvrđenim ugovorom.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije na ime **subvencija zarada lica sa invaliditetom**, u 2020. godini poslodavcima isplatio iznos od 9.188.088,26€. Shodno evidencijama subjekta revizije na dan 31.12.2020. godine, 1.141 poslodavac ostvarivao je pravo na subvenciju zarade za 2.040 lica sa invaliditetom. Isplate su vršene poslodavcima u ukupnim godišnjim iznosima od 135,56€ (za 2 zaposlena lica isplata za par dana jednog mjeseca) do 85.718,69€ (za 22 lica, od čega je 11 lica zaposleno na neodređeno vrijeme).
U postupku revizije izvršen je uvid u slučajnim uzorkom odabrani broj predmeta po osnovu kojih su poslodavci ostvarili pravo na subvencije i utvrđeno je da poslodavci prilikom podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na subvenciju podnose dokumentaciju propisanu važećim Pravilnikom.
Revizijom je utvrđeno da su poslodavci radi ostvarivanja isplate subvencije Zavodu podnosili zahtjeve za isplatu subvencija za mjesec za koji podnose ostale dokaze - dokaze o isplati zarade licu sa invaliditetom i uplati doprinosa sa socijalno osiguranje (izvodi banke, IOPPD obrasci, obračuni zarada, virmani).
U postupku revizije je izvršen uvid u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje isplata subvencija zarada lica sa invaliditetom u iznosu od 1.892.385,57€, što čini oko 20% od ukupno isplaćenih izdataka Zavoda po ovom osnovu.
Revizijom je, uvidom u uzorkom odabrani dio dokumentacije za pravdanje, utvrđeno da za iznos isplata od 211.395,75€ nije prezentiran dovoljan ili adekvatan dokaz na osnovu kojeg bi se izvršila isplata subvencije (nedostajao dokaz o isplati neto zarade ili dokaz o uplati doprinosa za socijalno osiguranje ili su isti pravdani neadekvatnom dokumentacijom (obračunima zarada, potvrdama poslodavca da je isplaćena zarada, samo IOPPD obrascima i sl.)) pa se konstatuje da su izdaci u navedenom iznosu nedovoljno ili neadekvatno dokumentovani, dok za izdatke u iznosu od 18.117,45€ nije prezentirana dokumentacija za pravdanje istih (samo nalog isplate), te se konstatuje da su isti nedokumentovani.
Takođe u postupku revizije utvrđeno je da je subjekt revizije za iznos od 8.944,88€ izvršio duplo plaćanje subvencija poslodavcima. Navedeno je potvrđeno i od strane odgovornog lica subjekta revizije pri čemu je u obrazloženju istog, između ostalog, navedeno: “Kod pojedinih komitenata, korisnika subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom, došlo je do "dupliranja" pojedinih plaćanja što je i evidentirano u 2021. godini na

potraživanjima. Pomenuti komitenti su obaviješteni telefonskim putem, a u pojedinim slučajevima i mejlom, o pomenutoj preplati, kao i tome da će naredna uplata biti korigovana u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem."
U postupku revizije utvrđeno je da su uz zahtjeve za plaćanje priloženi nalozi da se isplate novčana sredstva, potpisani od strane ovlašćenih lica Sektora za profesionalnu rehabilitaciju-Fond, a da se sva ostala prateća dokumentacija za pravdanje naloga nalazi u Sektoru za profesionalnu rehabilitaciju.

- **Subjekt revizije treba da isplate po osnovu subvencija vrši na osnovu potpune i adekvatne dokumentacije u skladu sa odredbama Uputstva o radu državnog trezora (tačka 25) i važećim pravilnicima i drugim internim aktima.**

- **Subjekt revizije treba da pojača kontrolnu funkciju, odnosno da obezbijedi bolju koordinaciju i redovno usaglašavanje evidencija između Sektora za isplate, Službe računovodstva i ostalih sektora kod kojih je arhivirana dokumentacija o nastanku izdataka kako ne bi dolazilo do eventualnih propusta.**

U postupku revizije je utvrđeno da su pojedini poslodavci ostvarivali subvencije u iznosima na mjesečnom nivou za jedno lice i do 2.500,00€, a uvidom u dokumentaciju za pojedine visoke isplate subvencija po licu utvrđeno je da su pojedina lica ostvarivala visok iznos bruto zarade kod poslodavca, a pokrivala radno mjesto sa SSS. Nakon ukazane nelogičnosti u vezi sa istim, odgovorno lice Fonda je prezentiralo obavještenje, br.02-11998 od 27.05.2020. godine upućeno od strane subjekta revizije Upravi za inspekcijske poslove, kojim je subjekt revizije ukazao na isto. Takođe, prezentiran je i dopis Uprave za inspekcijske poslove, br 0204-717/20-4231/3 od 08.07.2020. godine, vezan za postupanje po obavještenju subjekta revizije, kojim je ista obavijestila subjekt revizije da je izvršila nadzor kod određenih subjekata, da su uočene određene nepravilnosti, te da je određenom broju ukazano da izvrše potrebna usklađivanja, a kod određenog broja su pokrenuti prekršajni nalozi za pravno i odgovorno lice u subjektu nadzora po osnovu utvrđenih nepravilnosti.
Subjektu revizije je ukazano da sve uočene vidove nelogičnosti u isplati subvencija i dalje redovno prijavljivljuje nadležnim organima radi sprovođenja kontrole istih.

- **Preporučuje se subjektu revizije da kod nadležnog Ministarstva inicira izmjene važećeg Pravilnika u dijelu utvrđivanja maksimalnog iznosa subvencija zarada koju po licu poslodavac može ostvariti.**

U postupku revizije je utvrđeno da poslodavci kasne sa podnošenjem zahtjeva za isplatu subvencija i po nekoliko mjeseci a u određenim slučajevima uočeno je da subjekt revizije isplatu poslodavcu vrši odjednom za više mjeseci ili čak odjednom za godinu dana što nije u skladu sa važećim Pravilnikom i obavezama proisteklim iz ugovora zaključenog između Zavoda i poslodavca kao korisnika sredstava.

Izdaci po osnovu uključivanja lica sa invaliditetom u mjere profesionalne rehabilitacije

Profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom organizuje i izvodi ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, posebna škola ili drugo pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije a za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije Ministarstvo raspisuje javni konkurs. Nakon sprovedene procedure, Zavod zaključuje sa izabranim izvođačima, ugovore o izvođenju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, kojim su regulisane obaveze Zavoda i izvođača profesionalne rehabilitacije.
Shodno podacima subjekta revizije, u toku 2020. godine u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije bilo je uključeno 443 lica sa invaliditetom, kod tri izvođača: ZOPT – 242 lica, Pamark – 173 lica, i Centar za profesionalnu rehabilitaciju – 28 lica.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije, po osnovu izdataka koji su se odnosili na uključivanje lica sa invaliditetom u mjere i aktivnosti profesionalne reahabilitacije, u 2020. godini isplatio iznos od 416.046,31€ i to izvođaču "PAMARK" iznos od 141.475,15€ za područja Podgorica, Bar, Bijelo Polje i Berane, izvođaču "ZOPT" iznos od 269.431,66€ za područja Podgorica, Tivat, Nikšič i Pljevlja dok je JU " Centru za profesionalnu rehabilitaciju" po ovom osnovu isplaćen iznos od 5.139,50€ za područje Podgorice.
Uvidom u dokumentaciju za pravdanje navedenih izdataka, utvrđeno je da se plaćanje izdataka vrši po nalogu Sektora za profesonalnu rehabilitaciju –Fond za isplatu novčanih sredstava izvođaču, a na osnovu zahtjeva za plaćanje izvođaču, dostavljenog od strane Biroa rada, u kom je naveden ukupan broj sati individualnog i grupnog rada po izvođenim mjerama za učesnike po osnovu kojih se vrši obračun isplate izvršenih usluga izvođaču.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za pravdanje izdataka isplaćenih izvođačima profesionalne rehabilitacije, utvrđeno je da neke područne jedinice, uz zahtjev za plaćanje izvođaču, na osnovu kojeg se vrši obračun isplate, nijesu Fondu dostavljale izvještaje o realizovanim aktivnostima za svakog učesnika a koje su izvođači shodno važećem Pravilniku dužni da sačinjavaju i shodno ugovorima potpisanim sa Zavodom u obavezi da dostavljaju Zavodu. Subjekt revizije je u vezi sa navedenim dao obrazloženje, u kojem je, između ostalog, istakao da Izvođač uz zahtjev za plaćanje realizovanih mjera dostavlja Područnoj jedinici, to jest savjetniku za profesionalnu rehabilitaciju u Područnoj jedinici, i navedeni izvještaj, ali Savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju u Područnoj jedinici isti zadržava zbog izrade daljeg plana profesionalne rehabilitacije.

- **Subjekt revizije treba da zahjeva od područnih jedinica-biroa rada, da prilikom dostavljanja zahtjeva za plaćanje izvođaču profesionalne rehabilitacije, dostavljaju informaciju Fondu, da je izvođač uz zahtjev za plaćanje dostavio i svu prateću dokumentaciju shodno obavezama i rokovima utvrđenim ugovorom sa izvođačem i važećim Pravilnikom.**

Izdaci za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom-grant šeme

Grant šemom se dodjeljuju sredstva Fonda za finansiranje projekata, pravnim i fizičkim licima koji doprinose unaprjeđenju profesionalne rehabilitacije i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Finansiranje grant šema vrši se po postupku i metodologiji propisanoj Pravilnikom o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema.
Revizijom je utvrđeno da su izdaci Fonda po osnovu finansiranja projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom- grant šeme u 2020. godini iznosili ukupno 2.641.845,41€ i to: po osnovu projekata finansiranih po javnom pozivu iz 2019. godine iznos od 660.584,46€, dok je po javnom pozivu iz 2020. godine po osnovu projekata isplaćen iznos od 1.981.260,95€. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je u 2020. godini, po osnovu poziva iz 2019. godine isplaćen iznos od 20.000,00€ jednom izvođaču po dostavljenom i odobrenom Izvještaju o napretku 1 (40% odobrenog granta) i iznos od 640.584,46€ koji je isplaćen za 46 izvođača po dostavljenom i odobrenom Izvještaju o napretku 2 (30% odobrenog granta), dok je po pozivu iz 2020. godine po ovom osnovu isplaćen iznos od 990.796,54€ za 52 izvođača po zaključenju ugovora (40%) i iznos od 990.464,41€ za 52 izvođača po dostavljanju i odobrenju Izvještaja o napretku 1(40%).
Shodno važećem Pravilniku postupak dodjele sredstava Fonda počinje objavljivanjem javnog poziva. Odluku o objavljivanju javnog poziva za dodjelu sredstava Fonda donosi Upravni odbor Zavoda.
U odlukama o objavljivanju javnog poziva iz 2019. i 2020.godine, navedeno je da se sredstva dodjeljuju shodno pravilima državne pomoći (de minimus) u skladu sa datim Mišljenjem Komisije za kontrolu državne pomoći, br.01-61 od 06.02.2017. godine.
Nakon sprovedenih javnih poziva i ocjenjivanja projekata od strane Komisije, dostavljene konačne liste predloženih projekata od strane Komisije za ocjenu predloga i predloga odluke direktora, Upravni odbor donio je, po javnom pozivu iz 2019 godine Odluku, br 01-15022 od 19.07.2019. godine, kojom se po pozivu iz 2019. godine odobrava finansiranje 57 projekata, u ukupnom iznosu od 2.641.025,91€ dok je u 2020. godini, Upravni odbor donio Odluku br 01-14892 od 02.07.2020. godine kojom se odobrava finansiranje 52 projekta, u ukupnom iznosu od 2.476.991,31€, za podršku projektima zapošljavanja lica sa invaliditetom. Odlukama Upravnog odbora navedeni su izvođači kojima se odobravaju sredstva, za koje projekte i u kom iznosu. Iznosi sredstava koji se odobravaju izvođačima su između 40.000,00€-50.000,00€ po projektu a koja se isplaćuju u tri tranše.
Sa izvođačima projekata tj korisnicima sredstava Zavod je zaključivao ugovor o dodjeli sredstava-granta za sprovođenje projekata kojim se regulišu međusobna prava i obaveze ugovornih strana u sprovođenju projekta. Ugovorima je regulisan način isplate sredstava izvođačima projekata, kao i obaveze i termini dostavljanja Izvještaja o napretku i Završnog izvještaja na način utvrđen Operativnim priručnikom kao i ostale obaveze ugovornih strana.
Direktor Zavoda je shodno Pravilniku o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema obrazovao komisije za praćenje realizacije projekata.

Svaka od komisija ima predsjednika i 4 člana komisije ali u odlukama o imenovanjima komisija nije navedeno koja radna mjesta pokrivaju lica u subjektu revizije. Praćenje realizacije projekata vrši se na taj način što svaki od članova komisije dobije po određen broj izvođača čiju realizaciju projekata prati, iako to nije regulisano niti Odlukom niti Poslovnikom o radu komisija niti nekim internim pravilom subjekta revizije.
U postupku revizije je utvrđeno, da se isplate izvođačima vrše po nalogu ovlašćenih lica Fonda, a uz naloge za plaćanje su, između ostalog, prilagani i izvještaji o napretku, sačinjeni od strane člana Komisije. Uvidom u navedene izvještaje o napretku, sačinjene od strane članova komisija, na osnovu izvještaja izvođača i dostavljene prateće dokumentacije, utvrđeno je da izvještaji sadrže narativni i finansijski dio. Narativni dio izvještaja sadrži uglavnom kratke i okvirne opise projektnih aktivnosti sprovedenih u izvještajnom periodu, dok finansijski dio sadrži troškove po vrsti i planirana i utrošena sredstva u ukupnom iznosu bez navođenja na šta su sredstva potrošena i uz konstataciju da je dokumentacija kompletna, a ako nije navodi se šta nedostaje. U dijelu konstatacije da je dokumentacija kompletna ne navodi se šta je od dokumentacije dostavljeno za pravdanje troškova koji su utrošeni.

- **Subjekt revizije treba da utvrdi formu Izvještaja o napretku na osnovu kojeg se vrši plaćanje, tako da isti sadrži detaljniji opis realizovanih projektnih aktivnosti, detaljniju specifikaciju nastalih troškova kao i specifikaciju dokumentacije za pravdanje nastalih troškova a u cilju bolje kontrole praćenja realizacije projekata kao i troškova nastalih po tom osnovu.**

Revizijom je utvrđeno da se kompletna dokumentacija koja se odnosi na izvođača, a po osnovu koje se prati realizacija projekta nalazi kod članova komisije, da u istu imaju samo oni uvid i da se dalji vid kontrole te dokumentacije ne sprovodi i nije regulisan internim aktima subjekta revizije.
Subjekt revizije je za potrebe realizacije projekata i u 2019. i u 2020. godini donio Operativne priručnike za sprovođenje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom kojima su data uputstva o implementaciji i monitoringu projekta, informacije o opravdanim i neopravdanim troškovima, dokazima koje je potrebno dostavljati kako bi se pravdala utrošena sredstva dodijeljena grantom, izvještavanje itd.
Polazeći od operativnih priručnika iz 2019. i 2020. godine kao i od izvještaja o napretku sačinjenih od strane članova komisije na osnovu kojih su izvršena plaćanja za uzorkom odabranih 15 izvođača/projekata, izvršen je uvid u dostavljenu dokumentaciju izvođača na osnovu koje su sačinjavani izvještaji o napretku.
Operativnim priručnikom predviđeno je da Izvođač može za potrebe realizacije projekta angažovati lice koje nije zaposleno kod Izvođača i projektnog partnera, a koje ima iskustva u realizaciji projektnih aktivnosti ali državnom revizoru nisu prezentirani dokazi iskustva u realizaciji projekata na osnovu kojih su lica angažovana.

Priručnikom je predviđeno da se obračun zarada vrši na osnovu stvarnih troškova rada angažovanih lica na realizaciji aktivnosti projekta, da je osnov za obračun zarada broj mjeseci/dana/sati/ rada na projektu, koji se dokazuju kroz satnicu (time sheet). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su kod određenog broja izvođača, osoblju isplaćivane naknade u fiksnom ugovorenom iznosu, bez obzira na popunjenu satnicu, kod 2 izvođača je sa žiro računa podizana gotovina na ime isplate naknada osoblju, ali nijesu prezentirani dokazi o preuzimanju gotovine/naknade od lica kojima je ista isplaćena, kod 2 izvođača zarade osoblja su isplaćene unaprijed za jedan mjesec, pa isplate osim izvodima, nisu ni pravdane ostalom potrebnom dokumentacijom (time sheetovima i obračunima naknada) jer posao nije bio završen.
Određeni broj izvođača ne uplaćuje poreske obaveze istovremeno sa naknadom, iako je to uslov za pravdanje troškova osoblja shodno Priručniku.
Takođe, u postupku revizije utvrđeno je da su izvođači angažovali fizička lica po ugovoru o djelu za pružanje usluga predavač na psihomotivacionoj radionici, saradnik na pružanju psihosocijalne podrške, predavača na obuci, mentora, trenera, nastavnika, predavača na javnim tribinama i td. Fizička lica su angažovana radi održavanja radionica, obuka, mentorstva licima sa invaliditetom. Državnom revizoru nijesu prezentirani dokazi o ispunjavanju uslova iskustva/ stručnosti lica angažovanih na vršenju ovih poslova za koja su angažovana (psihomotivacione radionice, edukatori, mentori, treneri).
Gotovinska isplata naknada angažovanim licima (podizanjem gotovine sa žiro računa) vršena je kod 2 izvođača, a nijesu prezentirani potpisi lica o preuzimanju gotovine/naknade.
Poreske obaveze na isplaćene naknade obračunate su kao da su sva lica zaposlena lica, a nijesu prezentirani dokazi o radnopravnom statusu istih.
Novčane pomoći invalidnim licima isplaćivane su shodno ugovorima o sprovođenju obuka, evidencijama o prisutnosti na obukama i ostalom potrebnom dokumentacijom. Plaćanja su dokazivana izvodima izvođača, ali je uočeno da su kod 2 izvođača isplate novčanih pomoći izvršene podizanjem gotovine sa žiro računa na ime isplate novčanih pomoći licima, a nijesu prezentirani dokazi o preuzimanju gotovine/pomoći od strane lica kojima je pomoć isplaćena.

- **Subjekt revizije treba da Internim pravilom/Priručnikom utvrdi obavezu izvođača, da dostavlja dokaze koji potvrđuju iskustvo lica u realizaciji projektnih aktivnosti i pružanju ostalih specifičnih usluga na osnovu kojeg su lica angažovana za vršenje navedenih poslova.**

- **Subjekt revizije treba da od izvođača zahtjeva dostavljanje potvrde o radnopravnom statusu angažovanih lica radi pravilnog obračuna poreskih obaveza na isplaćene naknade, da obračun naknada osoblja vrši na osnovu stvarnih troškova rada angažovanih lica, kao i da isplatu naknada i poreskih obaveza na naknade vrši nakon izvršenog posla, odnosno po isteku mjeseca kako je to predviđeno ugovorima o djelu.**

- **Subjekt revizije treba da, kod gotovinskih isplata ugovorenih naknada i novčanih pomoći, od izvođača zahtjeva dokaze o preuzimanju gotovinskih sredstava od strane lica kojima je ista isplaćena.**

Pregledom prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se, u slučaju jednog izvođača, finansijski dio izvještaja o napretku člana komisije i izvještaja o napretku podnijetog od strane samog izvođača, razlikuje odnosno iznosi iskazanih troškova se razlikuju. Uvidom u prateću dokumentaciju utvrđeno je da su iznosi iskazanih troškova u Izvještaju o napretku člana komisije pravilno iskazani.
Vezano za navedeno državni revizor zahtjevao je pojašnjenja postupanja Komisije za praćenje realizacije projekata u situacijama kada se prilikom usvajanja Izvještaja uoče određena neslaganja u iznosima utrošenih sredstava ili određene greške. Odgovorna lica subjekta revizije objasnila su da u slučajevima uočavanja greške u izvještajima, Komisija traži obrazloženje od službenog lica koje je zaduženo za praćenje realizacije projekta, ne postoji Interna procedura postupanja u tim situacijama, iste se zapisnički ne konstatuju, nije utvrđeno ko vrši dodatnu kontrolu Izvještaja ali je to obično predsjednik Komisije i Komisija tom prilikom ne vrši uvid u prateću dokumentaciju već se nalaže članu Komisije da uradi ponovni uvid i utvrdi u čemu postoje neslaganja.

- **Subjekt revizije treba da Internim aktom utvrdi kriterijume za odabir članova Komisije za praćenje realizacije projekata, procedure rada iste u dijelu kontrole izvještaja o napretku i završnih izvještaja sačinjenih od strane članova Komisije, način postupanja i izvještavanja u slučaju utvrđenih nepravilnosti u podnijetim izvještajima i pratećoj dokumentaciji izvođača, a sve u cilju efikasne kontrole finansiranja i realizacije projekata dodijeljenih u skladu sa važećim Pravilnikom.**

Nakon sprovođenja cijelog projekta i nakon što se podnesu svi izvještaji o napretku koji se odnose na izvođače na osnovu kojih se prati pravdanje utrošenih sredstava i vrši naredna isplata granta, sačinjava se završni izvještaj.
Državni revizor je izvršio uvid u određeni broj završnih izvještaja projekata po pozivu iz 2019. godine, i utvrđeno je da završni izvještaji osim pregleda aktivnosti i utrošenih sredstava u prethodnom periodu sadrže i pregled ukupno utrošenih sredstava u toku cijelog projekta, iznos neutrošenih sredstava koji je potrebno vratiti Zavodu (kada se izvrši pregled utrošenih i planiranih/isplaćenih sredstava projekta), navođenje imena lica sa invaliditetom koja su zapošljena nakon projekta, rezultati koji su postignuti kao i preporuku člana komisije da li se izvođač preporučuje u nekom narednom periodu.
U postupku revizije utvrđeno je da subjekt revizije ne posjeduje evidenciju o licima zapošljenim nakon projekta po pozivu iz 2019. godine, nakon podnošenja Završnog izvještaja ne vrši se dalja kontrola kod izvođača da li su ta lica u radnom odnosu kod izvođača, a nakon sprovedenog projekta po

pozivu iz 2019. godine subjekt revizije nije sprovodio analizu javnog poziva za dodjelu sredstava granta u smislu utvrđivanja njegove efikasnosti, utvrđivanja nedostataka u postupku sprovođenja i davanja preporuka za poboljšanje.

- **Subjekt revizije treba da uspostavi kontrolnu funkciju u dijelu monitoringa lica sa invaliditetom za koja je navedeno u Završnom izvještaju da su zapošljena kod izvođača nakon završenog projekta, u cilju provjere da li su izvođači ispoštovali sve obaveze preuzete Projektom za koja su im dodijeljena sredstva za sprovođenje istog.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da redovno sprovodi analizu javnih poziva za dodjelu sredstava granta radi vođenja evidencija o licima zapošljenim u projektima, utvrđivanja efikasnosti sprovedenog javnog poziva, uočavanja nedostataka istog i poboljšanja realizacije u narednim javnim pozivima.**

Novčane pomoći polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u 2020. godini po osnovu izdataka koji se odnose na novčane pomoći polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije i njihovim pratiocima platio iznos od 41.273,97€.
U postupku revizije je utvrđeno da Fond plaćanje izdataka koji se odnose na novčane pomoći polaznicima i njihovim pratiocima vrši na osnovu zahtjeva za isplatu novčane pomoći polaznicima mjera (izrađen i dostavljen od strane izvođača) sa napomenom koje lice je imalo pratioca i sumarne evidencije prisutnosti rehabilitanata po danima, izrađene takođe od strane izvođača, pri čemu ugovorima sa izvođačima profesionalne rehabilitacije nije predviđena obaveza izvođača da dostavlja Zavodu zahtjev za plaćanje novčane pomoći, iako izvođači to čine, već obaveza da Zavodu dostavljaju izvještaje o realizovanim aktivnostima, kao i dnevne evidencije o prisutnosti učesnika odnosno Birou rada na čijoj evidenciji je učesnik registrovan. Na osnovu dostavljene dokumentacije Područna jedinica bi trebalo da navedenu dokumentaciju ili informaciju o istoj na osnovu koje je moguće izvršiti obračun novčane pomoći, dostavlja Fondu.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da neke Područne jedinice nijesu dostavljale uz zahtjev za plaćanje i dnevne evidencije prisutnosti potpisane od strane učesnika mjera profesionalne rehabilitacije kao dokaz prisutnosti sprovođenju mjera, a koje je Izvođač profesionalne rehabilitacije u obavezi da dostavlja shodno Ugovoru zaključenim sa Zavodom. Subjekt revizije je u vezi sa navedenim dao obrazloženje, da se isto dostavlja područnim jedinicama.

- **Subjekt revizije treba da zahtjeva od područnih jedinica-biroa rada, da prilikom dostavljanja zahtjeva za plaćanje novčanih pomoći polaznicima mjera profesionalne rehabilitacije i njihovim pratiocima, dostavljaju informaciju Fondu da li su ispunjeni uslovi neophodni za isplatu, odnosno da li je izvođač profesionalne rehabilitacije, uz zahtjev za plaćanje dostavio i svu prateću dokumentaciju.**

PROGRAM GRANTOVA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE (EU)

Opšti cilj projekta "Program grantova za samozapošljavanje" je povećanje efikasnosti i pokrivenosti aktivnih mjera tržišta rada sa naglaskom na podsticaj za samozapošljavanje. Projekat se realizuje u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017 (SOPEES). Najveći ugovor u okviru navedenog programa je direktni grant Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za sprovodjenje mjera podrške samozapošljavanju, u iznosu od 3.500.000,00€, čije je trajanje 36 mjeseci. Sredstva za ovaj Ugovor su obezbijeđena dijelom od donacija EU, i to u visini od 2.975.000,00 €, odnosno 85 % od ukupne vrijednosti ugovora, a dijelom iz nacionalnog budžeta u visini od 525.000,00 € odnosno 15 % od ukupne vrijednosti ugovora. Sredstva će biti preusmjerena kroz tri tranše.
Implementacija projekta je počela u septembru 2019. godine i trajaće 36 mjeseci. U okviru projekta "Program grantova za samozapošljavanje" pokrenut je prvi javni poziv u oktobru 2019. godine, a drugi poziv je objavljen u junu 2020. godine. Dodjela bespovratnih sredstava utvrđena je u rasponu od 3.000,00€ do 7.500,00€. Nakon što je 14.10.2019. godine objavljen prvi javni poziv za podnošenje predloga projekata od strane nezaposlenih, nakon sprovedene procedure, krajem februara 2020. godine su potpisana ukupno 94 ugovora o grantu sa korisnicima, za grant projekte u trajanju od 10 mjeseci. U skladu sa dinamikom navedenom u ugovorima o grantu po prvom javnom pozivu, Zavod je svim korisnicima prenio prvu tranšu sredstava (80%), u aprilu 2020. godine, u iznosu od 546.498,67€. Jedan korisnik je odustao i vratio sredstva, na glavni račun Državnog trezora, što je dokumentovano adekvatnom dokumentacijom.
U postupku revizije izvršen je uvid u dokumentaciju, na uzorku od 18 aplikacija (19,35% od ukupno pozitivno ocjenjenih aplikacija za finasniranje po prvom javnom pozivu), a koja se odnosi na apliciranje, na ocjenjivanje projekata, na realizaciju samih projektnih ideja za dva izvještajna perioda (dva kvartala), kao i dokumentaciju koja se odnosi na izvršeno avansno plaćanje u visini od 80 %, ukupno odobrenih sredstava po projektu, od strane Zavoda. Utvrdjeno je da je ispoštovana propisana procedura koja se odnosi na apliciranje za dodjelu bespovratnih sredstava, da Zavod vrši kontrolu načina na koji se realizuje projekat kod korisnika, da vrši terenske posjete na licu mjesta.
Revizijom je utvrđeno da je Zavod, shodno ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava, zaključenim dana 28.02.2020. godine sa korisnicima, odnosno aplikantima, istim izvršio prenos u visini od 80% bespovratinih sredstava (avans) dana 09. i 10.04.2020. godine, iako je članom 5 ugovora utvrđeno da se prenos navedenih sredstava vrši u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora.
Zavod je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze o preduzetim aktivnostima, kako bi se ispoštovao rok za prenos sredstava aplikantima, a što nije bilo moguće do sprovođenja Zaključka Vlade CG o preusmjeravanju sredstava za navedene namjene, koji je donijet dana 02.aprila 2020.godine, pa se konstatuje da nadležno Ministarstvo, nije u

roku stvorilo tehničke uslove za implementaciju projekta „Podrška programu za samozapošljavanje".

- **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja treba da preduzima aktivnosti na stvaranju tehničkih uslova za implementaciju projekta „Podrška programu za samozapošljavanje" u skladu sa godišnjim Zakonom o budžetu, kako bi se prenos bespovratnih sredstava aplikantima vršio u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorima.**

Drugi javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava objavljen je 12.06.2020. godine. Shodno navedenom Pozivu, podnijeta su 575 zahtjeva, a krajem decembra 2020. godine, nakon sprovedene procedure, potpisana su ukupno 216 ugovora o grantu sa korisnicima, ukupne vrijednosti 1.599.969,79€. U skladu sa dinamikom navedenom u ugovorima o grantu, Zavod je prenio prvu tranšu sredstava, u iznosu od 80% na račune 104 korisnika, u iznosu od 608.097,61€, dok se prenošenje sredstava za 112 korisnika obavilo tokom januara 2021. godine.

U postupku revizije izvršen je uvid u dokumentaciju, na uzorku od 21 aplikacije (20,19% od ukupno pozitivno ocjenjenih aplikacija za finasniranje po Drugom javnom pozivu). Izvršen je uvid u dokumentaciju koje je bila uslov za apliciranje, dokumentaciju koja se odnosi na ocjenjivanje projekata, kao i dokumentaciju koja se odnosi na izvršeno avansno plaćanje u visini od 80 %, ukupno odobrenih sredstava po projektu, od strane Zavoda i nijesu utvrđene nepravilnosti.

Revizijom je utvrđeno da je Zavod tokom 2020.godine, pored prenosa sredstava aplikantima po projektu „Program grantova za samozapošljavanje" (po pozivu iz 2019. i dio korisnika po pozivu iz 2020. godine), izvršio i plaćanje na ime indirektnih troškova programa u ukupnom iznosu od 10.000,82€, od kojih se iznos od 122,40€, odnosi na nabavku administrativnog materijala, a iznos od 9.880,42 € na konsultantske usluge.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da su izdaci po osnovu konsultantskih usluga u iznosu od 9.880,42€, nenamjenski plaćeni na ime indirektnih troškova iz sredstava opredijeljenih za projekat "Podrška programu za samozapošljavanje", iako isti Ugovorom vezanim za navedeni program (CFCU/MNE/086), nijesu prihvatljivi za plaćanje u okviru indirektnih troškova.

Shodno Ugovoru, prezentiranom u postupku revizije (Ugovor CFCU/MNE/083), Zavod je na raspolaganju imao ekspertsku pomoć iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada", koji se finansira iz IPA II, a koji sprovodi konzorcijum na čijem je čelu Wyg Internacional. Cilj projekta je podrška zapošljavanju u Crnoj Gori olakšavanjem implementacije Programa samozapošljavanja sa svrhom da poboljša kapacitete Zavoda, uspostavljanjem snažnog i nacionalno prihvaćenog mehanizma za cjelokupno upravljanje, praćenje i evaluaciju grantova za samozapošljavanje.

- **Subjekt revizije treba da sredstva opredijeljena za projekat "Podrška programu za samozapošljavanje" koristi u skladu sa uslovima utvrđenim Ugovorom vezanim za navedeni program (CFCU/MNE/086), a da za implemetaciju navedenog programa koristi raspoložive mogućnosti iz Programa "Tehnička pomoć za praćenje i evaluaciju aktivnih mjera tržišta rada".**

Zavod obezbjeđuje elektronsku evidencija o učesnicima programa aktivne politike zapošljavanja, koja je sastavni dio jedinstvene elektronske evidencije o nezaposlenim licima i poslodavcima koju vodi Zavod za zapošljavanje Crne Gore.
U postupku revizije utvrđeno je da subjekt revizije evidenciju ugovora zaključenih sa izvođačima za realizaciju programa i sve evidencije o pravima koja se ostvaruju shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i obračune isplata istih, obezbjeđuje u excel tabelama. Budući da se radi o velikom broju izvođača po programima, velikom broju poslodavaca i lica koja ostvaruju prava shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i značajnom iznosu sredstava koji se isplaćuje na mjesečnom nivou u vezi sa navedenim, to oslanjanje na excel evidencije subjekta revizije povećava rizik od mogućnosti nastanka greške.

- **Subjekt revizije treba da kroz softversko rješenje objedini evidenciju zaključenih ugovora sa izvođačima za realizaciju programa i sve evidencije o pravima koja se ostvaruju shodno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, kao i isplate po tom osnovu, imajuću u vidu veliki broj programa, veliki broj izvođača za realizaciju istih, kao i iznos sredstva koji se isplaćuje po tom osnovu, a u cilju efikasnog, bržeg i tačnog izvještavanja o korisnicama i isplatama istim.**

Izdaci za opremu (pozicija 441-5)

Izdaci za opremu (pozicija 441-5) Zavoda izvršeni su u iznosu od 469,00€, kroz program Zavod za zapošljavanje i odnose se na nabavku kancelarijskog namještaja, koja je dokumentovana predračunom i računom.

Ostale pozajmice i krediti (pozicija 451-5)

Izdaci po osnovu ostalih pozajmica i kredita (pozicija 451-5) Zavoda izvršeni su u iznosu od 60.000,00€, kroz program Zavod za zapošljavanje.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su se isti odnosili na isplate korisnicima kredita za samozapošljavanje shodno zaključenim ugovorima sa tim licima nakon sprovedene procedure koja je objašnjena u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori.

Otplata obaveza iz prethodnog perioda (pozicija 463-0)

Izdaci po osnovu otplate obaveza iz prethodnog perioda (pozicija 463-0) Zavoda izvršeni su u iznosu od 744.272,62€, kroz program Zavod za zapošljavanje i isti se odnose na plaćanje izdataka po osnovu sudskih rješenja u iznosu od 633.060,68€, sudskih i poravnanja pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova u iznosu od 96.398,50€, doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje po presudi u iznosu od 11.001,94€ i troškova advokatskoj kancelariji u iznosu od 3.811,50€.

Na osnovu uvida u evidenciju i prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na dio prinudno izvršenih sudskih rješenja, utvrđeno je da je veliki broj sudskih postupaka pokrenutih od strane zaposlenih Zavoda krajem 2017. i početkom 2018. godine po osnovu naknade štete za rad u komisijama i drugim radnim tijelima, prinudno naplaćen tokom 2020. godine.
Prema podacima Odsjeka za pravne poslove, ukupni troškovi za sve sporove koji su okončani u 2020. godini, iznose 556.479,76€, od čega se na glavno potraživanje odnosi iznos od 326.704,66€, na troškove parničnog iznos od 183.366,80€ i troškove izvršnog postupka 46.411,28€.
Osim izvršenja po sudskim rješenjima koji se tiču sporova u vezi sa radom, prinudno je u 2020. godini, na osnovu izvršne isprave I.br. 394/20 od 10.03.2020. godine naplaćen i iznos od 92.557,56€, sa zakonskom zateznom kamatom, kao i troškovi postupka u iznosu od 1.489,07€, na osnovu presude Apelacionog suda Crne Gore, koji je usvojio tužbeni zahtjev Narodne banke Srbije i obavezao Zavod za zapošljavanje Crne Gore da po sticanju bez osnova isplati tužiocu, naprijed navedeni iznos.
Zavod je u 2020. godini zaključio 20 poravnanja kod Osnovnog suda u ukupnom iznosu od 8.837,00€, po osnovu sporova u vezi naknade štete za rad u komisijama za mjere Aktivne politike zapošljavanja. Pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova Zavod je zaključio 16 poravnanja u ukupnom iznosu od 64.185,75€ (4 za predmete koji su se odnosili na Mjere APZ-a, u ukupnom iznosu od 1.446,00€, 3 poravnanja za projekat Njega starih lica u Crnoj Gori u ukupnom iznosu od 15.937,15€ i 9 poravnanja po osnovu naknada za rad Komisije za praćenje projekata u ukupnom iznosu od 46.802,60€).
Revizijom je utvrđeno da značajno učešće u izdacima izvršenim putem prinudne naplate imaju dodatni troškovi prinudnog izvršenja (46.411,28€), nastali iz razloga što plaćanje dospjelih obaveza po osnovu sudskih presuda, sudskih rješenja i rješenja Agencije za mirno rješavanje radnih sporova nije vršeno u zakonom predviđenom roku, već putem prinudne naplate sa računa Državnog trezora (633.060,68€), te je u cilju izbjegavanja nastanka dodatnih troškova potrebno planirati sredstva kojim će se izvršavati navedene obaveze u zakonom utvrđenom roku.
Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze da je u okviru budžetskih sredstava za 2021.godinu, planirao sredstva u iznosu od 900.000,00€, na budžetskoj poziciji 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, koja su predviđena nacrtom Zakona o budžetu za 2021.godinu.

VI JAVNE NABAVKE

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji izvršio raspored zaposlenog za vršenje poslova službenika za javne nabavke i isti ispunjava uslove iz člana 58 tada važećeg Zakona o javnim nabavkama.
Zavod je donio Plan javnih nabavki u zakonom utvrđenom roku (br. 01-1629 od 29.01.2020. godine), na koji je data saglasnost Ministarstva finansija (br. 03-842/1 od 28.01.2020. godine). Shodno prvobitnom Planu javnih nabavki, planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 413.850,00€ (za robe u iznosu od 18.950,00€, radove u iznosu od 50,000,00€ i usluge u iznosu od 344.900,00€).
Nakon stupanja na snagu novog Zakona o javnim nabavkama subjekt revizije je usaglasio Plan javnih nabavi sa novim zakonskim rješenjima (br. 01-16543 od 17.07.2020.)
Subjekt revizije je u skladu sa ranije važećim Zakonom o javnim nabavkama, donio Pravilnik za postupanje Zavoda za zapošljavanje CG prilikom sprovođenja postupka javne nabavke male vrijednosti i Pravilnik o načinu sprovođenja hitnih nabavki.
Revizijom je utvrđeno da Zavod obezbjeđuje Evidenciju sprovedenih postupaka javnih i zaključenih ugovora o javnim nabavkama - Obrazac 1, evidenciju malih nabavki (obrazac 2) i evidenciju hitnih nabavki (obrazac 3) shodno članu 117 ranije važećeg Zakona o javnim nabavkama i ranije važećeg Pravilnika o evidenciji sprovedenih postupaka javnih nabavki, zaključenih ugovora o javnim nabavkama i evidenciji nabavki male vrijednosti i hitnih nabavki, kao i Evidenciju o jednostavnim nabavkama shodno članu 180 važećeg Zakona o javnim nabavkama i važećeg Pravilnika o obrascima evidencija u postupcima javnih nabavki.
Zavod je u skladu sa članom 182 važećeg Zakona o javnim nabavkama dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja - Direktoratu za politiku javnih nabavki, Izvještaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za period od 01.01.2020. godine do 06.07.2020. godine i statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima za period od 07.07.2020. godine do 31.12.2020. godine u zakonom utvrđenom roku (25.02.2021. godine), kao i Metodologiju analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki i obrazac 1 – Evidencija o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila br. 13-31/87 od 30.12.2020. godine.
U Izvještaju o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama iskazane su nabavke u ukupnom iznosu od 443.977,58€, od kojih su nabavke putem otvorenog postupka ugovorene u iznosu od 230.244,65€, nabavke male vrijednosti u iznosu od 44.980,12€, hitne nabavke u iznosu od 55.777,00€, dok su jednostavne nabavke ugovorene u iznosu od 112.975,81€.

Revizijom je utvrđeno da Zavod u evidencijama malih nabavki (obrazac 2) nije evidentirao male nabavke koje se odnose na obuke zaposlenih, usluge korišćenja bilborda, emitovanja emisija, izradu investicionog marketing plana, nabavku zaštitnih maski i ostalog materijala, usluge održavanja i

slično, kao ni jednostavne nabavke u evidenciji o jednostavnim nabavkama koje se odnose na obuke zaposlenima i korisnicima kredita, ugostiteljske usluge, usluge održavanja vozila, usluge štampanja i fotokopiranja, nabavku opreme i druge nabavke. Navedene nabavke nijesu iskazane ni u Izvještajima o sprovedenim javnim nabavkama.

- **Subjekt revizije treba da u Evidencijama o jednostavnim nabavkama kao i u Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke iskaže sve jednostavne nabavke u skladu sa članom 182 novog Zakona o javnim nabavkama.**

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju (Obrazac A), Zavod je u 2020. godini sproveo 4 otvorena postupaka javnih nabavki sa ukupno ugovorenom vrijednošću u iznosu od 230.244,65€.

U nastavku je dat tabelarni pregled sprovedenih javnih nabavki otvorenim postupkom u 2020. godini:

RB	predmet j.n.	konto odnosno budžetska pozicija iz plana jn	datum zaključivanja ugovora	naziv dobavljača	vrijednost ugovora	potrošeno od ugovora do 31.12.2020.	preostalo sredstava
1	usluge oglašavanja i marketinga	4149	23/09/2020	Nova Pobjeda	72,552.81	23,243.30	49,309.51
2	poštanske usluge	4143	01/04/2020	Pošta CG	72,000.00	39,993.74	32,006.26
3	usluge čišćenja poslovnih prostorija	4149	22/05/2020	Fidas DOO	29,824.08	19,882.72	9,941.36
4	održavanje softvera-Partija 1. Administrativno-finansijski	4193	04/06/2020	MG Soft	3,932.50	3,221.32	711.18
	održavanje softvera- Partija 2. Poslovno-tehnološki podsistem	4193	09/06/2020	Hard net	19,992.00	12,798.00	7,194.00
5	arhiviranje i usluge čuvanja	4149	29/07/2020	Knjaz	31,943.26	13,309.65	18,633.61
	UKUPNO:				**230,244.65**	**112,448.73**	**117,795.92**

Uvidom u raspoloživu dokumenatciju u vezi sprovedenih javnih nabavki putem otvorenog postupka nijesu utvrđene nepravilnosti. Subjekt revizije vrši praćenje realizacije ugovora, kontrolu primljene robe i izvršenih usluga, a isplate po fakturama odobravaju ovlašćena lica.
Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju (nabavke male vrijednosti), Zavod je u 2020. godini sproveo nabavke male vrijednosti sa ukupno ugovorenom vrijednošću u iznosu 44.980,12€, od kojih su sprovedene 3 nabavke male vrijednosti iznad 5.000,00€, shodno kriterijumima utvrđenim internim Pravilnikom.
U nastavku je dat tabelarni pregled sprovedenih nabavki male vrijednosti iznad 5.000,00€

RB	predmet j.n.	konto odnosno budžetska pozicija iz plana jn	datum zaključivanja ugovora	naziv dobavljača	vrijednost ugovora	potrošeno od ugovora do 31.12.2020.	preostalo sredstava
1	održavanje sl. vozila "Renault"-Partija I	4153	20.07.2020.	Alliansa	7,000.00	2,690.64	4,309.36
	održavanje sl. vozila "Mercedes" - Partija II	4153	20.07.2020.	Ljetopis automative	1,500.00	3,606.99	-2,106.99
	održavanje sl. vozila " Opel" - Partija III	4153	20.07.2020.	Osmanagić	1,500.00	1,231.00	269.00
2	usluge zaštitara	4149	27.02.2020,	Titan security	8,960.00	8,854.89	105.11
3	sredstva za higijenu	4131	15.05.2020.	Veletex	14,926.56	14,448.92	477.64
	UKUPNO:				**33,886.56**	**30,832.44**	**3,054.12**

Uvidom u raspoloživu dokumenatciju u vezi sprovedenih nabavki male vrijednosti, utvrđeno je da su iste sprovedene u skladu sa internim Pravilnikom, kao i da su iste realizovane u skladu sa ugovorenom vrijednošću, osim za nabavku usluga održavanja jednog službenog vozila, koja je izvšena u iznosu od 2.106,99€ iznad ugovorene vrijednosti, međutim ukupan iznos javnih nabavki u vezi održavanja službenih vozila ne prevazilazi vrijednosti razred malih nabavki.
Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju (jednostavne nabavke), Zavod je u 2020. godini sproveo jednostavne nabavke sa ukupno ugovorenom vrijednošću u iznosu 112.975,81€, od kojih su sprovedene 3 jednostavne nabavke iznad 5.000,00€, dok su ostale nabavke sprovedene direktnim prihvatanjem predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora sa ponuđačem, u zavisnosti od vrste predmeta nabavke.
U nastavku je dat tabelarni pregled sprovedenih jednostavnih nabavki iznad 5.000,00€:

RB	predmet j.n.	konto odnosno budžetska pozicija iz plana jn	datum zaključivanja ugovora	naziv dobavljača	vrijednost ugovora (sa pdv-om)	potrošeno od ugovora do 31.12.2020.	preostalo sredstava
1	tekuće građevinsko održavanje	4152	29.10.2020.	Štamparija obod	48,109.60	39,471.93	8,637.67
2	štamparske usluge	4149	24.08.2020.	Refena	13,310.00	2,676.88	10,633.12
3	održavanje računara i prateće opreme-Partija I	4153	05.10.2020.	Fin ing	4,235.00	337.60	3,897.40
	održavanje telefonske opreme-Partija II	4153	09.10.2020.	Telemont	2,420.00	559.48	1,860.52
	održavanje klima uređaja-Partija III	4153	03.10.2020.	Frigo plus	5,445.00	2,196.15	3,248.85
	UKUPNO:				**73,519.60**	**45,242.04**	**28,277.56**

Uvidom u raspoloživu dokumenatciju u vezi sprovedenih jednostavnih nabavki, utvrđeno je da su iste sprovedene u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki i nijesu utvrđene nepravilnosti.
Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju (hitne nabvke), Zavod je u 2020. godini sproveo dvije hitne nabavke sa ukupno ugovorenom vrijednošću u iznosu od 55.777,00€ i to za nabavku zaštitne opreme i usluge zaštitara u cilju sprječavanja negativnih efekata epidemije korona virusa na zdravlje i život građana.
Uvidom u raspoloživu dokumenatciju u vezi sprovedenih hitnih nabavki, utvrđeno je da su iste sprovedene u skladu sa internim Pravilnikom, kao i da su realizovane u skladu sa ugovorenom vrijednošću, osim za nabavku zaštitne opreme, koja je izvšena u iznosu od 251,68€ iznad ugovorene vrijednosti. Takođe, utvrđeno je da se Zavod hitnu nabavku zaštitne opreme, sproveo uz

saglasnost Ministarstva finansija o obezbijeđenim finansijskim sredstvima, shodno Zaključku Vlade CG broj 07-2314 od 09.aprila 2020. godine, dok je hitna nabavka – usluge zaštitara pokrenuta Odlukom o pokretanju postupka hitne nabavke 03.07.2020. godine, bez prethodne saglasnosti Ministarstva, predviđene navedenim Zaključkom Vlade.

Dio nabavki roba i usluga za potrebe Zavoda, sproveden je shodno Uredbi o objedinjavanju javnih nabavki roba i usluga, posredstvom Uprave za imovinu i to za nabavke kompjuterske opreme, kancelarijskog materijala, goriva za službena vozila, osiguranje imovine i lica, usluge interneta, mobilne i fiksne telefonije i registraciju službenih vozila. Plaćanje faktura za navedene nabavke vrši Uprava za imovinu, s obzirom da su istoj opredijeljena budžetska sredstva za objedinjene nabavke.

VII SUDSKI SPOROVI

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije osim završenih vodi više postupaka u kojima se pojavljuje u svojstvu tuženog, kao i u svojstvu tužioca, a u izgledu je i pokretanje više sporova po osnovu prava iz i u vezi sa radom.

U vezi sudskih izvršenja i pokrenutih sporova revizorima je prezentirano da se i u 2021. godini očekuju izdaci u iznosu od 700.000,00€ do 1.000.000,00€, po osnovu otplate obaveza iz prethodnog perioda za zaposlene.

Na osnovu prezentiranih podataka od strane subjekta revizije, utvrđeno je da se postupci u kojima se Zavod pojavljuje u svojstvu tuženog odnose na: naknade štete iz radnog odnosa, neisplaćene naknade za odvojeni život, otpremninu i druge naknade, neisplaćene naknade za rad u komisijama, naknade štete zbog nemogućnosti ostvarivanja prava na novčanu pomoć shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, naknade štete zbog nemogućnosti ostvarivanja prava na subvenciju zarada realizacijom programa, kao i drugu postupci.

Postupci u kojima se Zavod pojavljuje u svojstvu tužioca, uglavnom se odnose na postupake radi naplate duga, naknade štete u cilju izbjegavanja zastare potraživanja koji su pokrenuti protiv više fizičkih lica i jednog pravnog lica, a iz razloga izbjegavanja zastare potraživanja, Zavod je tokom 2020.godine pokrenuo više predloga za izvršenje preko javnih izvršitelja.

VIII KANCELARIJSKO POSLOVANJE

U postupku revizije utvrđeno je da se poslovi primanja, raspoređivanja, evidentiranja i dostavljanja akata u rad i njihovo otpremanje vrše u pisarnici u okviru Kancelarije za opšte poslove koja je dio Službe za kadrovske i opšte poslove.

Subjekt revizije je, shodno članu 8 Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, odredio brojčani znak organizacione jedinice Odlukom br. 02-23804 od 15.11.2019. godine i istom odredio brojčane oznake za 12 organizacionih jedinica u Centrali Zavoda, kao i brojčanu oznaku razvrstavanja akata koji se odnose na Upravni odbor i Direktora. Navedena Odluka donijeta je krajem 2019. godine iako je članom 8 Uredbe utvrđeno da se brojčani znak organizacione jedinice određuje na početku kalendarske godine.

Zavod evidentiranje akata vrši u knjigama evidencije-djelovodnik i upisnik (Upisnik za zahtjeve za slobodan pristup informacijama u posjedu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Upisnik za upis zahtjeva za ostvarivanje prava na subvenicije). Subjekt revizije posjeduje i sektorske dostavne knjige i Dostavnu knjigu za mjesto.

Subjekt revizije donio je i Rješenje o popisu akata za 2020 godinu, br 02-27712 od 31.12.2019. godine kojim su određene klasifikacione oznake za predmete zavisno od sadržine materije u podnesku (novčane pomoći, putni nalozi, rješenja o zaradi, ugovori, zahtjevi, odluke za dodjelu kredita i td).
U postupku revizije utvrđeno je da subjekt revizije ne vrši klasifikaciju predmeta i razvrstavanje podnesaka odnosno akata prema sadržini materije onako kako je to propisano članom 4 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja i shodno prilogu navedenog Uputstva.
Uvidom u djelovodnik Zavoda za 2020. godinu utvrđeno je da prilikom evidentiranja akata u djelovodnik, svaki naredni akt istog predmeta ne dobija broj tog predmeta i novi podbroj prema redosljedu kojim je evidentiran u djelovodniku, već dobija broj kao da je u pitanju novi predmet, što nije u skladu sa članom 31 važećeg Uputstva.

Uvidom u djelovodnik i upisnik utvrđeno je i da su u određenim slučajevima vršene ispravke prilikom upisivanja pojedinih akata (vršene su ispravke korektorom ili ispravka hemijskom olovkom) što nije u skladu sa članom 53 važećeg Uputstva kojim je propisan način vršenja ispravke u evidencijama.
Djelovodnik i upisnici Zavoda su na kraju 2020. godine zaključeni ovjerom od strane službenika koji vodi evidencije, stavljanjem otiska službenog pečata i datuma zaključivanja evidencija ali nije stavljena službena zabilješka o ukupnom broju upisanih predmeta ispod posljednjeg rednog broja, niti su iste ovjerene od strane neposrednog rukovodioca kako je to propisano članom 54 Uputstva.

- **Subjekt revizije treba da način vršenja kancelarijskog poslovanja u potpunosti uskladi sa Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja.**

Subjekt revizije je dužan da u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Plan aktivnosti za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove (Akcioni plan za realizaciju preporuka), a u roku od šest mjeseci, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Izvještaj pripremila,
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević